നിരാകരണപത്രം

(Disclaimer)

പ്രാദേശികഭാഷയിൽ വിവർത്തനം ചെയ്ത വിധിന്യായം നിർമ്മിത ബുദ്ധ്യാധിഷ്ഠിത വിവർത്തന ഉപകരണത്തിന്റെ സഹായത്തോടെ കേരള ഹൈക്കോടതിയിലെ ഐ.റ്റി. ഡയറക്ടറേറ്റ് സാധൂകരിച്ചിട്ടുള്ളതാണ്. എന്നിരുന്നാലും, ഇതിന്റെ ഉള്ളടക്കത്തിൽ ആശയപരമായോ സാംഗത്യപരമായോ വ്യാകരണപരമായോ ആഖ്യാനപരമായോ തെറ്റുകൾ കടന്നു കൂടാൻ സാധ്യതയുള്ളതാണ്. ഈ തർജ്ജമ കേവലം വ്യവഹാരകക്ഷികളുടെയും പൊതുജനങ്ങളുടെയും പൊതുവായ അറിവിലേക്ക് ഉപയോഗപ്പെടുത്തുവാൻ വേണ്ടി മാത്രം ഉദ്ദേശിച്ചിട്ടുള്ളതുമാണ്. ഔദ്യോഗികവും പ്രായോഗികവുമായ എല്ലാ ആവശ്യങ്ങൾക്കും വിധി നിർവഹണ നടപ്പാക്കലുകൾക്കും പ്രസ്തുത വിധിന്യായത്തിന്റെ ഇംഗ്ലീഷ് പതിപ്പ് ആധികാരികവും അന്തിമവും ആയിരിക്കും.

[2022] 17 S.C.R. 451

എസ് രാമചന്ദ്ര റാവു

v.

എസ്. നാഗഭ്രഷണ റാവുവും മറ്റുള്ളവരും

(2022-ലെ സിവിൽ അപ്പീൽ നമ്പർ. 7691-7694)

2022 ഒക്ടോബർ 19

[ജസ്റ്റിസ് ദിനേശ് മഹേശ്വരി, ജസ്റ്റിസ് അനിരുദ്ധ ബോസ്]

സിദ്ധാന്തങ്ങൾ/തത്വങ്ങൾ - റെസ് ജ്യുഡിക്കേറ്റ സിദ്ധാന്തം - പ്രയോഗം - അഭിഭാഷക നിയമം, 1961 - വകുപ്പ് 32 - ഒരു ജിപിഎ(ജനറൽ പവർ ഓഫ് അറ്റോർണി) ഉടമയ്ക്ക് നടപടികളിൽ പങ്കെടുക്കാൻ അനുവാദമില്ലെന്ന് ഹൈക്കോടതി നിരീക്ഷിച്ചു, അപ്പീൽവാദിയുടെ മുക്ത്യാർ ഉടമഭാര്യയ്ക്ക് (അദ്ദേഹത്തിന്റെ മുക്ത്യാർ ഉടമ) ഈ കേസുകളിൽ വാദിയായ ഭർത്താവിന് വേണ്ടി അഭിഭാഷകയായി ഹാജരാകാൻ സ്വാതന്ത്ര്യം നൽകിയിട്ടുണ്ട് - കൃത്യത - അപ്പീലിൽ ഇപ്രകാരം വിധിച്ചു: റെസ് ജ്യുഡിക്കേറ്റ സിദ്ധാന്തം തുടർന്നുള്ള വേറിട്ട വ്യവഹാരങ്ങളിൽ മാത്രമല്ല, അതേ വ്യവഹാരത്തിന്റെ തന്നെ തുടർന്നുള്ള ഘട്ടങ്ങളിലും ബാധകമാണ് - ബാധകമായ ഒരു വിധിന്യായത്തെ നിസ്സാരമായി അവഗണിക്കാൻ കഴിയില്ല, കൂടാതെ യോഗ്യതയുള്ള അധികാരപരിധിയിലുള്ള ഒരു കോടതി നൽകിയതാണെങ്കിൽ, ഒരു തെറ്റായ വിധിന്യായം പോലും അതേ വ്യവഹാരത്തിലെ കക്ഷികൾക്ക് അതേ പ്രശ്നവുമായി ബന്ധപ്പെട്ട് ബാധകമായി തുടരുന്നതാണ് - പെർ ഇൻക്യൂറിയം തത്വത്തെ അടിസ്ഥാനമാക്കിപ്പോലും അത്തരമൊരു വിധിന്യായത്തെ കണ്ടില്ലെന്ന് നടിക്കാനാകില്ല, കാരണം പ്രസ്തുത തത്വം ബാധകമാകുന്നത്

മുൻ വിധിന്യായങ്ങൾക്കാണ്, മറിച്ച് റെസ് ജ്യൂഡിക്കേറ്റയ്ക്ക് അത് ബാധകമല്ല - നിലവിലെ കേസിൽ, അപ്പീൽവാദിയുടെ മുക്ത്യാർ ഉടമ എന്ന നിലയിൽ ഈ നടപടികളിലെ അപ്പീൽവാദിയുടെ ഭാര്യയുടെ പങ്കാളിത്തം സംബന്ധിച്ച വിഷയത്തിൽ 20.04.2018,14.12.2018 തീയതികളിൽ ഹൈക്കോടതി ഈ വിഷയങ്ങളിൽ പാസാക്കിയ മുൻ ഉത്തരവുകൾ പ്രസ്തുത കക്ഷികൾക്ക് ബാധകമാണ്, അവ അവഗണിക്കാനാവില്ല - അപ്പീൽവാദിയുടെ ഭാര്യയ്ക്ക് അപ്പീൽവാദിയുടെ ജിപിഎ (ജനറൽ പവർ ഓഫ് അറ്റോർണി) ഹോൾഡർ എന്ന നിലയിൽ ഈ നടപടികളിൽ പങ്കെടുക്കാൻ കഴിയുമോ എന്ന ചോദ്യം അതേ കേസിൽ തന്നെ വീണ്ടും ഉന്നയിക്കാൻ കഴിയില്ല, അങ്ങനെ ചെയ്യാൻ അനുവദിച്ച മുൻ ഉത്തരവ് തെറ്റാണെങ്കിലും അത് തന്നെയാണ് അവസ്ഥ - ഹൈക്കോടതിയുടെ 20.04.2018,14.12.2018 തീയതികളിലെ മുൻ ഉത്തരവുകളുടെ അർത്ഥവും ഫലവും അപ്പീൽവാദിയുടെ ഭാര്യയ്ക്ക് അദ്ദേഹത്തിന്റെ ജിപിഎ ഹോൾഡറായി മാത്രമേ ഹാജരാകാൻ കഴിയൂ എന്നതാണെന്ന് കൃത്യവും വ്യക്തവുമാണ് - കൂടാതെ, ഒരു പ്രത്യേക കേസിൽ ഹാജരാകാൻ ഒരു അഭിഭാഷകനല്ലാത്തയാളെ അനുവദിക്കാൻ ഏതെങ്കിലും കോടതിയെ, അധികാരിയെ അല്ലെങ്കിൽ വ്യക്തിയെ അനുവദിക്കുന്ന 1961 ലെ നിയമത്തിലെ വകുപ്പ് 32 ലെ വ്യവസ്ഥ, ഒരു ജിപിഎ ഹോൾഡറെ ഒരു കക്ഷിയെ പ്രതിനിധീകരിക്കുന്നതിൽ നിന്ന് തടയുന്നതായി എളുപ്പത്തിൽ വ്യാഖ്യാനിക്കാൻ കഴിയില്ല. പ്രത്യേകിച്ചും ആ മുക്ത്യാർ ഉടമ കേസ് നടന്നുകൊണ്ടിരിക്കുമ്പോൾ അഭിഭാഷകനായി എൻറോൾ ചെയ്യപ്പെടുകയാണെങ്കിൽ - ഈ കേസിന്റെ സവിശേഷമായ സാഹചര്യങ്ങളിൽ, അപ്പീൽവാദിയുടെ ജനറൽ പവർ ഓഫ് അറ്റോർണി (ജിപിഎ) ഉടമയായി ഇതിനകം പ്രവർത്തിച്ചിരുന്ന ഭാര്യ പിന്നീട് നിയമ ബിരുദം നേടുകയും അഭിഭാഷകയായി രജിസ്റ്റർ ചെയ്യുകയും ചെയ്തു എന്നതാണ് അപ്രതീക്ഷിതമായ ഒരു വികാസം. മുമ്പത്തെ നടപടികളിൽ, ഹൈക്കോടതി സിവിൽ നടപടിക്രമം (സിപിസി),

സംസ്ഥാനങ്ങളിലെ സിവിൽ റൂൾസ് ഓഫ് പ്രാക്ടീസ്, 1961 ലെ അഡ്വക്കേറ്റ്സ് ആക്ട്, അതുമായി ബന്ധപ്പെട്ട ചട്ടങ്ങൾ എന്നിവ ശ്രദ്ധയോടെ അവലോകനം ചെയ്തതിന് ശേഷം അപ്പീൽവാദിയുടെ ഭാര്യയ്ക്ക് അദ്ദേഹത്തിന്റെ മുക്ത്യാർ ഉടമ ആയി മാത്രമേ ഹാജരാകുവാൻ കഴിയുകയുള്ളൂവെന്നും അഭിഭാഷകയായി ഹാജരാകാൻ കഴിയില്ലെന്നും വിധിക്കുകയായിരുന്നു - മാത്രമല്ല, 20.04.2018,14.12.2018 തീയതികളിലെ ഉത്തരവുകൾ അധികാരപരിധിയെക്കുറിച്ചോ നിയമപരമായ നിരോധനത്തെക്കുറിച്ചോ ഒരു പ്രശ്നവും ഉയർത്തുന്നില്ല, അതിനാൽ ആ ഉത്തരവുകൾ പരിഹരിച്ച വിഷയം പിന്നീട് അതേ കേസിൽ പുതിയ വ്യാഖ്യാനങ്ങൾ നൽകി വീണ്ടും പരിഗണിക്കാൻ കഴിയില്ല - 28.06.2019-ലെ പൊതു ഉത്തരവ് റദ്ദാക്കുകയും 07.02.2019-ലെ വിചാരണക്കോടതി പുറപ്പെടുവിച്ച ഉത്തരവുകൾ പുനഃസ്ഥാപിക്കുകയും ചെയ്തു - മുക്ത്യാർ - 1908 ലെ സിവിൽ നടപടിക്രമം, 1908 - വകുപ്പ് 11.

സിദ്ധാന്തങ്ങൾ/തത്വങ്ങൾ - റെസ് ജൂഡിക്കേറ്റ സിദ്ധാന്തം - ലക്ഷ്യവും ചട്ടക്കൂടും - 'റെസ് ജൂഡിക്കേറ്റ പ്രൊ വെരിറ്റേറ്റ് ഓക്സിപ്പിറ്റർ' - 'നെമോ ഡിബെറ്റ് ബിസ് വെക്സാരി പ്രൊ യൂനോ ഏറ്റ് ഈടം കോസ' - *ചർച്ച ചെയ്തു.*

അഭിഭാഷക നിയമം, 1961 - വകുപ്പ് 32 - ചില കേസുകളിൽ ഹാജരാകാനുള്ള അനുമതി നൽകാനുള്ള കോടതിയുടെ അധികാരം - വിധി: 1961 ലെ നിയമത്തിലെ വകുപ്പ് 32 പ്രകാരമുള്ള അനുമതി, അതിന്റെ സ്വഭാവമനുസരിച്ച്, ഓരോ കേസിലെയും വസ്തുതകൾ പരിശോധിച്ചുകൊണ്ട് നൽകേണ്ടതാണ്, കൂടാതെ ഒരു കേസിന്റെയോ ഒരു വ്യക്തിയുടെയോ പ്രത്യേക വസ്തുതകളുടെയും സാഹചര്യങ്ങളുടെയും അടിസ്ഥാനത്തിൽ ഇത് നിഷേധിക്കാനും കഴിയും.

അപ്പീലുകൾ അനുവദിച്ചുകൊണ്ട് കോടതി ഇപ്രകാരം തീരുമാനിച്ചു:

1.1 സിപിസിയുടെ വകുപ്പ് 11 റെസ് ജൂഡിക്കേറ്റ സിദ്ധാന്തത്തിന്റെ അടിസ്ഥാന വ്യവസ്ഥ അല്ലെന്നും അത് പ്രസ്തുത തത്വത്തിന്റെ ഒരു അംഗീകാരം മാത്രമാണെന്നും ഊന്നിപ്പറയേണ്ടത് പ്രധാനമാണ്. അതിനാൽ, അത് നിയമത്തിന്റെ പൊതുവായ തത്വങ്ങളുടെ സമഗ്രമായ പ്രസ്താവനയായി കണക്കാക്കപ്പെടുന്നില്ല. സമത്വം, നീതി, നല്ല മനസ്സാക്ഷി എന്നിവയുടെ തത്വങ്ങളെ അടിസ്ഥാനമാക്കിയുള്ള ഈ സിദ്ധാന്തം വിശാലമായ പൊതുതാൽപര്യത്തിലാണ് വിഭാവനം ചെയ്തിരിക്കുന്നതെന്ന് അംഗീകരിക്കപ്പെടുന്നു. റെസ് ജൂഡിക്കേറ്റ സിദ്ധാന്തം ഇല്ലെങ്കിൽ, ജനങ്ങളുടെ അവകാശങ്ങൾ അനന്തമായ അനിശ്ചിതത്വത്തിൽ കുടുങ്ങുമെന്നും നിയമവാഴ്ച ഉയർത്തിപ്പിടിക്കുന്നതിനുള്ള അടിസ്ഥാനം തന്നെ ഗുരുതരമായ അപകടത്തിലാകുമെന്നും പറയാതെ വയ്യ. ഈ സിദ്ധാന്തത്തിന് ചില സാങ്കേതിക വശങ്ങളുണ്ടെങ്കിലും, ഈ കോടതി ദരിയാവോ (മേൽപ്പരാമർശം) കേസിൽ വിശദീകരിച്ചതുപോലെ, മതിയായ അധികാരിതയുള്ള കോടതിയുടെ വിധിന്യായങ്ങളെ അന്തിമമായി കണക്കാക്കണമെന്നതാണ് പൊതുതാൽപര്യം. വ്യക്തികൾ ഒരേ വ്യവഹാരത്തിന് രണ്ടുതവണ വിധേയരാകരുത് എന്നതും പൊതുതാൽപര്യത്തിലുള്ള തത്വമാണ്. സൂചിപ്പിച്ചതുപോലെ, നിയമവാഴ്ചയുടെ അവിഭാജ്യ ഘടകമായി അംഗീകരിച്ചുകൊണ്ട് ഭരണഘടനാ ബെഞ്ച് ഈ സിദ്ധാന്തത്തെ ഉയർന്ന തലത്തിലേക്ക് ഉയർത്തി. റെസ് ജൂഡിക്കേറ്റ സിദ്ധാന്തം തുടർന്നുള്ള പ്രത്യേക നടപടികളിൽ മാത്രമല്ല, അതേ നടപടികളുടെ പിന്നീടുള്ള ഘട്ടത്തിലും ബാധകമാണ് എന്ന തത്വം സംശയത്തിനും തർക്കത്തിനും അതീതമാണ്. ഒരു തെറ്റായ തീരുമാനം പോലും ഒരേ കക്ഷികൾക്കിടയിൽ മതിയായ അധികാരിതയുള്ള ഒരു കോടതി നൽകിയതാണെങ്കിൽ, സമാന കക്ഷികൾക്കിടയിൽ അത് ബാധകമാണ്. [9.3, 9.4, 9.5.1, 9.5.2 എന്നീ ഖണ്ഡികകൾ]

ദാര്യാവോയും മറ്റുള്ളവരും v. യു.പി. സംസ്ഥാനവും മറ്റുള്ളവരും. AIR 1961 SC

1457 : [1962] SCR 574 – പിന്തുടർന്നു.

ലാൽ ചന്ദ് (മരണപ്പെട്ടു) നിയമപ്രതിനിധികളിലൂടെ v. രാധ കൃഷ്ണൻ **(1977) 2 SCC 88 : [1977] 2 SCR 522;** *വൈ.ബി. പാട്ടീലും മറ്റുള്ളവരും v. വൈ. എൽ. പാട്ടീൽ* **(1976) 4 SCC 66 : [1977] 1 SCR 320;** *ഗോറി ഗൗരി നായിഡു (മൈനർ) v. തന്ദ്രോത്തു ബോഡെമ്മ* **(1997) 2 SCC 552 : [1997] 1 SCR 118 – ആശ്രയിച്ചു.**

1.2 ഉത്തമമായ എല്ലാ നിയമവ്യവസ്ഥിതികളിലും റെസ് ജൂഡിക്കേറ്റ സിദ്ധാന്തം ഒരു അടിസ്ഥാന തത്വമാണെന്നത് വ്യക്തമാണ്. ഒരു ജൂഡിഷ്യൽ തീരുമാനം ശരിയാണെന്ന് അംഗീകരിക്കണമെന്നും ഒരേ വ്യവഹാരത്തിലൂടെ ഒരു വ്യക്തിയെയും രണ്ടുതവണ ഉപദ്രവിക്കരുതെന്നും വ്യവസ്ഥ ചെയ്യുന്ന പൊതു നയ തത്വത്തിലാണ് ഇത് സ്ഥാപിതമായത്. റെസ് ജൂഡിക്കേറ്റ സിദ്ധാന്തം തുടർന്നുള്ള മറ്റ് വ്യതിരിക്ത വ്യവഹാരങ്ങളിൽ മാത്രമല്ല, അതേ നടപടികളുടെ തുടർന്നുള്ള ഘട്ടത്തിലും ബാധകമാകും. മാത്രമല്ല, ഒരു വിധിന്യായത്തെ എളുപ്പത്തിൽ അവഗണിക്കാനാവില്ല, അത് തെറ്റാണെങ്കിൽപ്പോലും, മതിയായ അധികാരിതയുള്ള ഒരു കോടതി നൽകിയതാണെങ്കിൽ, അതേ വ്യവഹാരത്തിലും അതേ പ്രശ്നവുമായി ബന്ധപ്പെട്ട കക്ഷികൾക്ക് അത് ബാധകമായി തുടരും. പെർ ഇൻക്യൂറിയം എന്ന തത്വത്തിന്റെ അടിസ്ഥാനത്തിൽ പോലും അത്തരമൊരു വിധിന്യായത്തെ അവഗണിക്കാനാവില്ല, കാരണം പ്രസ്തുത തത്വം മുൻവിധിന്യായങ്ങൾക്കാണ് ബാധകമാകുക. അത് റെസ് ജൂഡിക്കേറ്റയ്ക്ക് ബാധകമല്ല. ഈ തത്ത്വങ്ങളുടെ ശരിയായ പ്രയോഗത്തിൽ, അപ്പീൽവാദിയുടെ മുക്ത്യാർ ഉടമ എന്ന നിലയിൽ ഈ വ്യവഹാരത്തിലെ അപ്പീൽവാദിയുടെ ഭാര്യയുടെ പങ്കാളിത്തം സംബന്ധിച്ച വിഷയത്തിൽ 20.04.2018,14.12.2018 എന്നീ തീയതികളിൽ ഹൈക്കോടതി ഈ വിഷയങ്ങളിൽ പാസാക്കിയ ഉത്തരവുകൾ കക്ഷികൾക്ക്

ബാധകമാണെന്നും അവ അവഗണിക്കാനാവില്ലെന്നും ഈ കോടതി മനസിലാക്കുന്നു. മറ്റൊരു വിധത്തിൽ പറഞ്ഞാൽ, അപ്പീൽവാദിയുടെ ഭാര്യയ്ക്ക് അത്തരം അനുമതി നൽകുന്ന മുൻ ഉത്തരവുകൾ തെറ്റാണെന്ന് അവകാശപ്പെടുന്നുവെങ്കിൽപ്പോലും, അദ്ദേഹത്തിന്റെ മുക്ത്യാർ ഉടമ എന്ന നിലയിൽ ഈ നടപടികളിൽ പങ്കെടുക്കാനുള്ള ഭാര്യയുടെ ശേഷി സംബന്ധിച്ച പ്രശ്നം അതേ നടപടികളിൽ വീണ്ടും ഉന്നയിക്കാൻ കഴിയില്ല. [10, 10.1 എന്നീ ഖണ്ഡികകൾ]

1.3 അതിനാൽ, ഒരേ വ്യവഹാരത്തിൽ, ഒരേ കക്ഷികൾക്കിടയിൽ, അപ്പീൽവാദിയുടെ ഭാര്യയ്ക്ക് അപ്പീൽവാദിയെ പ്രതിനിധീകരിക്കുവാനുള്ള ശേഷിയെക്കുറിച്ചുള്ള പ്രശ്നവുമായി ബന്ധപ്പെട്ട് 20.04.2018,14.12.2018 തീയതികളിൽ ഹൈക്കോടതി പുറപ്പെടുവിച്ച മുൻ ഉത്തരവുകളെ അന്തിമമല്ലാത്തതായി കണക്കാക്കാനാകുമോ എന്നും അധികാരിത സംബന്ധിച്ചതോ ഏതെങ്കിലും നിയമപരമായ നിർദ്ദേശമോ നിരോധനമോ സംബന്ധിച്ച ഒരു പ്രശ്നം ഇല്ലാത്തതിനാൽ അതിനെ റെസ് ജൂഡിക്കേറ്റ ആയി കണക്കാക്കേണ്ടതില്ലേ എന്നതുമാണ് ഈ അപ്പീലുകളിലെ കേന്ദ്ര ചോദ്യം. അപ്പീൽവാദിയുടെ ഭാര്യ ഒരു എൻറോൾ ചെയ്ത അഭിഭാഷകയായതിനാൽ മുക്ത്യാർ ഉടമ എന്ന നിലയിൽ ഭർത്താവിന് വേണ്ടി ഹാജരാകാൻ കോടതിയുടെ അനുമതി തേടാൻ ഈ 32 ആം വകുപ്പ് തടസ്സം സൃഷ്ടിക്കുന്നുവെന്ന വാദത്തിൽ കഴമ്പുള്ളതായി ഈ കോടതിക്ക് തോന്നുന്നില്ല. 1961 ലെ നിയമത്തിലെ 32-ാം വകുപ്പിലെ വ്യവസ്ഥ പ്രകാരം ഏതെങ്കിലും പ്രത്യേക കേസിൽ ഏതെങ്കിലും അഭിഭാഷകനല്ലാത്ത ഒരാൾക്ക് ഹാജരാകാൻ ഏതെങ്കിലും കോടതി, അതോറിറ്റി അല്ലെങ്കിൽ വ്യക്തിക്ക് അനുവാദം നൽകുന്നതിലൂടെ ഒരു കക്ഷിയുടെ മുക്ത്യാർ ഉടമയ്ക്ക് കോടതിയിൽ നടപടികൾ നടക്കുന്ന സമയത്ത് അഭിഭാഷകനായി എൻറോൾ ചെയ്യപ്പെട്ടാൽ ആ കക്ഷിയെ പ്രതിനിധീകരിക്കാൻ അനുമതി നൽകുന്നതിൽ അനുബന്ധ തടസ്സം സൃഷ്ടിക്കുന്നതായി വായിക്കാൻ പ്രയാസമാണ്. മറ്റൊരു വിധത്തിൽ പറഞ്ഞാൽ, ഒരു അഭിഭാഷകനായി

എൻറോൾ ചെയ്തിട്ടുള്ള ഒരു കക്ഷിയുടെ നിലവിലുള്ള ജിപിഎ ഹോൾഡറെ ജിപിഎ ഹോൾഡറുടെ ശേഷിയിൽ മാത്രം ഹാജരാകാൻ അനുവദിക്കുന്നതിൽ നിന്ന് തടയുന്ന നിയമപരമായ നിരോധനമൊന്നും ഈ കേസിൽ ഇല്ല. ഹൈക്കോടതി 20.04.2018,14.12.2018 എന്നീ തീയതികളിൽ പുറപ്പെടുവിച്ച മുൻ ഉത്തരവുകളുടെ അർത്ഥവും ഉദ്ദേശ്യവും ഫലവും ഈ കേസുകളിൽ അപ്പീൽവാദിയുടെ ഭാര്യയ്ക്ക് ജിപിഎ ഹോൾഡറായി മാത്രമേ ഹാജരാകാൻ അർഹതയുള്ളൂവെന്നും അഭിഭാഷകയായി ഹാജരാകുവാൻ കഴിയില്ലെന്നും വ്യക്തമായി പറഞ്ഞിരിക്കുന്നു. ഹൈക്കോടതി പുറപ്പെടുവിച്ച ഉത്തരവുകൾ ഏതെങ്കിലും നിയമപരമായ നിരോധനവുമായി വൈരുദ്ധ്യമുള്ളവയാണെന്നോ അല്ലെങ്കിൽ അവ ഏതെങ്കിലും നിർബന്ധിത നിയമ വ്യവസ്ഥകൾ ലംഘിക്കുന്നുവെന്നോ ഉള്ള എതിർകക്ഷിയുടെ വാദം അംഗീകരിക്കാൻ കോടതിക്ക് കഴിയില്ല. [12, 14, 14.1 എന്നീ ഖണ്ഡികകൾ]

1.4 കൂടാതെ, വാദത്തിനുവേണ്ടി 20.04.2018,14.12.2018 തീയതികളിൽ പുറപ്പെടുവിച്ച മുൻ ഉത്തരവുകളിൽ പിഴവുണ്ടായിട്ടുണ്ടെന്ന് സങ്കല്പിക്കുകയാണെങ്കിൽ തന്നെ ഒരേ കക്ഷികൾക്കിടയിൽ പുറപ്പെടുവിച്ചതും അതേ നടപടികളിൽ മുക്ത്യാർ ഉടമ ആയി ഹാജരാകുവാനുള്ള എതിർകക്ഷിയുടെ അവകാശം സംബന്ധിച്ച അതേ പ്രശ്നം അഭിസംബോധന ചെയ്യുന്നതുമായ ആ ഉത്തരവുകൾ തീർച്ചയായും റെസ് ജൂഡീക്കേറ്റ ആയി വർത്തിക്കും. മുൻകൂട്ടി പ്രതീക്ഷിക്കാത്ത ഒരേയൊരു സംഭവം അപ്പീൽവാദിയുടെ ജനറൽ പവർ ഓഫ് അറ്റോർണി ഹോൾഡറായി പ്രവർത്തിച്ചിരുന്ന ഭാര്യ പിന്നീട് നിയമ ബിരുദം നേടുകയും അഭിഭാഷകനായി എൻറോൾ ചെയ്യപ്പെടുകയും ചെയ്ത ഈ കേസിന്റെ സവിശേഷമായ വസ്തുതകളും സാഹചര്യങ്ങളും കണക്കിലെടുത്തുകൊണ്ട് ഹൈക്കോടതി, മുൻ നടപടിയിൽ അപ്പീൽവാദിയുടെ ഭാര്യ അദ്ദേഹത്തിന്റെ മുക്ത്യാർ ഉടമയായി മാത്രം ഹാജരാകണമെന്നും അഭിഭാഷകയായി ഹാജരാകരുതെന്നും നിർദ്ദേശിച്ചുകൊണ്ട് നിയമത്തിന്റെ ആവശ്യകതകൾ,

പ്രത്യേകിച്ച് സിപിസിയിലെ വ്യവസ്ഥകൾ, സംസ്ഥാനത്തെ സിവിൽ റൂൾസ് ഓഫ് പ്രാക്ടീസ്, 1961 ലെ നിയമം, 1961 ലെ നിയമത്തിന് കീഴിൽ രൂപം കൊടുത്ത ചട്ടങ്ങൾ എന്നിവ ശ്രദ്ധാപൂർവ്വം പരിഗണിക്കുകയും സന്തുലിതമാക്കുകയും ചെയ്യ. 20.04.2018,14.12.2018 തീയതികളിൽ പുറപ്പെടുവിച്ച ഉത്തരവുകളിൽ അധികാരിത സംബന്ധിച്ച ഒരു പ്രശ്നമോ നിയമപരമായ നിരോധനം സംബന്ധിച്ച ഒരു പ്രശ്നമോ ഉദിക്കുന്നില്ല. അതിനാൽ, പ്രസ്തുത ഉത്തരവുകൾ വഴി അവസാനിപ്പിച്ച പ്രശ്നം ഇതേ വ്യവഹാരത്തിന്റെ തന്നെ തുടർന്നുള്ള ഘട്ടത്തിൽ ബദൽ വ്യാഖ്യാനങ്ങൾ നിർദ്ദേശിച്ച് വീണ്ടും സജീവമാക്കാൻ കഴിയില്ല. [14.2, 14.3 എന്നി ഖണ്ഡികകൾ]

1.5 2018 ഏപ്രിൽ 20, 2018 ഡിസംബർ 14 തീയതികളിലെ മേൽപ്പരാമർശം ഉത്തരവുകൾ റെസ് ജൂഡിക്കേറ്റ ആയി പ്രവർത്തിക്കുകയും, ഈ കാര്യങ്ങളിൽ അപ്പീൽവാദിയുടെ ഭാര്യയുടെ യോഗ്യത സംബന്ധിച്ച വിഷയം വീണ്ടും വാദമുന്നയിക്കുന്നതിന് തടസ്സമുണ്ടാക്കുകയും ചെയ്യുന്നു. കക്ഷികൾക്കിടയിൽ ബാധകമായ ഈ തീരുമാനങ്ങൾ അവഗണിച്ച ഹൈക്കോടതിക്ക് ഗുരുതരമായ പിഴവ് സംഭവിച്ചിരിക്കുന്നു. മുൻപ് നിരീക്ഷിച്ച കാര്യങ്ങൾ ആധാരമാക്കി, അപ്പീൽവാദി ശരിയായി വാദിച്ചതുപോലെ ഹൈക്കോടതി അപവദിത ഉത്തരവിൽ പരിഗണനയിലുള്ള വിഷയം തെറ്റായിട്ടാണ് രേഖപ്പെടുത്തിയിരിക്കുന്നതെന്നത് ശരിയാണ്. ശ്രദ്ധയിൽപ്പെട്ടതുപോലെ, *'വാദിയുടെ ജി.പി.എ. ഹോൾഡറെ ഒരു അഭിഭാഷകനെപ്പോലെ പ്രവർത്തിക്കാനും സാക്ഷികളെ വിസ്തരിക്കാനും അനുവദിക്കാമോ'* എന്നതായിരുന്നു ഈ വിഷയത്തിലെ നിർണ്ണയിക്കേണ്ട വിഷയം എന്ന് ഹൈക്കോടതി നിരീക്ഷിച്ചു. തന്റെ ജി.പി.എ. ഹോൾഡർ (ഭാര്യ) ഒരു അഭിഭാഷകനെപ്പോലെ പ്രവർത്തിക്കാനോ ആ നിലയിൽ സാക്ഷികളെ വിസ്തരിക്കാനോ ഒരിക്കലും ശ്രമിച്ചിട്ടില്ലെന്ന് വാദി-അപ്പീൽവാദിയുടെ ഭാഗത്തുനിന്ന് ചൂണ്ടിക്കാട്ടിയിട്ടുണ്ട്. മുൻപുള്ള നടപടികളുടെ ഘട്ടങ്ങളിൽ, ഹൈക്കോടതി അപ്പീൽവാദിയുടെ

ഭാര്യ അപ്പീൽവാദിയുടെ പവർ ഏജന്റായി മാത്രമേ പ്രവർത്തിക്കാവൂ എന്നും ഒരു അഭിഭാഷക എന്ന നിലയിലുള്ള അവളുടെ തൊഴിൽപരമായ ശേഷിയിൽ പ്രവർത്തിക്കരുതെന്നും പ്രത്യേകം ഉത്തരവിട്ടിരുന്നു. മുകളിൽ പറഞ്ഞവയും പിന്നീട് എതിർകക്ഷി ഉന്നയിച്ച ആക്ഷേപങ്ങളും കണക്കിലെടുക്കുമ്പോൾ, ഈ കേസിൽ കോടതിക്ക് മുമ്പാകെ നിർണ്ണയിക്കേണ്ട വിഷയം, അപ്പീൽവാദിയുടെ ഭാര്യ, അദ്ദേഹത്തിന്റെ ജി.പി.എ. ഹോൾഡർ ആയതുകൊണ്ട്, സാക്ഷികളെ വിസ്തരിക്കാൻ അവൾക്ക് അർഹതയില്ലാതാകുമോ എന്നതായിരുന്നു. വിചാരണ കോടതി 2019 ഫെബ്രുവരി 7-ലെ ഉത്തരവിലെ അഞ്ചാം ഖണ്ഡികയിൽ ഇത് രേഖപ്പെടുത്തിയിട്ടുണ്ട്. ജി.പി.എ. ഹോൾഡറായ അപ്പീൽവാദിയുടെ ഭാര്യക്ക് ഒരു അഭിഭാഷകനെ നിയമിക്കാൻ മാത്രമേ കഴിയൂ എന്നും, വിചാരണയിൽ പങ്കെടുക്കാനോ സാക്ഷികളെ വിസ്തരിക്കാനോ വാദിക്കാനോ കഴിയില്ലെന്നുമുള്ള എതിർകക്ഷിയുടെ ആക്ഷേപങ്ങളും വിചാരണ കോടതിയുടെ ശ്രദ്ധയിൽപ്പെട്ടിരുന്നു. അവർക്ക് കേസ് നടപടികളിൽ നേരിട്ട് പങ്കെടുക്കാൻ അനുമതി ലഭിച്ചിട്ടുണ്ടെങ്കിലും, ഒരു നിയമപരമായ പ്രാക്ടീഷണർക്ക് മാത്രം ചെയ്യാൻ കഴിയുന്ന അത്തരം ഒരു പ്രവർത്തിയും ചെയ്യാനുള്ള അധികാരം അത് അവർക്ക് നൽകുന്നില്ലെന്നും വാദിക്കുകയുണ്ടായി. വിചാരണ കോടതി അത്തരം എതിർപ്പുകളെ, പ്രത്യേകിച്ചും ഹൈക്കോടതി പുറപ്പെടുവിച്ച മുൻ ഉത്തരവുകൾ കണക്കിലെടുത്ത് ശരിയായി തള്ളിക്കളഞ്ഞു. [16,17 എന്നീ ഖണ്ഡികകൾ]

1.6 ഹൈക്കോടതി ഈ കേസ് മൊത്തത്തിൽ തെറ്റായ കോണിലൂടെയാണ് നോക്കിക്കണ്ടത്. അതായത്, നിർണ്ണയിക്കേണ്ട യഥാർത്ഥ വിഷയത്തിൽ സ്വയം വഴിതെറ്റിച്ച്; ഒരേ കക്ഷികൾ തമ്മിൽ ഒരേ നടപടികളിൽ മുൻപുണ്ടായതും നിയമപരമായി ബാധകവുമായ 2018 ഏപ്രിൽ 20, 2018 ഡിസംബർ 14 തീയതികളിലെ ഉത്തരവുകളുടെ അർത്ഥവും ഉദ്ദേശ്യവും ഫലവും മനസ്സിലാക്കാതെ; അതേ ഹൈക്കോടതിയുടെ തന്നെ ഡിവിഷൻ ബെഞ്ച്

വിധിന്യായത്തെ തെറ്റായി പ്രയോഗിച്ചുകൊണ്ടാണ് ഹൈക്കോടതി ഈ വിഷയത്തെ സമീപിച്ചത്. ഈ തെറ്റായ സമീപനം കാരണം ഹൈക്കോടതി റെസ് ജൂഡിക്കേറ്റ എന്ന തത്വം അവഗണിക്കുകയും, മുൻപുണ്ടായ നിയമപരമായി ബാധകമായ ഉത്തരവുകളിലെ നിർദ്ദേശങ്ങൾക്ക് തികച്ചും വിപരീതമായ നിർദ്ദേശങ്ങൾ പുറപ്പെടുവിക്കുകയും ചെയ്തു. മുകളിൽ പറഞ്ഞ കാര്യങ്ങൾ കണക്കിലെടുക്കുമ്പോൾ, എതിർകക്ഷിയുടെ ഭാഗത്തുനിന്നും അപ്പീൽവാദിയുടെ അഭിഭാഷകൻ അതിന് മറുപടിയായി ഉന്നയിച്ച മറ്റ് വാദങ്ങളെക്കുറിച്ച് കൂടുതൽ വിശദീകരിക്കേണ്ട ആവശ്യമില്ല. എന്നിരുന്നാലും, 1961-ലെ നിയമത്തിലെ വകുപ്പ് 32-ന്റെ പ്രവർത്തനം അഭിഭാഷകരല്ലാത്തവരിൽ മാത്രം ഒതുങ്ങുന്നില്ലെങ്കിൽ, പ്രാക്ടീസിൽ നിന്ന് സസ്പെൻഡ് ചെയ്യപ്പെട്ടതോ ബാർ കൗൺസിൽ ഓഫ് ഇന്ത്യ നിയമങ്ങൾ പ്രകാരം മറ്റ് ദുരുപയോഗങ്ങളിൽ ഏർപ്പെട്ടിരിക്കുന്നതോ ആയ സത്യസന്ധരല്ലാത്ത അഭിഭാഷകർക്ക് മുക്ത്യാർ ഉടമമാരായി ഹാജരായി നിയമപരമായ പ്രത്യാഘാതങ്ങളിൽ നിന്ന് ഒഴിഞ്ഞുമാറാൻ അത് അധികമായി സാധ്യത നൽകിയേക്കാം എന്ന എതിർകക്ഷിയുടെ ഭാഗത്തുനിന്നുള്ള വാദങ്ങളിലെ ആശങ്ക ഈ കോടതി ശ്രദ്ധിക്കുന്നു. ഈ വാദം തികച്ചും അനാവശ്യവും അതിരുകടന്നതുമാണ്; ഞങ്ങൾക്ക് മുമ്പിലുള്ള യഥാർത്ഥ വിഷയവുമായി ഇതിന് ബന്ധമില്ല. എന്നിരുന്നാലും, 1961-ലെ നിയമത്തിലെ വകുപ്പ് 32 പ്രകാരമുള്ള അനുമതി, അതിന്റെ സ്വഭാവമനുസരിച്ച്, ഓരോ കേസിനും പ്രത്യേകമായി നൽകേണ്ടതും, ഒരു പ്രത്യേക കേസിനും ഒരു പ്രത്യേക വ്യക്തിക്കും ബാധകമായ വസ്തുതകളും സാഹചര്യങ്ങളും കണക്കിലെടുത്ത് നിരസിക്കാവുന്നതുമാണെന്ന് ഞങ്ങൾ നിരീക്ഷിക്കുന്നു. എന്തായാലും, ഈ കേസിന്റെ എല്ലാ സവിശേഷതകൾക്കും ഘടകങ്ങൾക്കും, ഈ വാദത്തിന് പ്രസക്തിയില്ല, കൂടുതൽ അഭിപ്രായം ആവശ്യമില്ല. മുകളിൽ ചർച്ച ചെയ്യുകയും ശരിവെക്കുകയും ചെയ്ത കാര്യങ്ങൾ കണക്കിലെടുത്ത്, ഈ അപ്പീലുകൾ വിജയിക്കുകയും അനുവദിക്കുകയും ചെയ്തിരിക്കുന്നു; 2019 ജൂൺ 28-ലെ അപവദിത പൊതു ഉത്തരവ് റദ്ദാക്കുകയും; 2019 ഫെബ്രുവരി 7-ൽ വിചാരണ കോടതി

പുറപ്പെടുവിച്ച ഉത്തരവുകൾ പുനഃസ്ഥാപിക്കുകയും ചെയ്തിരിക്കുന്നു. [18, 20.2, 21 എന്നീ ഖണ്ഡികകൾ]

മധുപ് ഹരിനാരായണ @ ഹരിബാബു പ്രതിനിധി ജി.പി.എ. ടി. ഡി. ദയാൽ v. കടപ്പ ഒന്നാം അഡീഷണൽ ഡിസ്ട്രിക്റ്റ് ജഡ്ജിയും മറ്റുള്ളവരും. **2011 (2) ALT 405 (D.B.)-വേർതിരിച്ചു.**

മഖിജ കൺസ്ട്രക്ഷൻ & എഞ്ചിനീയർ (പി) ലിമിറ്റഡ് v. ഇൻഡോർ ഡെവലപ്മെന്റ് അതോറിറ്റി **(2005) 6 എസ്.സി.സി 304;** എസ്. നാഗരാജ് (മരണപ്പെട്ടു) നിയമപ്രതിനിധികളിലൂടെയും മറ്റുള്ളവരും v. ബി.ആർ. വാസുദേവ മൂർത്തിയും മറ്റുള്ളവരും **(2010) 3 SCC 353 : [2010] 2 SCR 586 – ആശ്രയിച്ചു.**

ഷിയോപർസൻ സിംഗ്രം മറ്റുള്ളവരും v. രാമനന്ദൻ പ്രസാദ് നാരായണ സിംഗ്രം മറ്റുള്ളവരും **A.I.R. 1916 പ്രിവി കൗൺസിൽ 78;** ശ്രീമതി ദോസിബായി എൻ. ബി. ജീജീഭോയ് v. ദോസിബായി. ഹിംഗ്ര മനോഹർ മിസ്സ **[1962] 3 SCR 928;** സതേന്ദ്ര പ്രസാദ് ജെയിൻ v. യു.പി സംസ്ഥാനം **(1993) 4 SCC 369 : [1993] 2 Suppl. SCR 336;** അവധ് ബിഹാരി യാദവ് v. സ്റ്റേറ്റ് ഓഫ് ബീഹാർ **(1995) 6 SCC 31 : [1995] 3 Suppl. SCR 197;** മുനിസിപ്പൽ കമ്മിറ്റി v. പഞ്ചാബ് സംസ്ഥാനം **(1969) 1 SCC 475 : [1969] 3 SCR 447;** അലഹബാദ് വികസന അതോറിറ്റി v. നാസിറുസ്സമാനും മറ്റുള്ളവരും **(1996) 6 SCC 424 : [1996] 5 Suppl. SCR 435;** മഥുര പ്രസാദ് ബാജ്രു ജയ്സ്വാളും മറ്റുള്ളവരും v.

ദോസിബായ് എൻ. ബി. ജീജീഭോയ് **(1970) 1 SCC 613 : [1970] 3 SCR 830**– പരാമർശിച്ചു.

ഉദ്ധരിച്ച കേസുകൾ:

[1962] 3 SCR 928	**പരാമർശിച്ചു.**	**ഖണ്ഡിക 11.1**
[1962] 3 SCR 928	**പരാമർശിച്ചു.**	**ഖണ്ഡിക 11.2**
[1995] 3 Suppl. SCR 197	**പരാമർശിച്ചു.**	**ഖണ്ഡിക 11.2**
[1962] SCR 574	**പിന്തുടർന്നു**	**ഖണ്ഡിക 9.2**
[1977] 2 SCR 522	**ആശ്രയിച്ചു.**	**ഖണ്ഡിക 9.3**
[1977] 1 SCR 320	**ആശ്രയിച്ചു.**	**ഖണ്ഡിക 7**
[1997] 1 SCR 118	**ആശ്രയിച്ചു.**	**ഖണ്ഡിക 7**
[2010] 2 SCR 586	**ആശ്രയിച്ചു.**	**ഖണ്ഡിക 7**
[1969] 3 SCR 447	**പരാമർശിച്ചു.**	**ഖണ്ഡിക 11.2**

[1996] 5 Suppl. SCR 435 **പരാമർശിച്ചു.** **ഖണ്ഡിക 8**

[1970] 3 SCR 830 **പരാമർശിച്ചു.** **ഖണ്ഡിക 8**

സിവിൽ അപ്പീൽ അധികാരിത: 2022 ലെ സിവിൽ അപ്പീൽ നമ്പർ 7691-7694.

ആന്ധ്രാപ്രദേശ് ഹൈക്കോടതി, അമരാവതിയിലെ CRP നമ്പർ 758, 759, 760, 761 എന്നിവയിൽ നിന്നുള്ള 28.06.2019 ലെ വിധിന്യായത്തിൽ നിന്നും ഉത്തരവിൽ നിന്നും.

ഗുരു കൃഷ്ണകുമാർ, സീനിയർ അഡ്വ., കെ. പരമേശ്വർ, മിസ്. എ. ശ്രീഗുപ്രിയ, പ്രസാദ് ഹെഗ്ഡെ എന്നീ അഭിഭാഷകർ അപ്പീൽവാദിക്ക് വേണ്ടി ഹാജരായി.

ശ്രീമതി മേനക ഗുരുസ്വാമി, സീനിയർ അഡ്വ., ഡി. ഭരത് കുമാർ, താഡിമല്ല ഭാസ്കർ ഗൗതം, അമൻ ശുക്ല, യാഷ് എസ്. വിജയ്, എം. ചന്ദ്രകാന്ത് റെഡ്ഡി, ഗോപാൽ ഝാ എന്നിവർ എതിർകക്ഷിക്ക് വേണ്ടി ഹാജരായി.

കോടതിയുടെ വിധിന്യായം പ്രസ്താവിച്ചത് **ജസ്റ്റിസ് ദിനേശ് മഹേശ്വരി.**

അനുമതി നൽകി.

2. അമരാവതിയിലെ ആന്ധ്രാപ്രദേശ് ഹൈക്കോടതി പുറപ്പെടുവിച്ച സിവിൽ റിവിഷൻ പെറ്റീഷൻ നമ്പറുകൾ 758,759,760,761 എന്നിവയിലെ 28.06.2019 ലെ പൊതു ഉത്തരവിനെയാണ് ഈ അപ്പീലുകളിൽ ചോദ്യം ചെയ്യുന്നത്. പ്രസ്തുത പൊതു ഉത്തരവിലൂടെ ഒരേ കക്ഷികൾ ഉൾപ്പെടുന്ന നാല് വ്യത്യസ്ത സിവിൽ കേസുകളിൽ വിജയവാഡയിലെ

മൂന്നാമത്തെ അഡീഷണൽ സീനിയർ സിവിൽ ജഡ്ജിയുടെ കോടതി 07.02.2019 ന് പാസാക്കിയ സമാനമായ ഉത്തരവുകൾ ഹൈക്കോടതി അംഗീക്കാതെ തള്ളിക്കളയുകയായിരുന്നു.

3. ചുരുക്കത്തിൽ പറഞ്ഞാൽ, അപ്പീൽവാദിയുടെ ജനറൽ പവർ ഓഫ് അറ്റോർണി ഉടമയും എൻറോൾ ചെയ്ത അഭിഭാഷകയുമായ വാദി-അപ്പീൽവാദിയുടെ ഭാര്യയ്ക്ക് അദ്ദേഹത്തിന് വേണ്ടി കോടതിയിൽ ഹാജരാകാനും അദ്ദേഹത്തിന് വേണ്ടി പ്രവർത്തിക്കാനും കഴിയുമോ എന്നതാണ് ഈ വിഷയത്തിൽ ഉൾപ്പെട്ടിരിക്കുന്ന പ്രശ്നം. നിലവിലെ അപ്പീലുകളുടെ വിഷയമായ ഉത്തരവുകൾ പുറപ്പെടുവിക്കുന്നതിന് മുമ്പുതന്നെ, ഈ പ്രശ്നം വിചാരണ കോടതിയുടെ നടപടിക്രമങ്ങളുടെ വിവിധ ഘട്ടങ്ങളിൽ നിരവധി ഉത്തരവുകൾക്കും വിചാരണക്കോടതി എടുത്ത തീരുമാനങ്ങളെ ചോദ്യം ചെയ്ത് ഹൈക്കോടതിയുടെ ചില ഉത്തരവുകൾക്കും കാരണമായിട്ടുണ്ട്. അതിൽ, വിചാരണക്കോടതിയും ഹൈക്കോടതിയും അടിസ്ഥാനപരമായി വിധിച്ചത്, അപ്പീൽവാദിയുടെ ഭാര്യ ഒരു അഭിഭാഷകയായതിനാൽ, ഭർത്താവിന് വേണ്ടി മുക്ത്യാർ ഉടമയായി പ്രവർത്തിക്കാൻ നിയമപരമായി തടസ്സമില്ലെന്നും എന്നാൽ, അവർ ഒരു അഭിഭാഷകയെന്ന നിലയിൽ അവരുടെ പ്രൊഫഷണൽ ശേഷിയിലല്ലാതെ ഭർത്താവിന്റെ പവർ ഏജന്റായി നേരിട്ട് ഹാജരാകുമെന്നും വ്യക്തമാക്കിയിരുന്നു. ജനറൽ പവർ ഓഫ് അറ്റോർണി (ജിപിഎ) ഉടമ എന്ന നിലയിൽ അപ്പീൽവാദിയുടെ ഭാര്യ സാക്ഷികളെ വിസ്തരിക്കുന്നതിനെതിരെ ഉയർത്തിയ ആക്ഷേപം തള്ളിക്കൊണ്ട് 07.02.2019 ലെ ഈ നടപടികളിൽ വിചാരണ കോടതി ഇതേ നിർദ്ദേശം ആവർത്തിച്ചു. എന്നിരുന്നാലും, അതേ ഹൈക്കോടതിയുടെ തന്നെ ഒരു ഡിവിഷൻ ബെഞ്ച് തീരുമാനത്തിന്റെ അടിസ്ഥാനത്തിൽ, ഒരു മുക്ത്യാർ ഉടമക്ക് നടപടികളിൽ പങ്കെടുക്കാൻ അനുവാദമില്ലെന്ന് 28.06.2019 ലെ

അപവദിത ഉത്തരവിൽ ഹൈക്കോടതി വിധിച്ചു. അതിനാൽ, അപവദിത ഉത്തരവുകൾ നിരസിക്കുമ്പോൾ, അപ്പീൽവാദിയുടെ ഭാര്യയ്ക്ക് ഈ കേസുകളിൽ അഭിഭാഷകനായി തന്റെ ഭർത്താവായ വാദിയെ പ്രതിനിധീകരിക്കാൻ കോടതി സ്വാതന്ത്ര്യം നൽകി.

4. ഇനി പ്രസക്തമായ പശ്ചാത്തലവസ്തുതകൾ പരിശോധിക്കാം.

4.1. മേൽപ്പരാമർശം വിചാരണക്കോടതിയിൽ ചില ഭൂവസ്തുക്കൾ വിഭജിക്കുന്നതിനായുള്ള ഒരു വ്യവഹാരമായി 1995 ലെ O.S നമ്പർ 368 സമർപ്പിക്കപ്പെട്ടു. അതിൽ അപ്പീൽവാദി മൂന്നാം വാദിയായിരുന്നു. അപ്പീൽവാദി 20.04.1987 ന്, വിഭജനത്തിനായുള്ള മേൽപ്പരാമർശം സിവിൽ അന്യായം നടത്തിയ ഈ കേസിലെ ഒന്നാം എതിർകക്ഷിയായ തന്റെ സഹോദരന് (ആക്ഷേപമുന്നയിക്കുന്ന എതിർകക്ഷി) അനുകൂലമായി ഒരു ജിപിഎ നടപ്പിലാക്കി. 17.09.1995 ന് സമർപ്പിച്ച ഒത്തുതീർപ്പ് മെമ്മോയുടെ അടിസ്ഥാനത്തിലാണ് കേസിൽ ഒരു വിധി പുറപ്പെടുവിച്ചു. പ്രസ്തുത സിവിൽ കേസ് സംബന്ധിച്ച് തനിക്കറിയില്ലെന്നും പ്രസ്തുത വിധി തന്റെ അവകാശങ്ങൾക്ക് ഹാനികരമായി തട്ടിപ്പിലൂടെ നേടിയതാണെന്നും അപ്പീൽവാദി വാദമുയർത്തി. അതിനാൽ, 26.01.1996 ന് ഒന്നാം എതിർകക്ഷിക്ക് അനുകൂലമായി നൽകിയ ജിപിഎ റദ്ദാക്കി. പിന്നീട്, അപ്പീൽവാദി തന്റെ ഭാര്യയ്ക്ക് അനുകൂലമായി 25.01.1997 ൽ മറ്റൊരു മുക്ത്യാർ നടപ്പിലാക്കി. തുടർന്ന്, അപ്പീൽവാദിയെ പ്രതിനിധീകരിച്ച്, അദ്ദേഹത്തിന്റെ പുതിയ ജി.പി.എ ഉടമ (അദ്ദേഹത്തിന്റെ ഭാര്യ) വ്യവഹാരത്തിൽ പുറപ്പെടുവിച്ച വിധിന്യായവും വിധിയും തിരിച്ചുവിളിക്കുന്നതിന് 1995 ലെ O.S No 368 ലെ 1997 ലെ I.A No 634 സമർപ്പിച്ചു. കൂടാതെ, അപ്പീൽവാദി മൂന്ന് സിവിൽ സ്യൂട്ടുകൾ കൂടി ഫയൽ ചെയ്തു: (i) ഉടമസ്ഥാവകാശം, കൈവശാവകാശം, വിഭജനം, ഇടക്കാല ആദായം എന്നിവ ആവശ്യപ്പെട്ട് പാർട്ടീഷൻ, മറ്റ് ലാഭങ്ങൾ എന്നിവയുടെ പ്രഖ്യാപനം ആവശ്യപ്പെട്ട് 1997 ലെ O.S നമ്പർ 388; (ii)

അപ്പീൽവാദിയുടെ ഏജന്റ് എന്ന നിലയിൽ എതിർകക്ഷി നടത്തിയ ബാങ്ക് ഇടപാടുകളുമായും മറ്റ് സംഗതികളുമായും ബന്ധപ്പെട്ട അക്കൗണ്ട് രേഖകൾ പരിശോധിക്കാനനുവദിക്കണമെന്നാവശ്യപ്പെട്ട് നൽകിയ 1998 ലെ O.S നമ്പർ 104; (iii) വിഭജനത്തിനും ഇടക്കാല ആദായത്തിനും വേണ്ടി നൽകിയ 1998 ലെ O.S നമ്പർ 445.

4.2. ഈ നാല് സിവിൽ നടപടികൾ പരിഗണനയിലിരിക്കെ, അപ്പീൽവാദിയുടെ മുക്ത്യാർ ഉടമ, i.e., ഭാര്യ, നിയമത്തിൽ ബിരുദം നേടി 2011 ൽ അഭിഭാഷകയായി ചേർന്നു.

4.3. 27.09.2011 ന്, 1995 ലെ O.S നമ്പർ 368 ലെ 1997 ലെ I.A നമ്പർ 634 ൽ 011 ലെ I.A നമ്പർ 1308 ആയി സിവിൽ നടപടിക്രമത്തിലെ ഓർഡർ III യുടെ ചട്ടം 2 ഉം വകുപ്പ് 151 ഉം പ്രകാരവും അഡ്വക്കേറ്റ്സ് ആക്ട്, 1961 ലെ വകുപ്പ് 32, ആന്ധ്രാപ്രദേശിലെ സിവിൽ റൂൾസ് ഓഫ് പ്രാക്ടീസിന്റെ റൂൾസ് 32,33, എവിഡൻസ് ആക്ട്, 1872 ലെ വകുപ്പ് 120 എന്നിവ പ്രകാരവും അപ്പീൽവാദിയുടെ ജി പി എ ഉടമയെ നേരിട്ട് ഹാജരാകുവാനും നടപടികൾക്കാവശ്യമായ ആവശ്യകതകൾ നിറവേറ്റുന്നതിനും വാദിക്കുവാനും അനുവദിക്കണമെന്നാവശ്യപ്പെട്ട് ഒരു അപേക്ഷ സമർപ്പിച്ചു. മേൽപ്പറാമർശം സിവിൽ സ്യൂട്ടുകളിൽ രണ്ടെണ്ണത്തിൽ സമാനമായ അപേക്ഷകൾ ഫയൽ ചെയ്തിട്ടുണ്ട്. അതായത് 1998 ലെ O.S നമ്പർ 104 ൽ 2011 ലെ I.A നമ്പർ 1307 ഉം 1997 ലെ O.S നമ്പർ 388 ൽ 2011 ലെ I.A. നമ്പർ 1306 ഉം. വിചാരണക്കോടതി, 19.02.2018 ലെ സമാനമായ ഉത്തരവുകളിലൂടെ, പ്രസ്തുത അപേക്ഷകൾ അനുവദിക്കുകയും സിപിസി ഓർഡർ III റൂൾ 2 പരാമർശിച്ച് എതിർകക്ഷിയെ പ്രതിനിധീകരിച്ച് ആവശ്യപ്പെട്ട വാദങ്ങൾ നിരസിച്ചുകൊണ്ട് അപേക്ഷയിൽ ആവശ്യപ്പെട്ട നിവൃത്തികൾ അനുവദിക്കുകയും ചെയ്തു. 1995 ലെ O.S നമ്പർ 368 മായി ബന്ധപ്പെട്ട് പാസാക്കിയ 19.02.2018 ലെ ഉത്തരവ് ഇപ്രകാരമാണ്:-

"1. ഓർഡർ 3 റൂൾ 2, സിപിസിയുടെ വകുപ്പ് 151, അഡ്വക്കേറ്റ്സ് ആക്ട്, 1961 ലെ വകുപ്പ് 32, A.P. യിലെ സിവിൽ റൂൾസ് ഓഫ് പ്രാക്ടീസിന്റെ റൂൾസ് 32,33, തെളിവ് നിയമത്തിലെ വകുപ്പ് 120 എന്നിവ പ്രകാരമാണ് ഈ ഹർജി ഫയൽ ചെയ്തിരിക്കുന്നത്. മേൽപ്പരാമർശം അന്യായത്തിൽ തന്റെ ഭർത്താവിന് വേണ്ടി വ്യക്തിപരമായി ഹാജരാകാനും വാദിക്കാനും നടപടികൾ നടത്തുന്നതിന് ആവശ്യമായ എല്ലാ പ്രവർത്തനങ്ങളും നടത്താനും ഹർജിക്കാരിക്ക് അനുമതി നൽകണമെന്ന് ഹർജിയിൽ ആവശ്യപ്പെടുന്നു.

2. പ്രസ്തുത വ്യവഹാരത്തിലെ വാദിയുടെ അംഗീകൃത മുക്ത്യാർ ഉടമയായ ഹർജിക്കാരി, വാദിയ്ക്ക് വേണ്ടി ഹാജരാകുവാൻ ഈ കോടതിയുടെ അനുമതി തേടുന്നു. വാദിയുടെ ഭാര്യ എന്ന നിലയിൽ, ഭർത്താവിന്റെ താൽപ്പര്യങ്ങൾ സംരക്ഷിക്കാൻ ഏറ്റവും മികച്ച വ്യക്തി താനാണെന്ന് ഹർജിക്കാരി വാദിക്കുന്നു. ഭർത്താവ് വിദൂരസ്ഥലത്താണ് താമസിക്കുന്നതെന്നും വ്യക്തിപരമായി കോടതിയിൽ ഹാജരാകാൻ കഴിയാത്തതിനാൽ, അദ്ദേഹത്തെ നേരിട്ട് പ്രതിനിധീകരിക്കാനും അദ്ദേഹത്തിന് വേണ്ടി കേസ് നടത്താനും അവർ അനുമതി അഭ്യർത്ഥിക്കുന്നു. തന്റെ വാദങ്ങളെ പിന്തുണയ്ക്കുന്നതിനായി, AIR 2003 A.P. 317 ൽ റിപ്പോർട്ട് ചെയ്ത സുന്ദർ രാജ് ജയ്സ്വാളും മറ്റുള്ളവരും v. ശ്രീമതി. വിജയ്യാ ജയ്സ്വാൾ എന്ന വിധിന്യായത്തെ അവർ ആശ്രയിക്കുന്നു.

3. അഭിഭാഷക നിയമത്തിലെ വകുപ്പ് 32 പ്രകാരം, ഒരു അഭിഭാഷകൻ ഒഴികെയുള്ള ഒരു വ്യക്തിയെ ഒരു പ്രത്യേക കേസിൽ ഹാജരാകാൻ അനുവദിക്കാൻ കോടതിക്ക് വിവേചനാധികാരമുണ്ടെന്ന് പ്രസ്തുത കേസിൽ കോടതി നിരീക്ഷിക്കുകയുണ്ടായി. പ്രസ്തുത വിധിന്യായത്തിൽ എതിർകക്ഷിയുടെ മുക്ത്യാർ ഉടമയ്ക്ക് അവർക്ക് വേണ്ടി

ഹാജരാകാൻ വിചാരണ കോടതി അനുമതി നൽകിയിട്ടുണ്ടെന്നും പ്രസ്തുത മുക്ത്യാർ ഉടമ എതിർകക്ഷിക്ക് വേണ്ടി ഹാജരായിക്കൊണ്ട് കോടതിയെ സഹായിക്കുകയായിരുന്നുവെന്നും കീഴ്കോടതികൾ അതിൽ എന്തെങ്കിലും പ്രത്യേക കണ്ടെത്തലുകൾ രേഖപ്പെടുത്തിയിട്ടില്ലെന്നും സമർപ്പിക്കുകയുണ്ടായി. മുക്ത്യാർ ഉടമ 'അയോഗ്യനോ അനർഹനോ ആണെങ്കിൽ' ആണെങ്കിൽ പ്രസ്തുത അനുമതി പിൻവലിക്കാനോ റദ്ദാക്കാനോ കോടതിക്ക് എല്ലായ്പ്പോഴും അവസരമുണ്ട്. അതിനാൽ, ഹർജിക്കാരി തന്റെ ഭർത്താവായ വാദിയെ പ്രതിനിധീകരിക്കുന്നതിനായി കോടതിയുടെ അനുമതി തേടി.

4. ഓർഡർ 3 റൂൾ 2 പ്രകാരം, ഒരു വ്യക്തിക്ക് നേരിട്ടോ, അംഗീകൃത ഏജന്റ് വഴിയോ അല്ലെങ്കിൽ ഒരു പ്ലീഡർ വഴിയോ കോടതിയിൽ ഹാജരാകാം, പക്ഷേ പ്രസക്തമായ ഇടപാടുകളെക്കുറിച്ച് അവർക്ക് അറിവുണ്ടെങ്കിൽ മാത്രമേ അപ്രകാരം ഹാജരാകാവൂ എന്നും ഇത് ആരെയും ഒപ്പുകാരന് വേണ്ടി വാദമവതരിപ്പിക്കാൻ അനുവദിക്കുന്നില്ലെന്നും ആണ് എതിർകക്ഷി ഉന്നയിക്കുന്ന ആക്ഷേപം. അതിനാൽ, വാദിക്ക് വേണ്ടി കോടതിയിൽ വാദിക്കാൻ ആരെയെങ്കിലും അനുവദിക്കുന്നതിന് മേൽ സൂചിപ്പിച്ച വ്യവസ്ഥകൾ ബാധകമല്ല. ഹർജിക്കാരൻ വിജയവാഡ നിവാസിയല്ലെന്നും ഹർജിയിൽ എന്തെങ്കിലും അപേക്ഷകൾ ഫയൽ ചെയ്താൽ അവർക്ക് നോട്ടീസ് നൽകുന്നത് ബുദ്ധിമുട്ടാണെന്നും അദ്ദേഹം ആക്ഷേപമുന്നയിച്ചു. അതിനാൽ അദ്ദേഹം ഹർജിക്കെതിരെ ശക്തമായ എതിർപ്പുന്നയിച്ചു.

5. ഈ കോടതി ഹർജിയും എതിർ സത്യവാങ്മൂലങ്ങളും പരിഗണിച്ചപ്പോൾ, കേസിന്റെ ആരംഭത്തിൽത്തന്നെ ഹർജിക്കാരിക്ക് GPA (ജനറൽ പവർ ഓഫ് അറ്റോർണി) ആയി പ്രതിനിധീകരിക്കാൻ ഈ കോടതി അനുമതി

നൽകിയിരുന്നതിനാൽ, ഇപ്പോൾ അഭിഭാഷകന് പകരം ഭർത്താവിനെ നേരിട്ട് പ്രതിനിധീകരിക്കാനാണ് അവർ അനുമതി തേടുന്നത് എന്ന് അഭിപ്രായപ്പെടുന്നു. കൂടാതെ, താൻ യഥാർത്ഥ വാദിയുടെ ഭാര്യയാണെന്ന് അവർ അവകാശപ്പെടുന്നു, കൂടാതെ തന്റെ ഭർത്താവിന്റെ ഏറ്റവും മികച്ച താൽപ്പര്യങ്ങൾ സംരക്ഷിക്കാൻ അവർക്ക് കഴിവുണ്ടെന്ന് ഈ കോടതി വിശ്വസിക്കുന്നു. മേൽപ്പരാമർശം വിധിയിൽ ബഹുമാനപ്പെട്ട ജസ്റ്റിസ് പ്രസ്താവിച്ചതുപോലെ, ഹർജിക്കാരുടെ അഭ്യർത്ഥന പ്രകാരം അനുമതി റദ്ദാക്കാൻ കഴിയില്ല. പ്രത്യേകിച്ചും, GPA ഹോൾഡർ ഏതെങ്കിലും തരത്തിലുള്ള പ്രശ്നങ്ങളുണ്ടാക്കുകയോ, അച്ചടക്കമില്ലാതെ പെരുമാറുകയോ, വാക്ക് തർക്കങ്ങളിൽ ഏർപ്പെടുകയോ ചെയ്തതായി രേഖകളിൽ ഒന്നും ഇല്ലാത്തതുകൊണ്ട്.

6. അതിനാൽ, ഒരു മുക്ത്യാർ ഉടമയുടെ പ്രവർത്തനങ്ങൾ യഥാർത്ഥ കക്ഷിയുടെ താൽപ്പര്യങ്ങൾക്ക് ഹാനികരമാണെങ്കിൽ അവർക്ക് നൽകിയ അനുമതി പിൻവലിക്കാമെന്ന് ബഹുമാനപ്പെട്ട ഹൈക്കോടതി വിധിച്ചപ്പോൾ, ഈ കേസിൽ, ഹർജിക്കാരി, വാദിയുടെ ഭാര്യയായതിനാൽ, ഭർത്താവിനെ നേരിട്ട് പ്രതിനിധീകരിക്കാൻ അനുവദിക്കാമെന്ന് കോടതി വിശ്വസിക്കുന്നു. വിജയവാഡയിൽ താമസിക്കാത്തതിനാൽ ഹർജിക്കാരിക്ക് നോട്ടീസ് നൽകുന്നത് ബുദ്ധിമുട്ടാണെന്ന എതിർകക്ഷിയുടെ ആക്ഷേപത്തിന് മറുപടിയായി കേസ് തീർപ്പാക്കുന്നതുവരെ വിജയവാഡയിൽ തന്നെ തുടരുമെന്ന് ഹർജിക്കാരൻ വാദിച്ചു. അതിനാൽ, ഹർജിക്കാരിയുടെ ആവശ്യം നിരസിക്കുവാൻ കോടതി ഒരു കാരണവും കാണുന്നില്ല.

7. തദനുസരണം ഹർജി അനുവദിക്കുന്നു."

(ഊന്നൽ നൽകിയിരിക്കുന്നു)

4.4. മേൽപ്പരാമർശം 19.02.2018 ലെ ഉത്തരവുകളെ എതിർകക്ഷി പിന്നീട് ഹൈക്കോടതിയിൽ ചോദ്യം ചെയ്തു. ഹൈക്കോടതി, 2018 ലെ CRP നമ്പർ 1784,2221,2366 എന്നിവയിലെ 20.04.2018 ലെ പൊതു ഉത്തരവിലൂടെ വിചാരണ കോടതിയുടെ ഉത്തരവുകൾ സ്ഥിരീകരിച്ചു. എന്നിരുന്നാലും, അപ്പീൽവാദിയുടെ മുക്ത്യാർ ഏജന്റ് എന്ന നിലയിൽ ആയിരിക്കണം അപ്പീൽവാദിയുടെ ഭാര്യ അപ്പീൽവാദിക്ക് വേണ്ടി ഹാജരാകേണ്ടതെന്നും ഒരു അഭിഭാഷകയെന്ന നിലയിലല്ല ഹാജരാകേണ്ടതെന്നും കോടതി വ്യക്തമാക്കി. 20.04.2018 ൽ ഹൈക്കോടതി പുറപ്പെടുവിച്ച ഈ ഉത്തരവ് ഇങ്ങനെയാണ്:-

"ഈ മൂന്ന് പുനരവലോകനങ്ങളും സിവിൽ നടപടിക്രമത്തിലെ ഓർഡർ III റൂൾ 2, 1961 ലെ അഭിഭാഷക നിയമത്തിലെ വകുപ്പ് 32 എന്നിവ പ്രകാരം ഒന്നാം എതിർകക്ഷി സമർപ്പിച്ച അപേക്ഷകൾ അനുവദിച്ചുകൊണ്ടുള്ള വിജയവാഡയിലെ മൂന്നാമത്തെ അഡീഷണൽ സീനിയർ സിവിൽ ജഡ്ജി പാസാക്കിയ ഉത്തരവുകളിൽ നിന്നാണ് ഉത്ഭവിച്ചത്.

2. ഹർജിക്കാരന്റെ അഭിജ്ഞനായ അഭിഭാഷകനായ ശ്രീ. വി.എസ്.ആർ ആഞ്ജനേയുലു, മൂന്ന് വ്യവഹാരങ്ങളിലെയും വാദിയായ ഈ കേസിലെ ഒന്നാം എതിർകക്ഷിയുടെ മുക്ത്യാർ ഉടമയായ ശ്രീമതി ഹേമലതാ സൂര്യദേവര എന്നിവരുടെ വാദങ്ങൾ സശ്രദ്ധം ശ്രവിച്ചു.

3. 1995 ലെ O.S നമ്പർ 368,1997 ലെ 389 (sic), 1998 ലെ 104 എന്നിങ്ങനെ മൂന്ന് വ്യത്യസ്ത വ്യവഹാരങ്ങളിൽ വാദിയായ ആദ്യ എതിർകക്ഷി പ്രിൻസിപ്പലും അദ്ദേഹത്തിന്റെ ഭാര്യ ശ്രീമതി സൂര്യദേവര ഹേമലത അദ്ദേഹത്തിന്റെ മുക്ത്യാർ ഏജന്റും ആണ്. ഒന്നാം എതിർകക്ഷിയെയും വാദിയേയും കീഴ്ക്കോടതിയിൽ

അഭിഭാഷകർ പ്രതിനിധീകരിച്ചതായാണ് മനസ്സിലാക്കുന്നത്. അതിലൊരു വ്യവഹാരം ഇതിനകം തന്നെ തീർപ്പാക്കി. മറ്റ് രണ്ട് വ്യവഹാരങ്ങൾ നിലവിൽ പരിഗണനയിലാണ്. തീർപ്പാക്കിയ വ്യവഹാരത്തിൽ പോലും ചില അപേക്ഷകൾ സമർപ്പിച്ചിട്ടുണ്ട്.

4. അതേസമയം, ആദ്യ എതിർകക്ഷിയുടെ ഭാര്യ തന്റെ ഭർത്താവിനെ പ്രതിനിധീകരിക്കാനും നേരിട്ട് ഹാജരാകാനും വാദിക്കാനും നടപടികൾ നടത്താനും അനുമതി തേടി സിപിസിയുടെ ഓർഡർ III റൂൾ 2 പ്രകാരം മൂന്ന് വ്യവഹാരങ്ങളിലും അപേക്ഷകൾ സമർപ്പിച്ചു. കീഴ്ക്കോടതി ഈ അപേക്ഷകൾ അനുവദിക്കുകയും രണ്ട് വ്യവഹാരങ്ങളിലെയും ഒന്നാം പ്രതിയും മൂന്നാം വ്യവഹാരത്തിലെ ഏക പ്രതിയും ഈ പുനരവലോകന ഹർജികളുമായി കോടതിയെ സമീപിക്കുകയും ചെയ്തു.

5. ഈ പുനരവലോകനങ്ങളിൽ ചോദ്യം ചെയ്യപ്പെട്ട ഉത്തരവുകൾക്കെതിരെ ഹർജിക്കാരന് വേണ്ടി അഭിഭാഷകൻ രണ്ട് തരം ആക്ഷേപങ്ങൾ ഉന്നയിച്ചു. അതായത് (i) ആദ്യ എതിർകക്ഷിയുടെ ജനറൽ പവർ ഓഫ് അറ്റോർണി കൂടിയായ ഭാര്യ ഒരു അഭിഭാഷകയാണ്, എന്നാൽ അവർക്ക് ഒരു അഭിഭാഷക എന്ന നിലയിലോ മുക്ത്യാർ ഉടമയായോ മാത്രമേ ഹാജരാകുവാൻ കഴിയുകയുള്ളൂ. രണ്ട് പദവികളിലും ഹാജരാകുവാൻ കഴിയില്ല. (ii) ഹർജിക്കാർക്ക് നോട്ടീസുകളും സമൻസുകളും നൽകുന്നതിനായി ആദ്യ എതിർകക്ഷി വിജയവാഡയിലെ ഒരു വിലാസം നൽകേണ്ടതാണ്.

6. എന്റെ മുമ്പാകെ നേരിട്ട് ഹാജരായ ആദ്യ എതിർകക്ഷിയുടെ മുക്ത്യാർ ഉടമ, അവർ ആദ്യ എതിർകക്ഷിയുടെ അഭിഭാഷകയായിട്ടല്ല, മറിച്ച് മുക്ത്യാർ ഉടമയായി മാത്രമേ ഹാജരാകാൻ ആഗ്രഹിക്കുന്നുള്ളൂ എന്ന് വ്യക്തമാക്കി. ഒരു കക്ഷി മുക്ത്യാർ

ഉടമ വഴി ഹാജരാകുന്നതിൽ എതിർപ്പുന്നയിക്കാൻ കഴിയില്ല. സിപിസിയുടെ ഓർഡർ III റൂൾ 2 ഇത് അനുവദിക്കുന്നു, അതിനാൽ, അപേക്ഷകൾ അനുവദിക്കുന്ന വിചാരണ കോടതിയുടെ ഉത്തരവിനെ തെറ്റായി കണക്കാക്കാൻ കഴിയില്ല. സിപിസിയുടെ ഓർഡർ III റൂൾ 2 പ്രകാരം ഒരു അപേക്ഷ അനുവദിച്ചുകഴിഞ്ഞാൽ, പവർ ഓഫ് അറ്റോർണിക്ക് രണ്ട് ഓപ്ഷനുകളുണ്ട്: ആദ്യ ഓപ്ഷൻ പവർ ഓഫ് അറ്റോർണിയായി നേരിട്ട് ഹാജരാകുക, രണ്ടാമത്തെ ഓപ്ഷൻ ഒരു അഭിഭാഷകനെ സ്വയം ഏർപ്പെടുത്തുക എന്നതാണ്. രണ്ട് ഓപ്ഷനുകളും ഒരൊറ്റ ഉത്തരവിൽ സംയോജിപ്പിക്കാൻ കഴിയില്ല എന്നതാണ് ഹർജിക്കാരന്റെ അഭിജ്ഞനായ അഭിഭാഷകൻ ഉന്നയിച്ച ആക്ഷേപം. പ്രസ്തുത ആക്ഷേപം നിയമപ്രകാരം നിലനില്ക്കുന്നതാണ്.

8. രണ്ടാമത്തെ ആക്ഷേപത്തെ സംബന്ധിച്ചിടത്തോളം, ഒന്നാം എതിർകക്ഷി ഒരു കക്ഷിയുടെ പവർ ഓഫ് അറ്റോർണിയായി മാത്രമാണ് ഹാജരാകുന്നതെങ്കിൽ, സേവനത്തിനായി ഒരു പ്രാദേശിക വിലാസം നൽകുന്ന പ്രശ്നം ഉദിക്കുന്നില്ല. ഒരു അഭിഭാഷകനെ നിയമിക്കുമ്പോൾ മാത്രമേ സേവനത്തിനായി ഒരു പ്രാദേശിക വിലാസം നൽകണമെന്ന ചോദ്യം ഉയരുകയുള്ളൂ.

അതിനാൽ, വിചാരണ കോടതിയുടെ ഉത്തരവുകൾ സ്ഥിരീകരിക്കുകയും ശ്രീമതി. സൂര്യദേവര ഹേമലതയ്ക്ക് ആദ്യ എതിർകക്ഷിയുടെ മുക്ത്യാർ ഉടമയായി നേരിട്ട് ഹാജരാകാമെന്നും ഒരു അഭിഭാഷകയെന്ന നിലയിൽ ഹാജരാകരുതെന്ന് വ്യക്തമാക്കിക്കൊണ്ടും എല്ലാ സിവിൽ പുനരവലോകന ഹർജികളും തീർപ്പാക്കുന്നു.

തൽഫലമായി, തീർപ്പുകൽപ്പിക്കാത്ത ഏതെങ്കിലും മിസല്ലേനിയസ് ഹർജികൾ ഉണ്ടെങ്കിൽ അവ തീർപ്പാക്കിയതായി കണക്കാക്കേണ്ടതാണ്."

(ഊന്നൽ നൽകിയിരിക്കുന്നു)

4.5. തുടർന്ന്, 1998 ലെ O.S No 445 നെ സംബന്ധിച്ച സമാനമായ മറ്റൊരു അപേക്ഷ വിചാരണ കോടതി 24.09.2018 ലെ ഉത്തരവിലൂടെ പരിഗണിക്കുകയും അനുവദിക്കുകയും ചെയ്തു, അതേസമയം എതിർകക്ഷിയുടെ സമാനമായ എതിർപ്പ് നിരസിക്കുകയും ഇനിപ്പറയുന്ന രീതിയിൽ നിരീക്ഷിക്കുകയും ചെയ്തു:

"സിപിസിയുടെ ഓർഡർ 3 റൂൾ 2 അനുസരിച്ച്, ഇടപാടുകളെക്കുറിച്ചുള്ള വ്യക്തിപരമായ അറിവിനെ ആശ്രയിച്ച് വ്യക്തിപരമായോ അംഗീകൃത ഏജന്റ് അല്ലെങ്കിൽ ഒരു പ്ലീഡർ മുഖേനയോ ഹാജരാകാമെന്ന് പറഞ്ഞുകൊണ്ട് എതിർകക്ഷി പ്രസ്തുത ഹർജിയെ എതിർത്തു. ഒപ്പുകാർക്ക് വേണ്ടി വാദമുന്നയിക്കുവാൻ ഇത് അധികാരം നൽകുന്നില്ല. അതിനാൽ, ഈ ഹർജി ഫയൽ ചെയ്ത വ്യവസ്ഥകൾ, വ്യവഹാരത്തിൽ വാദിയെ പ്രതിനിധീകരിച്ച് ഹാജരാകുവാൻ അനുമതി നൽകുന്നതിന് പ്രസക്തമായ വ്യവസ്ഥകളല്ല.

എന്നിരുന്നാലും, വ്യവഹാരത്തിൽ വാദിയെ പ്രതിനിധീകരിക്കാൻ ഹർജിക്കാരിയെ അധികാരപ്പെടുത്തികൊണ്ട് ഹർജിക്കാരിക്ക് അനുകൂലമായി ജിപിഎ നടപ്പിലാക്കുകയും ജിപിഎ എന്ന നിലയിൽ ഹർജിക്കാരിക്ക് തന്റെ ഭർത്താവിന്റെ മികച്ച താൽപ്പര്യം സംരക്ഷിക്കാൻ കഴിയുന്നതിനാൽ ഹർജിക്കാരി ഹർജിയിൽ ജിപിഎ എന്ന നിലയിൽ വാദിക്കാൻ ഉദ്ദേശിക്കുകയും കൂടാതെ അഡ്വക്കേറ്റ് ആക്ടിന്റെ വകുപ്പ് 32 അനുസരിച്ച് ഏതെങ്കിലും കോടതിയോ അധികാരിയോ വ്യക്തിയോ ആക്ടിന് കീഴിൽ അഭിഭാഷകനായി രജിസ്റ്റർ ചെയ്യാത്ത ഏതെങ്കിലും വ്യക്തിയെ അതിന് മുന്നിൽ ഹാജരാകാൻ അനുവദിക്കാമെന്നുമിരിക്കെ, ഏതെങ്കിലും പ്രത്യേക കേസിൽ, ഹർജിക്കാരി വ്യവഹാരത്തിലെ വാദിയുടെ

അംഗീകൃത ഏജന്റായതിനാൽ, അവർ നേരിട്ട് ഹാജരാകാനും ഭർത്താവിനുവേണ്ടി കേസ് നടത്താനും അനുമതി തേടുന്നത് ന്യായമാണെന്ന് തോന്നുന്നു.

മാത്രമല്ല, കക്ഷിയെ നേരിട്ട് പ്രതിനിധീകരിക്കുന്ന ജനറൽ പവർ ഓഫ് അറ്റോർണിയുടെ (ജിപിഎ) പ്രവർത്തനങ്ങൾ യഥാർത്ഥ കക്ഷിയുടെ താൽപ്പര്യങ്ങൾക്ക് ഹാനികരമാണെന്ന് കണ്ടെത്തിയാൽ അനുവദിച്ച അനുമതി കോടതിക്ക് പിൻവലിക്കാം. അതിനാൽ, ഹർജിക്കാരി, വ്യവഹാരത്തിലെ വാദിയുടെ ഭാര്യയായതിനാൽ അദ്ദേഹത്തെ നേരിട്ട് പ്രതിനിധീകരിക്കാൻ അനുമതി തേടുന്നത് ന്യായവും ആവശ്യവുമാണെന്ന് തോന്നുന്നു. മുകളിൽ സൂചിപ്പിച്ച കാരണങ്ങളാൽ, പ്രസ്തുത ഹർജി ഇതിനാൽ അനുവദിക്കുന്നു. അതനുസരിച്ച്, അപേക്ഷ അനുവദിക്കുന്നു.

(ഊന്നൽ നൽകുന്നു)

4.6. 24.09.2018 ലെ മേൽപ്പരാമർശം ഉത്തരവിനെ 2018 ലെ CRP നമ്പർ 6924 വഴി ഹൈക്കോടതിയിൽ ചോദ്യം ചെയ്തിരുന്നു. ഈ ഹർജിയും ഹൈക്കോടതി 14.12.2018 ലെ ഉത്തരവിലൂടെ തള്ളിയിരുന്നു, അത് താഴെ ഉദ്ധരിച്ചിരിക്കുന്നു:-

"ജനറൽ പവർ ഓഫ് അറ്റോർണി ഹോൾഡറായി വാദിയെ പ്രതിനിധീകരിച്ച് പ്രവർത്തിക്കാനും ഹാജരാകാനും വാദിക്കാനും ഭാര്യയെ അനുവദിക്കുന്ന വിചാരണ കോടതി പുറപ്പെടുവിച്ച ഉത്തരവിൽ അസ്വസ്ഥനായ ഹർജിയിലെ എതിർകക്ഷി മേൽപ്പരാമർശം പുനരവലോകന ഹർജി ഫയൽ ചെയ്തു".

2. ഹർജിക്കാരന്റെ അഭിജ്ഞനായ അഭിഭാഷകനായ ശ്രീ. വി.എസ്.ആർ. ആഞ്ജനേയുലു, ഒന്നാം എതിർകക്ഷിയുടെ മുഖ്യാർ ഉടമ എന്നിവരുടെ വാദങ്ങൾ കോടതി ശ്രവിച്ചു.

3. ഇവിടെയുള്ള ആദ്യ എതിർകക്ഷി വിഭജനത്തിനായി 1998 ലെ O.S നമ്പർ 445 സമർപ്പിച്ചു. ആദ്യ എതിർകക്ഷി ഒരു വിരമിച്ച I.A.S ഉദ്യോഗസ്ഥനാണെന്നും ജനറൽ പവർ ഓഫ് അറ്റോർണി കൈവശമുള്ള ഭാര്യ ആന്ധ്രാപ്രദേശിലെ ബാർ കൌൺസിലിൽ ചേർന്ന ഒരു അഭിഭാഷകയാണെന്നും കോടതി മനസ്സിലാക്കുന്നു.

4. അതിനാൽ, ആദ്യ എതിർകക്ഷി സ്വന്തം ഭാര്യയെ തന്നെ മുക്ത്യാർ ഉടമയായി നിയമിച്ചു. ഈ വസ്തുതയിൽ തർക്കമില്ല.

5. മുക്ത്യാർ ഉടമ, ഒരു ജനറൽ പവർ ഓഫ് അറ്റോർണിയായും ഭർത്താവിന്റെ അഭിഭാഷകയായും പ്രവർത്തിക്കാൻ ശ്രമിച്ചപ്പോൾ,, ഈ കോടതി അതിലൊരു ശേഷിയിൽ മാത്രമേ പ്രവർത്തിക്കാൻ കഴിയുകയുള്ളുവെന്ന് നിർദ്ദേശിച്ചു.

6. അതിനാൽ, മുക്ത്യാർ ഉടമക്ക് തന്റെ കേസ് വ്യക്തിപരമായി വാദിക്കാനും അവതരിപ്പിക്കാനും വാദിക്കാനും അനുമതി നൽകണമെന്നാവശ്യപ്പെട്ട് ഒന്നാം എതിർകക്ഷി 2018 ലെ I.A No 556 ഫയൽ ചെയ്തു. ഈ അപേക്ഷ 24-09-2018 തീയതിയിലെ ഉത്തരവിലൂടെ വിചാരണക്കോടതി അനുവദിച്ചു. ഈ ഉത്തരവിനെതിരെയാണ് പുനഃപരിശോധനാ ഹർജി സമർപ്പിച്ചത്.

7. ഹർജിക്കാരന്റെ അഭിഭാഷകനായ ശ്രീ. വി.എസ്.ആർ ആഞ്ജനേയുലുവിന്റെ വാദം, മുക്ത്യാർ ഉടമക്ക് വ്യക്തിപരമായ താൽപ്പര്യമുള്ളതിനാൽ കക്ഷിക്ക് വേണ്ടി വാദിക്കാൻ കഴിയില്ല എന്നതാണ്. അതിനായി മുക്ത്യാർ പത്രത്തിലെ ഒരു ഖണ്ഡത്തെ ആശ്രയിക്കുകയുണ്ടായി.

8. എന്നിരുന്നാലും, മുക്ത്യാർ പത്രത്തിന്റെ 2 ഉം 3 ഉം ഖണ്ഡികകൾ G.P.A ഉടമയെ അന്യായങ്ങൾ, കാര്യവിവര പ്രസ്താവനകൾ, സത്യവാങ്മൂലങ്ങൾ മുതലായവ

ഒപ്പിടാനും പരിശോധിക്കാനും എല്ലാ കോടതികളിലും ഹാജരാകുവാനും അധികാരപ്പെടുത്തുന്നു. അതിനാൽ, ഒന്നാം എതിർകക്ഷിക്ക് വേണ്ടി വാദിക്കാൻ മുക്ത്യാർ പത്രം മുക്ത്യാർ ഉടമയെ അധികാരപ്പെടുത്തുന്നുവെന്നതിൽ സംശയമില്ല.

9. ഭാര്യ ഒരു അഭിഭാഷകയായതിനാൽ, ഒരു ജനറൽ പവർ ഓഫ് അറ്റോർണി നടത്തി ഭർത്താവിന്റെ കേസ് വാദിക്കുന്നതിൽ നിന്ന് അവരെ തടയുന്നതിന് നിയമത്തിൽ നിരോധനമില്ല. ഒരു അഭിഭാഷകന് ഇരട്ട പങ്ക് വഹിക്കാനുള്ള തടസ്സം പ്രൊഫഷനെ നിയന്ത്രിക്കുന്ന ധാർമ്മിക തത്വങ്ങളുമായി ബന്ധപ്പെട്ട പരസ്പര വിരുദ്ധ പദവികൾ വരാനുള്ള സാധ്യതയെ അടിസ്ഥാനമാക്കിയുള്ളതാണ്. എന്നാൽ ഒരു അഭിഭാഷകന്റെ പങ്കാളി വ്യവഹാരത്തിൽ ഏർപ്പെടുമ്പോൾ, മുക്ത്യാർ പത്രത്തിൽ അധികാരപ്പെടുത്തിയിരിക്കുന്നതെന്തും ചെയ്യുന്നതിന്, പങ്കാളിയുടെ മുക്ത്യാർ ഏജന്റായി പ്രവർത്തിക്കാൻ അഭിഭാഷകയ്ക്ക് തടസ്സമില്ല.

10. മാത്രമല്ല, അത്തരമൊരു പ്രവൃത്തി ഹർജിക്കാരനെ ബാധിക്കുന്നതെങ്ങനെയാണെന്ന് ഈ കോടതിക്ക് മനസ്സിലാകുന്നില്ല. എന്തെങ്കിലും കാര്യങ്ങൾ പ്രിൻസിപ്പലിന്റെ പ്രത്യേക അറിവിനുള്ളിൽ മാത്രം ഉണ്ടെങ്കിൽ അത് തീർച്ചയായും ഒരു പോയിന്റായി ഉയർത്താൻ കഴിയും. അതിനാൽ, പുനരവലോകനത്തിൽ ഒരു യോഗ്യതയും ഞാൻ കാണുന്നില്ല.അതിനാൽ, സിവിൽ പുനരവലോകന ഹർജി തള്ളപ്പെടുന്നു.ചെലവുകൾ ഇല്ല.

തൽഫലമായി, തീർപ്പുകൽപ്പിക്കാത്ത ഏതെങ്കിലും മിസ്സലേനിയസ് ഹർജികൾ ഉണ്ടെങ്കിൽ അവയിൽ തീർപ്പുകൽപ്പിച്ചതായി ഇതിനാൽ കണക്കാക്കുന്നു.

(ഊന്നൽ നല്കിയിരിക്കുന്നു)

4.7. മറുവശത്ത്, മേൽപ്പരാമർശം നടപടികൾ കൂടുതൽ മുന്നോട്ടുപോയപ്പോൾ, വാദിയുടെ ഭാര്യയായ മുക്ത്യാർ ഉടമയ്ക്ക് സാക്ഷിവിസ്താരം നടത്താൻ കഴിയില്ലെന്ന് കാണിച്ച് ആക്ഷേപമുന്നയിക്കുന്ന എതിർകക്ഷികൾ വ്യത്യസ്ത ഹർജികൾ സമർപ്പിച്ചു. വിചാരണക്കോടതി, 07.02.2019 ലെ പ്രത്യേകവും എന്നാൽ സമാനമായതുമായ ഉത്തരവുകളിലൂടെ എതിർകക്ഷികൾ ഉയർത്തിയ ആക്ഷേപം വീണ്ടും നിരസിച്ചു. 1995 ലെ OS നമ്പർ 368 ൽ വിചാരണ കോടതി പാസാക്കിയ ഉത്തരവ് ഇവിടെ ഉദ്ധരിക്കുന്നു:-

"1. വാദിയെ നേരിട്ട് പ്രതിനിധീകരിക്കുന്ന വാദിയുടെ ഭാര്യയെ സാക്ഷികളെ പരിശോധിക്കുന്നതിൽ നിന്ന് തടയണമെന്ന് ആവശ്യപ്പെട്ട് ഹർജിക്കാരൻ വകുപ്പ് 151 സിപിസി പ്രകാരമാണ് ഈ ഹർജി ഫയൽ ചെയ്തിരിക്കുന്നത്.

2. 1998 മുതൽ ആദ്യ വാദിയെ അദ്ദേഹത്തിന്റെ ഭാര്യയാണ് പവർ ഓഫ് അറ്റോർണി (ജിപിഎ) ഉടമയായി പ്രതിനിധീകരിക്കുന്നതെന്നും ആ തീയതി വരെ മറ്റൊരു അഭിഭാഷകനാണ് കേസിൽ പ്രതിനിധീകരിച്ചതെന്നും ഹർജിക്കാരൻ പറയുന്നു. വാദിയുടെ മുക്ത്യാർ ഉടമയായി ഹാജരായ ആദ്യ എതിർകക്ഷി, ഒന്നാം വാദിയെ വ്യക്തിപരമായി പ്രതിനിധീകരിക്കാൻ അനുമതി അഭ്യർത്ഥിച്ച് ഓർഡർ 3 റൂൾ 2 സിപിസി പ്രകാരം ഒരു അപേക്ഷ സമർപ്പിക്കുകയും പ്രസ്തുത അപേക്ഷ അനുവദിക്കുകയും ചെയ്തു. എന്നിരുന്നാലും, CRP 1784/2018 ഫയൽ ചെയ്തുകൊണ്ട് ഹർജിക്കാരൻ ഇതിനെ ചോദ്യം ചെയ്തു, അത് 20-4-2018 ന് തീർപ്പാക്കി. മുക്ത്യാർ ഉടമ ഒരു അഭിഭാഷകൻ (അവൾ ബാറിൽ ചേർന്നിരിക്കുന്നതിനാൽ), മുക്ത്യാർ ഉടമ എന്നീ നിലകളിൽ സ്യൂട്ട് നടപടികൾ നടത്തരുതെന്ന് കോടതി നിർദ്ദേശിച്ചു. തന്റെ പേരിലുള്ള ജിപിഎ റദ്ദാക്കിയിട്ടുണ്ടെന്നോ വാദിക്ക് വേണ്ടി വ്യക്തിപരമായി ഹാജരാകാൻ പ്രത്യേക അധികാരം നൽകിയിട്ടുണ്ടെന്നോ ഒന്നാം എതിർകക്ഷി

പരാമർശിച്ചിട്ടില്ലാത്തതിനാൽ, എതിർകക്ഷിക്ക് ഒരു അഭിഭാഷകനെ നിയമിക്കുവാൻ മാത്രമേ കഴിയുകയുള്ളുവെന്ന് ഹർജിക്കാരൻ വാദിക്കുന്നു. അതിനാൽ, ആദ്യ എതിർകക്ഷി സാക്ഷികളെ ക്രോസ്സ് വിസ്താരം നടത്തുന്നത് CRP 1784/2018 ലെ ബഹുമാനപ്പെട്ട ഹൈക്കോടതിയുടെ ഉത്തരവുകൾക്ക് വിരുദ്ധമാണെന്ന് ഹർജിക്കാരൻ വാദിക്കുന്നു. മുക്ത്യാർ ഉടമ എന്ന നിലയിൽ സാക്ഷികളുടെ ക്രോസ് എക്സാമിനേഷനിൽ പങ്കെടുക്കാൻ ആദ്യ എതിർകക്ഷിക്ക് അധികാരമില്ലെന്ന് കാണിച്ചുകൊണ്ടുള്ള ഒരു പ്രഖ്യാപനമാണ് ഹർജിക്കാരൻ തേടുന്നത്.

3. ഭർത്താവിന്റെ/വാദിയുടെ മുക്ത്യാർ എന്ന നിലയിൽ അവർ ഈ കോടതിയിൽ നിന്ന് അനുമതി നേടിയ ശേഷം നേരിട്ട് ഹാജരാകുകയാണെന്നും അവർ ബാർ കൌൺസിലിൽ ചേർന്നിട്ടുണ്ടെങ്കിലും ഈ വിഷയത്തിൽ പ്രൊഫഷണൽ ശേഷിയിലല്ല ഹാജരാകുന്നതെന്നും വ്യക്തിപരമായാണ് ഹാജരാകുന്നതെന്നതിനാൽ തന്നെ സാക്ഷികളെ ക്രോസ്സ് വിസ്താരം നടത്താൻ അവകാശമുണ്ടെന്നും കേസ് നടത്തേണ്ടത് എങ്ങനെയാണെന്ന് അതായത് നേരിട്ടാണോ ഒരു അഭിഭാഷകൻ മുഖേനയാണോ കേസ് നടത്തേണ്ടത് എന്നത് സംബന്ധിച്ച് ഹർജിക്കാരൻ വാദിയോട് നിർദേശിക്കേണ്ടതില്ലെന്നും ഹർജിയെ എതിർത്തുകൊണ്ട് ഒന്നാം എതിർകക്ഷി വാദിച്ചു. CRP നമ്പർ 1784/2018 ൽ ഹൈക്കോടതി, മുക്ത്യാർ ഉടമക്ക് ഒരു ജിപിഎയായും അഭിഭാഷകയെന്ന നിലയിലും അവളുടെ പ്രൊഫഷണൽ ശേഷിയിലും വാദിയെ പ്രതിനിധീകരിക്കാൻ കഴിയില്ലെന്ന് വ്യക്തമാക്കി. എന്നിരുന്നാലും, മുക്ത്യാർ ഉടമയ്ക്ക് തന്റെ വ്യക്തിപരമായ ശേഷിയിൽ കേസ് നടപടികൾ നടത്താൻ കഴിയില്ലെന്ന് കോടതി വ്യക്തമാക്കിയിട്ടില്ല. അതിനാൽ, ഭർത്താവിന്റെ മുക്ത്യാർ ഉടമ എന്ന നിലയിൽ, സാക്ഷികളെ ക്രോസ്-എക്സാമിനേറ്റ്

ചെയ്യാനുള്ള അവകാശം ഉൾപ്പെടുന്ന കേസിൽ അദ്ദേഹത്തെ വ്യക്തിപരമായി പ്രതിനിധീകരിക്കാൻ തനിക്ക് അവകാശമുണ്ടെന്ന് ഒന്നാം എതിർകക്ഷി വാദിക്കുന്നു.

4. ഇരുകൂട്ടരുടെയും വാദങ്ങൾ ശ്രവിച്ചു.

5. ഇരു കക്ഷികളും വാക്കാലുള്ളതോ രേഖാമൂലമുള്ളതോ ആയ തെളിവുകളൊന്നും ഹാജരാക്കിയിട്ടില്ല.

"ഹർജിക്കാരൻ വാദിക്കുന്നത് പോലെ സാക്ഷിവിസ്താരത്തിൽ പങ്കെടുക്കാൻ എതിർകക്ഷിയെ അനുവദിക്കാനാകില്ലേ?

പോയിന്റ്:

6. ആദ്യ എതിർകക്ഷി സാക്ഷികളെ ക്രോസ്-വിസ്താരം നടത്തുന്നതിനോടുള്ള ഹർജിക്കാരന്റെ എതിർപ്പ്, വാദിയുടെ മുക്ത്യാർ ഉടമ എന്ന നിലയിൽ, വാദിയെ പ്രതിനിധീകരിക്കാൻ ഒരു അഭിഭാഷകനെ നിയമിക്കാൻ മാത്രമേ അവർക്ക് അധികാരമുള്ളൂ എന്ന വാദത്തെ അടിസ്ഥാനമാക്കിയുള്ളതാണ്. ആദ്യ എതിർകക്ഷിക്ക് വ്യവഹാര നടപടികളെ നേരിട്ട് പ്രതിനിധീകരിക്കാൻ അനുവാദമുണ്ടായിരുന്നുവെങ്കിലും, സാക്ഷികളെ ക്രോസ്-വിസ്താരം ചെയ്യുകയോ കോടതിയിൽ നിയമപരമായ വാദങ്ങൾ നടത്തുകയോ പോലുള്ള ഒരു ലീഗൽ പ്രാക്ടീഷണർക്കായി നീക്കിവച്ചിരിക്കുന്ന പ്രവർത്തനങ്ങൾ നടത്താൻ ഈ അനുമതി അധികാരം നൽകുന്നില്ലെന്ന് ഹർജിക്കാരൻ വാദിക്കുന്നു. ഭർത്താവിന്റെ (ആദ്യ വാദി) മുക്ത്യാർ എന്ന നിലയിൽ വ്യക്തിപരമായി കേസ് നടപടികൾ നടത്താൻ കോടതി അനുവദിച്ചതിനാൽ കേസിനെ പ്രതിനിധീകരിക്കുന്നത് തുടരണോ അതോ ഒരു അഭിഭാഷകനെ നിയമിക്കണോ എന്ന് തീരുമാനിക്കേണ്ടത് താൻ തന്നെയാണെന്ന്

എതിർകക്ഷി വാദിച്ചു. വ്യക്തിപരമായാണോ അല്ലെങ്കിൽ ഒരു അഭിഭാഷകൻ വഴിയാണോ കേസ് നടപടികൾ നടത്തേണ്ടതെന്ന് നിർദ്ദേശിക്കാൻ ഹർജിക്കാരന് അവകാശമില്ലെന്ന് അവർ വാദിക്കുന്നു.

7. തന്റെ വാദങ്ങളെ പിന്തുണയ്ക്കുന്നതിനായി ഒന്നാം എതിർകക്ഷി താഴെപ്പറയുന്ന രണ്ട് വിധിന്യായങ്ങളെ ആശ്രയിച്ചിട്ടുണ്ട് 1) സുരേന്ദർ രാജ് ജയ്സ്വാളും മറ്റുള്ളവരും v. വിജയ ജയ്സ്വാൾ, AIR 2003 AP 317; 2) പ്രഭ പി.ഷേണായ് v. ഇസ്പാറ്റ് ഇൻഡസ്ട്രീസ് ലിമിറ്റഡ് 2016 ലോ സ്യൂട്ട് (ബോംബെ) 271. ഇതിലെ ആദ്യ വിധിന്യായത്തിന്റെ 13 ആം ഖണ്ഡികയിൽ ഇപ്രകാരം നിരീക്ഷിച്ചിരിക്കുന്നു.

> വ്യക്തിപരമായി പ്രോസിക്യൂഷൻ നടത്താനോ അഭിഭാഷകനെ നിയമിക്കാനോ എതിർകക്ഷിയെ നിർബന്ധിക്കുന്ന ഹർജിക്കാരുടെ നടപടിയിൽ ഒരു സത്യസന്ധതയും ഞാൻ കാണുന്നില്ല. കേസ് പ്രോസിക്യൂട്ട് ചെയ്യാണ് എതിർകക്ഷിക്ക് അവകാശമുണ്ടെന്നതിൽ സംശയമില്ല. എന്നാൽ ഭർത്താവുമായുള്ള ബന്ധവും കേസിന്റെ പരിചയവും കാരണം അവർ തന്റെ ഭർത്താവിനെ പൂർണ്ണമായും വിശ്വസിക്കുകയും ഈ വിഷയത്തിൽ തന്നെ പ്രതിനിധീകരിക്കാൻ ഭർത്താവിനെ തന്റെ മുക്ത്യാർ ഉടമയായി നിയമിക്കുകയും ചെയ്തു. അതിനാൽ, ഹർജിക്കാർ സമർപ്പിച്ച അപേക്ഷ കീഴ്ക്കോടതി തള്ളിയത് ശരിയാണെന്ന് അവർ വാദിക്കുന്നു. വിചാരണക്കോടതി എതിർകക്ഷിയുടെ മുക്ത്യാർ ഉടമയ്ക്ക് അനുമതി നൽകുകയും പ്രസ്തുത മുക്ത്യാർ ഉടമ എതിർകക്ഷിക്ക് വേണ്ടി ഹാജരായി കോടതിയെ സഹായിക്കുകയുമായിരുന്നു. മുക്ത്യാർ ഉടമയ്ക്ക് പ്രതികൂലമായി യാതൊന്നും തന്നെ വിചാരണക്കോടതി കണ്ടെത്തുകയുമുണ്ടായില്ല. മുക്ത്യാർ ഉടമ അയോഗ്യനോ അനർഹനോ

ആണെന്ന് കണ്ടെത്തുകയാണെങ്കിൽ കോടതിക്ക് എപ്പോഴും പ്രസ്തുത അനുമതി പിൻവലിക്കാവുന്നതാണ്.

8. ഇരു കക്ഷികളും അവതരിപ്പിച്ച വാദങ്ങളും പരാമർശിച്ച വിധിന്യായങ്ങളിൽ സ്ഥാപിച്ചിട്ടുള്ള തത്വങ്ങളും പരിഗണിച്ച ശേഷം, എതിർകക്ഷിയെ അവളുടെ ഭർത്താവായ ആദ്യ വാദിയെ നേരിട്ട് പ്രതിനിധീകരിക്കാൻ അനുവദിച്ചുകഴിഞ്ഞാൽ, ഒരാളുടെ അവകാശങ്ങളെ ഫലവത്തായി സംരക്ഷിക്കുവാൻ കഴിയുന്നത് അയാളുടെ ജീവിത പങ്കാളിക്ക് തന്നെയാണെന്നത് വ്യക്തമാണ്. തൽഫലമായി, ഒന്നാം വാദിയുടെ ഭാര്യയെന്ന നിലയിലും അദ്ദേഹത്തിന്റെ ജിപിഎയെന്ന നിലയിലും എതിർകക്ഷിക്ക് വ്യവഹാര നടപടികളെ വ്യക്തിപരമായി പ്രതിനിധീകരിക്കാൻ അനുവാദമുണ്ടായിരുന്നു. അവർക്ക് അങ്ങനെ ചെയ്യാൻ അനുവാദമുണ്ടായിരുന്നതിനാൽ, അവൾ ഇപ്പോൾ സാക്ഷികളെ ക്രോസ്സ് വിസ്താരം ചെയ്യാൻ ആഗ്രഹിക്കുകയാണ്. എതിർകക്ഷി ശരിയായി ചൂണ്ടിക്കാണിക്കുന്നതുപോലെ, വാദിയായ ഭർത്താവിന് വേണ്ടി സാക്ഷികളെ ക്രോസ്-വിസ്താരം ചെയ്യുന്നതിനെ എതിർക്കാൻ ഹർജിക്കാരന് യാതൊരു അവകാശവുമില്ല. സാക്ഷികളെ ക്രോസ്-എക്സാമിനേഷൻ ചെയ്യുന്നതിൽ നിന്ന് ഒരു കക്ഷിയെ തടയുന്നതിന് നിയമപരമായ നിയന്ത്രണങ്ങളൊന്നുമില്ലെങ്കിൽ, ജിപിഎ ഹോൾഡറായി വാദിയെ പ്രതിനിധീകരിക്കുകയും കേസിനെ വ്യക്തിപരമായി പ്രതിനിധീകരിക്കാൻ അനുവദിക്കുകയും ചെയ്യുന്ന എതിർകക്ഷിയെ സാക്ഷികളെ ക്രോസ്-വിസ്താരം ചെയ്യുന്നതിൽ നിന്ന് നിയന്ത്രിക്കാൻ കഴിയുമോ? വാസ്തവത്തിൽ, (1) ൽ പരാമർശിച്ചിരിക്കുന്ന വിധിന്യായത്തിൽ പറഞ്ഞിരിക്കുന്ന തത്വം ഈ കേസിന് നേരിട്ട് ബാധകമാണ്. ജിപിഎ ഹോൾഡറും വാദിയും ഭാര്യാഭർത്താക്കന്മാരായിരുന്ന

ഉദ്ധരിച്ച കേസിൽ ഉള്ളതുപോലെ, മുക്ത്യാർ ഉടമ യോഗ്യനല്ലെന്ന് കണ്ടെത്തിയതിനാൽ അനുമതി പിൻവലിക്കാനോ റദ്ദാക്കാനോ കോടതി തീരുമാനിക്കുന്നില്ലെങ്കിൽ, വാദിയെ നേരിട്ട് പ്രതിനിധീകരിക്കുന്നതിന് യാതൊരു തടസ്സവും ഉണ്ടാകാൻ പാടില്ലെന്നാണ് ഈ കോടതിയുടെ അഭിപ്രായം.

9. രണ്ടാമത് പറഞ്ഞിരിക്കുന്ന വിധിന്യായത്തിൽ ഇപ്രകാരം പറഞ്ഞിരിക്കുന്നു-

> ഈ കേസിൽ വാദിയുടെ പ്രതിനിധി വാദിയുടെ ഭർത്താവ് ആണെന്ന് മാത്രമല്ല അപവദിത പ്രവൃത്തി യഥാർത്ഥത്തിൽ പൂർത്തിയാക്കിയതും തന്റെ അവകാശം വാദിക്ക് എഴുതിക്കൊടുക്കുന്നതിന് മുൻപ് വ്യവഹാരത്തിൽ അവകാശപ്പെട്ടിരിക്കുന്ന തുകയുടെ അവകാശിയുമായിരുന്ന അവരുടെ സ്വത്തിന്റെ മുൻ അവകാശി കൂടിയാണെന്ന വസ്തുത കണക്കിലെടുക്കുമ്പോൾ ഇപ്പോഴത്തെ കേസിൽ, ഇപ്പോഴത്തെ കേസിൽ രൂപീകരിച്ച അഭിഭാഷകൻ വാദിയുടെ ഭർത്താവ് മാത്രമല്ല, തലക്കെട്ടിൽ അവളുടെ മുൻഗാമിയാണെന്നതും, ചോദ്യം ചെയ്യപ്പെട്ട ജോലി യഥാർത്ഥത്തിൽ നിർവഹിച്ചതും, വാദിക്ക് തന്റെ അവകാശം നൽകുന്നതിനുമുമ്പ് സ്യൂട്ടിൽ ക്ലെയിം ചെയ്ത തുകകൾ ആർക്കാണ് നൽകേണ്ടതെന്നതും കണക്കിലെടുക്കുമ്പോൾ, വാദിയെ പ്രതിനിധീകരിക്കാനും ഈ കേസിൽ കേസ് വാദിക്കാനും എതിർകക്ഷിക്ക് അനുമതി നൽകുവാൻ മതിയായ കാരണമുണ്ട്.

10. മേൽപ്പരാമർശം കേസിലെ തത്വം ഇവിടെയും ബാധകമാണ്, കാരണം ഈ കേസിലും ആദ്യ വാദിയെ പ്രതിനിധീകരിക്കാൻ ആദ്യ എതിർകക്ഷിക്ക് അനുമതി നൽകുകയായിരുന്നു. അങ്ങനെ അവർക്ക് ഒന്നാം വാദിയെ നന്നായി പ്രതിനിധീകരിക്കുവാനും കേസ് വാദിക്കുവാനും സാധിക്കും. വാദിക്ക് വേണ്ടി നേരിട്ട്

ഹാജരായി പ്രതിനിധീകരിക്കുവാൻ അനുവദിച്ച എതിർകക്ഷിയുടെ അവകാശം സംബന്ധിച്ച് യാതൊരു ആക്ഷേപവും ഉന്നയിക്കാൻ ഹർജിക്കാരന് സാധിക്കുകയുമില്ല. എതിർകക്ഷി ഒരു അഭിഭാഷകയെന്ന നിലയിൽ ഹാജരാകാതെ ഒന്നാം വാദിയുടെ മുക്ത്യാർ ഉടമയെന്ന നിലയിൽ ഒന്നാം വാദിയെ, അദ്ദേഹത്തിന്റെ ഭാര്യ എന്ന നിലയിൽ കോടതിയിൽ പ്രതിനിധീകരിക്കുമ്പോൾ, എതിർകക്ഷി ഒരു മുക്ത്യാർ ഉടമ ആയതിനാൽ ഒരു അഭിഭാഷകയെന്ന നിലയിൽ പ്രതിനിധീകരിക്കാൻ സാധിക്കുകയില്ലെന്ന് ബഹുമാനപ്പെട്ട ജഡ്ജി സിആർപി 1784/18 ൽ പറഞ്ഞത് കണക്കിലെടുത്തുകൊണ്ട് അവരെ സാക്ഷികളെ ക്രോസ്സ് വിസ്താരം നടത്തുന്നതിൽ നിന്നും തടയാൻ സാധിക്കുകയില്ല. അതിൻപ്രകാരം ഈ വിഷയത്തിൽ ഹർജിക്കാരനെതിരായി മറുപടി നൽകുന്നു.

11. ഫലത്തിൽ, ഹർജി തള്ളി ഉത്തരവാകുന്നു."

(ഊന്നൽ നല്കിയിരിക്കുന്നു)

4.8 2019 ലെ സിവിൽ റിവിഷൻ പെറ്റീഷൻ നമ്പറുകൾ 758,759,760,761 എന്നിവയിൽ 07.02.2019 ലെ മേൽപ്പറാമർശം ഉത്തരവുകൾ ഹൈക്കോടതിയിൽ ചോദ്യം ചെയ്യപ്പെട്ടു. അവ 28.06.2019 ലെ പൊതു ഉത്തരവിലൂടെ പരിഗണിക്കുകയും തീരുമാനിക്കുകയും ചെയ്തു.

4.8.1. 28.06.2019 ലെ അപവദിത ഉത്തരവിൽ, ഹൈക്കോടതി, ബന്ധപ്പെട്ട കക്ഷികളുടെ പശ്ചാത്തല വശങ്ങളും നിലപാടും കണക്കിലെടുത്ത്, പരിഹരിക്കേണ്ട പ്രശ്നത്തെ ഇനി പറയും പ്രകാരം വിശദമാക്കി:-

"9. പരിഗണനയ്ക്ക് വരുന്ന ഹ്രസ്വമായ കാര്യം "വാദിയുടെ G.P.A ഉടമയെ ഒരു അഭിഭാഷകയെപ്പോലെ പ്രവർത്തിക്കാനും സാക്ഷികളെ ക്രോസ്-വിസ്താരം നടത്താനും അനുവദിക്കാൻ കഴിയുമോ?"

4.8.2. അതിനുശേഷം, ഈ വിഷയങ്ങളിൽ സമർപ്പിച്ച മുൻ അപേക്ഷകളും അതിനുശേഷം പാസാക്കിയ ഉത്തരവുകളും ഹൈക്കോടതി ശ്രദ്ധിക്കുകയും അത്തരം മുൻ ഉത്തരവുകളെ വ്യാഖ്യാനിക്കവേ കോടതി ഇപ്രകാരം നിരീക്ഷിച്ചു:-

"12. 2018 ഡിസംബറിലാണ് ഈ ഉത്തരവ് പുറപ്പെടുവിച്ചത്. മുകളിൽ പറഞ്ഞതുപോലെ, ഈ ഉത്തരവിന് മുമ്പ്, 2018 ലെ C.R.P നമ്പറുകൾ 1784,2221,2366 എന്നിവയിൽ ഒരു പൊതു ഉത്തരവ് പാസാക്കിയിരുന്നു, അതിൽ, C.P.C. യുടെ ഓർഡർ III റൂൾ 2, അഡ്വക്കേറ്റ്സ് ആക്ടിന്റെ വകുപ്പ് 32 എന്നിവ പ്രകാരം ഫയൽ ചെയ്ത അപേക്ഷകൾ, ശ്രീമതി. എസ്. ഹേമലത ആദ്യ എതിർകക്ഷിയുടെ മുക്ത്യാർ ഉടമയായി ഹാജരാകണമെന്നും അഭിഭാഷകയെന്ന നിലയിൽ ഹാജരാകരുതെന്നും വ്യക്തമാക്കിക്കൊണ്ട് തീർപ്പാക്കി. ഭർത്താവിനെ പ്രതിനിധീകരിക്കാനും വ്യക്തിപരമായി ഹാജരാകാനും അനുവദിക്കണമെന്ന് അഭ്യർത്ഥിച്ചു കൊണ്ട് C.P.C യുടെ ഓർഡർ III റൂൾ 2 പ്രകാരമാണ് പ്രസ്തുത അപേക്ഷ സമർപ്പിച്ചത്.

13. പ്രസ്തുത ഹർജികൾ കീഴ്ക്കോടതി അനുവദിക്കുകയും ആദ്യ പ്രതി മേൽപ്പരാമർശം മൂന്ന് പുനരവലോകനങ്ങളുമായി ഈ കോടതിക്ക് മുമ്പാകെ വരുകയും ചെയ്തു. ഹർജിക്കാരന്റെ അഭിജ്ഞനായ അഭിഭാഷകന്റെ ആക്ഷേപങ്ങൾ രണ്ട് വിധത്തിലുള്ളതായിരുന്നു. അതായത് (i) ആദ്യ എതിർകക്ഷിയുടെ ഭാര്യയും ജനറൽ പവർ ഏജന്റും ഒരു അഭിഭാഷക കൂടിയാണ്, എന്നാൽ അവർക്ക് ഒന്നുകിൽ ഒരു അഭിഭാഷകയായോ അല്ലെങ്കിൽ ഒരു പവർ ഏജന്റായോ മാത്രമേ ഹാജരാകുവാൻ

കഴിയുകയുള്ളൂ. രണ്ട് രീതിയിലും ഹാരാകുവാൻ കഴിയില്ല. (ii) ഹർജിക്കാർക്ക് നോട്ടീസുകളും സമൻസുകളും നൽകാൻ പ്രാപ്തമാക്കുന്നതിന് ആദ്യ എതിർകക്ഷി വിജയവാഡയിലെ വിലാസം നൽകണം. ആദ്യ ഓർഡർ III റൂൾ 2 സിപിസി പ്രകാരം ഒരു അപേക്ഷ അനുവദിച്ചുകഴിഞ്ഞാൽ, പവർ ഏജന്റിന് രണ്ട് മാർഗ്ഗങ്ങളുണ്ടെന്ന് ബഹുമാനപ്പെട്ട ഹൈക്കോടതി നിരീക്ഷിച്ചു; ആദ്യത്തേത് ഒരു പവർ ഏജന്റായി നേരിട്ട് ഹാജരാകുക, രണ്ടാമത്തേത് സ്വയം ഒരു അഭിഭാഷകയായി പ്രവർത്തിക്കുക എന്നതാണ്. രണ്ടും ഒരൊറ്റ ഉത്തരവിൽ സംയോജിപ്പിക്കാൻ കഴിയില്ല.

4.8.3. തുടർന്ന്, 07.02.2019 ലെ വിവാദ ഉത്തരവുകൾ പുറപ്പെടുവിക്കാനുള്ള വിചാരണ കോടതിയുടെ തീരുമാനത്തെ സ്വാധീനിച്ച കാരണങ്ങൾ ഹൈക്കോടതി പരിഗണിച്ചു. തുടർന്ന് **മധുപ് ഹരിനാരായണ @ഹരിബാബു, ജി.പി.എ റ്റി.ഡി. ദയാൽ വഴി പ്രതിനിധീകരിച്ചു v. കടപ്പ 1st അഡീഷണൽ ജില്ലാ ജഡ്ജിയും മറ്റുള്ളവരും: 2011 (2) ALT 405 (D.B.)** എന്ന കേസിലെ വിധിന്യായത്തെയും 1961 ലെ നിയമത്തിന്റെ വകുപ്പ് 32 ഉം പരാമർശിച്ചുകൊണ്ട് പുനരവലോകന ഹർജികൾ അനുവദിച്ചു. അപ്പീൽവാദിയുടെ ഭാര്യ, മുഖ്യാർ ഉടമയെന്ന നിലയിൽ നടപടികളിൽ പങ്കെടുക്കുന്നതിനോട് ഹൈക്കോടതി വിയോജിപ്പ് പ്രകടിപ്പിച്ചു. എന്നിരുന്നാലും, ഇനിപ്പറയുന്ന നിരീക്ഷണങ്ങൾ നടത്തുമ്പോൾ ഒരു അഭിഭാഷകയെന്ന നിലയിൽ കേസ് നടത്താനുള്ള സ്വാതന്ത്ര്യം അവർക്ക് നൽകി:

"16. കോടതിയിൽ നിന്ന് നിയമപരമായ പരിഹാരം തേടുന്ന ഏതൊരാളും ഹൈക്കോടതി നിശ്ചയിച്ചിട്ടുള്ള നടപടിക്രമ നിയമങ്ങളും നിയന്ത്രണങ്ങളും കർശനമായി പാലിക്കണമെന്ന് മുകളിൽ പരാമർശിച്ച വിധിയിൽ ബഹുമാനപ്പെട്ട ഡിവിഷൻ ബെഞ്ച് നിരീക്ഷിച്ചു. ഹൈക്കോടതി ഉണ്ടാക്കിയ നിയമങ്ങൾ, സിവിൽ റൂൾസ് ഓഫ് പ്രാക്ടീസ്, സർക്കുലർ ഓർഡറുകൾ, ക്രിമിനൽ റൂൾസ് ഓഫ് പ്രാക്ടീസ്,

സർക്കുലർ ഓർഡറുകൾ എന്നിവയും വിവിധ ചട്ടങ്ങൾക്ക് കീഴിൽ ഉണ്ടാക്കിയ മറ്റ് വിവിധ നടപടിക്രമ നിയമങ്ങളും ഇരു സംഹിതകൾക്കും പകരമായുള്ളതാണ്. ഒരു വ്യവഹാരകക്ഷിക്ക് അവരുടെ പരാതി ബോധിപ്പിക്കാൻ ഒന്നുകിൽ വ്യക്തിപരമായി നേരിട്ട് ഹാജരാകാം അല്ലെങ്കിൽ 1961 ലെ അഭിഭാഷക നിയമപ്രകാരം സ്ഥാപിതമായ നിയമപരമായ പ്രൊഫഷണൽ ബോഡിയായ ആന്ധ്രാപ്രദേശ് ബാർ കൌൺസിലിൽ എൻറോൾ ചെയ്തിട്ടുള്ള ഒരു അഭിഭാഷകനെ നിയമിക്കാം. കേസിൽ ഹാജരാകാനും സത്യവാങ്മൂലം ഫയൽ ചെയ്യാനും അഭിഭാഷകർക്ക് നിർദ്ദേശം നൽകാനും അദ്ദേഹത്തിന് വേണ്ടി പ്രവർത്തിക്കാനും മുക്ത്യാർ നൽകിക്കൊണ്ട് ഒരു വ്യവഹാര കക്ഷിക്ക് പവർ മറ്റൊരാളെ അധികാരപ്പെടുത്താം. G.P.A ഉടമയ്ക്ക് തന്റെ പ്രിൻസിപ്പലിന് വേണ്ടി വാദിക്കുവാൻ കഴിയില്ലെന്നും വിധിക്കുകയുണ്ടായി. ബാർ കൗൺസിലിന്റെ പട്ടികയിൽ ഉൾപ്പെട്ട അഭിഭാഷകൻ ഒഴികെയുള്ള ഒരാൾ കോടതിയിൽ ഹാജരാകുകയാണെങ്കിൽ അത് നിയമപ്രകാരം ശിക്ഷാർഹമായ കുറ്റമാണ്. ഒരു നിർദ്ദിഷ്ട വ്യക്തിയെ ഒരു മുക്ത്യാർ നടപ്പിലാക്കുന്ന വ്യക്തിയുടെ പേരിൽ ആ വ്യക്തിക്ക് വേണ്ടിയും പ്രവർത്തിക്കാൻ അധികാരപ്പെടുത്തുന്ന ഏതൊരു കരണവും ഉൾപ്പെടുന്ന തരത്തിലാണ് മുക്ത്യാർ നിയമം ഒരു മുക്ത്യാറിനെ നിർവ്വചിക്കുന്നത്. പിഒഎ നിയമത്തിലെ വകുപ്പ് 4, ഒരു മുക്ത്യാർ ഉടമ മുക്ത്യാർ പരിശോധിക്കുകയും ഒരു പ്രഖ്യാപനം നൽകുകയോ മറ്റ് മതിയായ തെളിവുകളോ നൽകണമെന്നും അത് ഹൈക്കോടതിയിലോ പ്രസ്തുത കരണത്തിന്മേൽ അധികാരമുള്ള ജില്ലാക്കോടതിയിലോ സമർപ്പിക്കുകയും വേണമെന്ന് പറയുന്നു. C.P.C. യുടെ ഓർഡർ III അംഗീകൃത ഏജന്റുമാരെയും പ്ലീഡർമാരെയും സംബന്ധിച്ച് പറയുന്നു. അതിലെ ഒന്നാം ചട്ടം ഒരു അംഗീകൃത ഏജന്റിനെ അവർ പ്രതിനിധീകരിക്കുന്ന കക്ഷിക്ക് വേണ്ടി ഹാജരാകുവാൻ അനുവദിക്കുന്നു. ചട്ടം 2 അംഗീകൃത ഏജന്റുമാരെ

നിർവചിക്കുന്നത് "അവർ പ്രതിനിധീകരിക്കുന്ന കക്ഷികൾക്ക് വേണ്ടി ഹാജരാകാനും അപേക്ഷകൾ സമർപ്പിക്കാനും അവർക്ക് വേണ്ടി പ്രവർത്തനങ്ങൾ നടത്താനും അധികാരമുള്ള കക്ഷികളുടെ ഏജന്റുമാർ" എന്നാണ്. അത്തരം കക്ഷികൾക്ക് വേണ്ടി അപേക്ഷ നൽകാനും പ്രവർത്തിക്കാനും അധികാരപ്പെടുത്തുന്ന പി.ഒ.എ കൈവശമുള്ള വ്യക്തികളാണ് ഇവർ. അഭിഭാഷക നിയമത്തിലെ വകുപ്പ് 2 (എ) ഒരു "അഭിഭാഷകനെ" നിർവചിക്കുന്നത് പ്രസ്തുത നിയമത്തിലെ വ്യവസ്ഥകൾ പ്രകാരം പരിപാലിക്കുന്ന ഏതെങ്കിലും റോളിൽ പേര് ചേർത്ത ഒരാളെന്നാണ്. C.P.C യുടെ വകുപ്പ് 2 (15) "പ്ലീഡർ" എന്നാൽ കോടതിയിൽ ഹാജരാകാനും മറ്റൊരാളെ പ്രതിനിധീകരിക്കാനും അർഹതയുള്ള ഏതൊരു വ്യക്തിയെയും ഉൾക്കൊള്ളുന്നു എന്നാണ് നിർവ്വചിക്കുന്നത്.

*** *** ***

18. അഭിഭാഷക നിയമത്തിലെ വ്യവസ്ഥകൾ, ഹൈക്കോടതി രൂപീകരിച്ച ചട്ടങ്ങൾ, പുറപ്പെടുവിച്ച സർക്കുലറുകൾ എന്നിവ പരിഗണിച്ച ശേഷം ഈ കോടതി **മധുപ് ഹരിനാരായണന്റെ** കേസിൽ (മേൽപ്പരാമർശം) ഒരു വ്യവഹാരത്തിലെ എല്ലാ വാദങ്ങളും അംഗീകൃത ഏജന്റായി പ്രവർത്തിച്ച് കക്ഷി നേരിട്ട് നടത്തണമെന്ന് വിധിക്കുകയുണ്ടായി. ഒരു കക്ഷിയും അംഗീകൃത ഏജന്റും തങ്ങൾക്കുവേണ്ടി ഹാജരാകാനും കേസ് വാദിക്കാനും ഒരു അഭിഭാഷകനെ നിയമിക്കുന്നതിന് രേഖാമൂലമുള്ള അംഗീകാരം (വക്കാലത്ത് നാമ) നൽകണം. ആന്ധ്രാപ്രദേശിലെ ബാർ കൗൺസിലിൽ എൻറോൾ ചെയ്യുകയും ഒരു അഭിഭാഷകൻ അംഗീകരിച്ച് വക്കാലത്ത് നൽകുകയും ചെയ്ത ഒരു അഭിഭാഷകന് മാത്രമേ കക്ഷിക്കോ അഭിഭാഷകനെ ഏർപ്പെടുത്താൻ അധികാരപ്പെടുത്തപ്പെട്ട അംഗീകൃത ഏജന്റിനോ വേണ്ടി

വാദിക്കുവാനുള്ള അവകാശമുള്ളൂ. അഭിഭാഷക നിയമത്തിലെ വകുപ്പ് 32 ഒരു പ്രത്യേക കേസിൽ ഹാജരാകാൻ അഭിഭാഷകനല്ലാത്ത ഒരാൾക്ക് അനുമതി നൽകാൻ കോടതിയെ അനുവദിക്കുന്നു. ഇതിനർത്ഥം അഭിഭാഷക നിയമപ്രകാരം എൻറോൾ ചെയ്തിട്ടില്ലാത്ത ഏതൊരു വ്യക്തിയും കേസ് വാദിക്കാൻ കോടതിയിൽ നിന്ന് മുൻകൂർ അനുമതി തേടണം എന്നാണ്.

19. മേൽപ്പരാമർശം നിരീക്ഷണങ്ങളിൽ നിന്ന്, അഭിഭാഷകനല്ലാത്തയാൾ കേസ് വാദിക്കാൻ കോടതിയിൽ നിന്ന് മുൻകൂർ അനുമതി തേടുകയും അത് നേടുകയും ചെയ്താൽ, അഭിഭാഷകനല്ലാത്ത ഒരാളെ ഒരു പ്രത്യേക കേസിൽ ഹാജരാകാൻ അനുവദിക്കാൻ അഭിഭാഷക നിയമത്തിലെ വകുപ്പ് 32 കോടതിക്ക് അധികാരം നൽകുന്നുവെന്ന് വ്യക്തമാണ്. അഭിഭാഷക നിയമത്തിലെ 32-ാം വകുപ്പ് ഉദ്ധരിക്കുന്നത് ഉചിതമായിരിക്കും:

> "32. **ചില പ്രത്യേക കേസുകളിൽ ഹാജരാകുവാൻ അനുവദിക്കുന്നതിനുള്ള കോടതിയുടെ അധികാരം.**-ഈ അധ്യായത്തിൽ എന്തും അടങ്ങിയിരിക്കുന്നുവെങ്കിൽപ്പോലും, ഈ നിയമപ്രകാരം അഭിഭാഷകനായി എൻറോൾ ചെയ്യാത്ത ഏതെങ്കിലും വ്യക്തിയെ ഏതെങ്കിലും പ്രത്യേക കേസിൽ തന്റെ മുമ്പാകെ ഹാജരാകാൻ ഏതെങ്കിലും കോടതിക്കോ അതോറിറ്റിക്കോ വ്യക്തിക്കോ അനുവദിക്കാം. "

20. ഡിവിഷൻ ബെഞ്ച് സ്ഥാപിച്ച നിയമത്തിന്റെ വെളിച്ചത്തിൽ മേൽപ്പരാമർശം വ്യവസ്ഥയുടെ പ്രഥമദൃഷ്ട്യാ വായന സൂചിപ്പിക്കുന്നത് അഭിഭാഷക നിയമത്തിലെ വ്യവസ്ഥകൾ പ്രകാരം എൻറോൾ ചെയ്ത ഒരു അഭിഭാഷകന് മാത്രമേ ഏതെങ്കിലും കോടതിയിൽ പ്രാക്ടീസ് ചെയ്യാൻ അവകാശമുള്ളൂ എന്നാണ്. ഇത് ലംഘിക്കുന്നത്

തെളിവ് നിയമത്തിലെ വകുപ്പ് 35 പ്രകാരം കുറ്റകരമാണ്.

21. ഇപ്പോഴത്തെ കേസിൽ, തന്റെ ഭർത്താവിനെ പ്രതിനിധീകരിക്കുന്ന വാദിയുടെ ഭാര്യ, ഒരു G.P.A ഉടമയെന്ന നിലയിൽ സാക്ഷിവിസ്താരം നടത്തുവാൻ ആഗ്രഹിക്കുകയാണ്. അവർ അതേ കോടതിയിൽ പ്രാക്ടീസ് ചെയ്യുന്ന ഒരു അഭിഭാഷകയാണെങ്കിലും വാദിയുടെ അഭിഭാഷകനായല്ല കേസ് വാദിക്കുന്നതും സാക്ഷിയെ ക്രോസ്സ് വിസ്താരം നടത്തുന്നതും.

22. അതേ കക്ഷികൾ ഉൾപ്പെടുന്ന 2018 ലെ C.R.P നമ്പർ 6924 ലെ വിധിന്യായത്തിൽ, വിചാരണയിൽ ഹർജിക്കാരൻ പങ്കെടുക്കുന്നതിന് യാതൊരു തടസ്സവുമില്ലെന്ന് വിധിച്ചെങ്കിലും, ഈ കോടതിയുടെ ഡിവിഷൻ ബെഞ്ച് വിധി G.P.A യുടെ പങ്കാളിത്തം തടഞ്ഞു. ഈ വസ്തുത അഭിജ്ഞനായ ജഡ്ജിയുടെ ശ്രദ്ധയിൽ കൊണ്ടുവന്നിരുന്നില്ല. നേരത്തെ സൂചിപ്പിച്ചതുപോലെ, മുക്ത്യാർ ഉടമക്ക് അവരുടെ പ്രിൻസിപ്പലിന് വേണ്ടി വാദിക്കാൻ കഴിയില്ലെന്ന് ഈ കോടതിയുടെ ഡിവിഷൻ ബെഞ്ച് വ്യക്തമായി പ്രസ്താവിച്ചിട്ടുണ്ട്. ബാർ കൗൺസിലിൽ എൻറോൾ ചെയ്ത അഭിഭാഷകൻ ഒഴികെയുള്ള ഒരാൾ കോടതിയിൽ ഹാജരാകുകയാണെങ്കിൽ, അത് നിയമപ്രകാരം ശിക്ഷാർഹമായ കുറ്റമാണ്.

23. ഒരു അഭിഭാഷകൻ കൂടിയായ എതിർകക്ഷി തന്റെ ഭർത്താവിന്റെ കേസ് ഒരു ജനറൽ പവർ ഓഫ് അറ്റോർണി ഹോൾഡറായി നടത്തുകയാണെന്നത് ശരിയാണ്. ഇത് ഹർജിക്കാരെ യാതൊരു വിധത്തിലും പ്രതികൂലമായി ബാധിക്കില്ല എന്നതും ശരിയായിരിക്കാം. എന്നിരുന്നാലും, ഹൈക്കോടതിയുടെ ഡിവിഷൻ ബെഞ്ചിന്റെ വിധി കണക്കിലെടുത്ത്, C.R.P-കൾ അനുവദിക്കുന്നു. എന്നിരുന്നാലും എതിർകക്ഷി ഒരു അഭിഭാഷകയായതിനാൽ ഒരു അഭിഭാഷകയായി കേസ് നടത്താൻ

എതിർകക്ഷിക്ക് സ്വാതന്ത്ര്യം നൽകുന്നു.

24. ചെലവുകൾ സംബന്ധിച്ച് ഉത്തരവൊന്നുമില്ല. ഈ പുനരവലോകന ഹർജികളിൽ സമർപ്പിക്കപ്പെട്ട മിസ്സല്ലേനിയസ് ഹർജികൾ ഏതെങ്കിലും ഉണ്ടെങ്കിൽ അവ അവസാനിപ്പിക്കുന്നു."

(ഊന്നൽ നൽകിയിരിക്കുന്നു)

5. അങ്ങനെ ഹൈക്കോടതി പുറപ്പെടുവിച്ച ഉത്തരവിനെതിരെ സമർപ്പിച്ച ഈ അപ്പീലുകളിൽ ഈ കോടതി മുമ്പാകെ ദീർഘമായ വാദങ്ങൾ മുന്നോട്ട് വെയ്ക്കുകയുണ്ടായി. 20.04.2018,14.12.2018 എന്നീ തീയതികളിലെ ഹൈക്കോടതിയുടെ മുൻ ഉത്തരവുകൾ പ്രകാരം ഈ നടപടികളിൽ അപ്പീൽവാദിയുടെ ഭാര്യ മുക്ത്യാർ ഉടമയെന്ന നിലയിൽ ഹാജരാകുന്നതുമായി ബന്ധപ്പെട്ട പ്രശ്നം ഇതിനകം പരിഹരിച്ചതാണെന്നും റെസ് ജ്യൂഡിക്കേറ്റ പ്രകാരം പ്രസ്തുത പ്രശ്നം വീണ്ടും ഉന്നയിക്കാൻ കഴിയില്ലെന്നുമുള്ള നിയമപ്രശ്നം ഹൈക്കോടതി പരിഗണിച്ചില്ലെന്നും ഹൈകോടതിക്ക് മൊത്തത്തിൽ വീഴ്ച സംഭവിച്ചെന്നും അപ്പീൽവാദിക്ക് വേണ്ടി വാദിക്കുകയുണ്ടായി. മറുവശത്ത്, അപ്പീൽവാദിയുടെ ഭാര്യയ്ക്ക് അയാളുടെ മുക്ത്യാർ ഉടമയെന്ന നിലയിൽ നിയമനടപടികൾ നടത്താൻ അവകാശമുണ്ടെന്ന് അപ്പീൽവാദിയെ പ്രതിനിധീകരിച്ച് വാദിച്ചിട്ടുണ്ട്. എൻറോൾ ചെയ്ത ഒരു അഭിഭാഷകയാണെന്നതിനാൽ മാത്രം ഹർജിക്കാരന്റെ ഭാര്യയെ ഹർജിക്കാരന്റെ മുക്ത്യാർ ഉടമയായി പ്രവർത്തിക്കുന്നതിൽ നിന്ന് വിലക്കുന്ന വ്യക്തമായ നിയമ വ്യവസ്ഥകളൊന്നുമില്ല. മറുവശത്ത്, അപ്പീൽവാദിയുടെ ഭാര്യയ്ക്ക് കേസുകൾ നടത്താൻ അനുമതി നൽകുന്ന മുൻ ഉത്തരവുകൾക്ക് റെസ് ജ്യൂഡിക്കേറ്റ സിദ്ധാന്തം ബാധകമല്ലെന്ന് എതിർകക്ഷിക്ക് വേണ്ടി വാദിക്കുകയുണ്ടായി. കാരണം പ്രസ്തുത ഉത്തരവുകൾ 1961 ലെ അഭിഭാഷക നിയമത്തിലെ വകുപ്പ് 32 പ്രകാരമുള്ള നിയമപരമായ വ്യവസ്ഥകൾ

പരിഗണിക്കാതെയാണ് പാസാക്കിയത്. കോടതിയിലെ ഒരു ഉദ്യോഗസ്ഥനെന്ന നിലയിൽ, ഒരു അഭിഭാഷകന് വക്കാലത്ത് നാമ ഫയൽ ചെയ്യാതെ വാദിക്കാനോ ക്രോസ്-വിസ്താരം നടത്താനോ കഴിയില്ലെന്ന് എതിർകക്ഷി വാദിക്കുകയുണ്ടായി. കൂടാതെ, ഈ കോടതിയുടെയും ഹൈക്കോടതികളുടെയും നിയമശാസ്ത്രം ഒരു അഭിഭാഷകനെ മുക്ത്യാർ ഉടമ എന്ന നിലയിൽ ഹാജരാകാൻ അനുവദിക്കുന്നില്ല. ഇരു കക്ഷികളുടെയും അഭിഭാഷകർ അതത് വാദങ്ങളെ പിന്തുണയ്ക്കുന്നതിനായി വിവിധ വസ്തുതകളെ ആശ്രയിച്ചു. ഉചിതമായ ഘട്ടങ്ങളിൽ അവയിൽ പ്രസക്തമായവയെ അഭിസംബോധന ചെയ്യാം.

6. പശ്ചാത്തലവും എതിർ വാദങ്ങളും കണക്കിലെടുത്ത്, ഈ അപ്പീലുകളിൽ ഉന്നയിച്ച മറ്റേതെങ്കിലും കാര്യങ്ങളിലേക്ക് പോകുന്നതിനുമുമ്പ് കോടതി ആദ്യം റെസ് ജൂഡീക്കേറ്റ പ്രശ്നത്തെ അഭിസംബോധന ചെയ്യുകയാണ്.

7. **വൈ.ബി. പാട്ടീലും മറ്റുള്ളവരും v. വൈ.എൽ. പാട്ടീൽ: (1976) 4 SCC 66** കേസ് ഉൾപ്പെടെയുള്ള വിവിധ വിധിന്യായങ്ങൾ പരാമർശിച്ചുകൊണ്ട് റെസ് ജൂഡീക്കേറ്റ സിദ്ധാന്തം, വ്യതിരിക്തമായ വ്യവഹാരങ്ങൾക്ക് മാത്രമല്ല മറിച്ച് ഒരേ വ്യവഹാരത്തിന്റെ തന്നെ പിന്നീടുള്ള ഘട്ടങ്ങളിലും ബാധകമാണെന്നും അതിനാൽ ഈ വ്യവഹാരത്തിൽ തന്നെ മുൻപ് പുറപ്പെടുവിച്ച അന്തിമ ഉത്തരവുകൾ ഇരു കക്ഷികൾക്കും ബാധകമാണെന്ന് അപ്പീൽവാദിക്ക് വേണ്ടി ഹാജരായ അഭിജ്ഞനായ അഭിഭാഷകൻ വാദിക്കുന്നു. 20.04.2018,14.12.2018 തീയതികളിൽ ഹൈക്കോടതി പുറപ്പെടുവിച്ച ഉത്തരവുകൾ പ്രകാരം അപ്പീൽ നൽകിയയാളുടെ ഭാര്യ മുക്ത്യാർ ഉടമ എന്ന നിലയിൽ അദ്ദേഹത്തിന് വേണ്ടി കേസ് നടത്തുന്നത് സംബന്ധിച്ച പ്രശ്നം അന്തിമഘട്ടത്തിലെത്തിയതായി അഭിഭാഷകൻ വാദിച്ചു. അതിനാൽ, ഇതേ വ്യവഹാരത്തിൽ തന്നെ വീണ്ടും ഈ പ്രശ്നം പരിഗണിക്കുവാൻ കഴിയില്ല. **ഗോറി ഗൌരി നായിഡു (മൈനർ) v. തൻഡ്രോത്തു ബോഡെമ്മ: (1997) 2 SCC 552**

കേസ് ഉൾപ്പെടെ നിരവധി തീരുമാനങ്ങൾ ഉദ്ധരിച്ച്, ഒരേ കക്ഷികൾക്കിടയിൽ തീർപ്പാക്കപ്പെട്ടിരിക്കുന്ന ഒരു തെറ്റായ തീരുമാനം പോലും, അധികാരപരിധിയുള്ള ഒരു കോടതിയാണ് പുറപ്പെടുവിച്ചതെങ്കിൽ അത് പ്രസ്തുത കക്ഷികൾക്ക് ബാധകമാണെന്ന് വാദിക്കുകയുണ്ടായി. മുൻ വിധിന്യായങ്ങളും റെസ് ജൂഡിക്കേറ്റ സിദ്ധാന്തത്തിൻറെ പ്രവർത്തനവും തമ്മിലുള്ള വ്യത്യാസം എടുത്തുകാണിക്കുന്നതിനായി **മഖിജ കൺസ്ട്രക്ഷൻ & എൻജിനീയറിങ് (പി) ലിമിറ്റഡ് v. ഇൻഡോർ ഡെവലപ്മെന്റ് അതോറിറ്റി (2005) 6 SCC 304** ലെ വിധിന്യായവും കൂടാതെ പെർ ഇൻക്യൂറിയം സിദ്ധാന്തത്തിന്റെ പ്രയോഗം മുൻ വിധിന്യായങ്ങളുമായി ബന്ധപ്പെട്ടാണിരിക്കുന്നത് എന്നതിനാലും അവ റെസ് ജൂഡിക്കേറ്റ സിദ്ധാന്തത്തിന് ബാധകമല്ലാത്തതിനാലും ഈ കേസിൽ 20.04.2018,14.12.2018 എന്നീ തീയതികളിൽ ഹൈക്കോടതി പുറപ്പെടുവിച്ച ഉത്തരവുകളെ 'പെർ ഇൻക്യൂറിയം' സിദ്ധാന്തത്തെ അടിസ്ഥാനമാക്കിപ്പോലും അവഗണിക്കാനാവില്ലെന്ന് വാദിക്കുന്നതിനായി **എസ് നാഗരാജ് (മരണപ്പെട്ടു) നിയമപ്രതിനിധികളിലൂടെ v. ബി.ആർ. വാസുദേവ മൂർത്തിയും മറ്റുള്ളവരും (2010) 3 SCC 353** എന്ന വിധിന്യായത്തെയും ആശ്രയിക്കുകയുണ്ടായി.

8. എന്നിരുന്നാലും, 20.04.2018,14.12.2018 എന്നീ തീയതികളിലെ ഉത്തരവുകൾ റെസ് ജൂഡീക്കേറ്റയായി പ്രവർത്തിക്കില്ലെന്ന് എതിർകക്ഷിയുടെ അഭിജ്ഞനായ മുതിർന്ന അഭിഭാഷകൻ ശക്തമായി വാദിച്ചു. നടപടിക്രമ നിയമം തെറ്റായി പ്രയോഗിച്ചുകൊണ്ടും 1961 ലെ അഭിഭാഷക നിയമത്തിലെ വകുപ്പ് 32 ന്റെ സ്വാധീനം പരിഗണിക്കാതെയുമാണ് പ്രസ്തുത ഉത്തരവുകൾ പാസാക്കിയിട്ടുള്ളത്. ഇതുമായി ബന്ധപ്പെട്ട് **മഥുര പ്രസാദ് ബാജു ജയ്സ്വാളും മറ്റുള്ളവരും v. ദോസിഭായ് എൻ ബി ജീജീഭോയ് (1970) 1 SCC 613** എന്ന മൂന്നംഗ ബെഞ്ചിന്റെ വിധിന്യായത്തെ വളരെ ശക്തമായി ആശ്രയിക്കുകയുണ്ടായി. **മഥുര പ്രസാദിലെ** (മുകളിൽ പറഞ്ഞ) തത്വങ്ങൾ അധികാരപരിധി സംബന്ധിച്ച വിഷയങ്ങൾക്കും

കോടതിയുടെ തീരുമാനം നിയമവിരുദ്ധമായ എന്തെങ്കിലും അനുവദിക്കുന്ന സാഹചര്യങ്ങൾക്കും ബാധകമാകുമെന്ന് വാദിക്കപ്പെട്ടു. 1961 ലെ അഭിഭാഷക നിയമത്തിലെ വകുപ്പ് 32, അഭിഭാഷകർ അല്ലാത്തവരെ മാത്രമേ ഒരു കക്ഷിക്ക് വേണ്ടി വാദിക്കാൻ കോടതിയിൽ നിന്ന് അനുമതി തേടാൻ അനുവദിക്കുന്നുള്ളൂവെന്നും അത്തരം അനുമതി ഒരു അഭിഭാഷകന് തേടാൻ കഴിയില്ലെന്നും അഭിജ്ഞനായ അഭിഭാഷകൻ സമർപ്പിച്ചു. 1961 ലെ അഭിഭാഷക നിയമത്തിലെ വകുപ്പ് 32 ന്റെ പ്രാധാന്യവും ഫലവും അവഗണിച്ച് ഹൈക്കോടതിയുടെ മുൻ ഉത്തരവുകൾക്ക് നിലവിലെ നടപടികളിൽ റെസ് ജൂഡീക്കേറ്റയായി പ്രവർത്തിക്കാൻ കഴിയില്ലെന്നതാണ് വാദം. **അലഹബാദ് വികസന അതോറിറ്റി v. നസീറുസ്സമാനും മറ്റുള്ളവരും (1996) 6 SCC 424** എന്ന കേസിലെ ഈ കോടതിയുടെ മറ്റൊരു തീരുമാനം, റെസ് ജൂഡീക്കേറ്റ ബാധകമാക്കുന്നത് നിയമപരമായ നിർദ്ദേശത്തിനോ നിരോധനത്തിനോ വിരുദ്ധമായ ഒരു സാഹചര്യത്തിലേക്ക് നയിക്കുമെങ്കിൽ റെസ് ജൂഡീക്കേറ്റ സിദ്ധാന്തം ബാധകമല്ലെന്ന് ഈ കോടതി വ്യക്തമാക്കിയിട്ടുണ്ട്.

9. 1908 ലെ സിവിൽ നടപടിക്രമത്തിലെ വകുപ്പ് 11 ന്റെ പ്രധാന ഭാഗത്ത് റെസ് ജൂഡീക്കേറ്റയുടെ അടിസ്ഥാന തത്വങ്ങൾ വിശദമാക്കിയിട്ടുണ്ട്:-

> **"11. റെസ് ജൂഡിക്കേറ്റ–**ഒരേ കക്ഷികൾ തമ്മിലോ, അല്ലെങ്കിൽ അവർക്ക് അവകാശമുള്ള കക്ഷികൾ തമ്മിലോ, ഒരേ അവകാശത്തിന്റെ കീഴിൽ തർക്കം നടന്ന മുൻ വ്യവഹാരത്തിൽ നേരിട്ടും പ്രധാനമായും തർക്കവിഷയമായിരുന്ന കാര്യങ്ങൾ, പിന്നീട് അതേ വിഷയത്തെക്കുറിച്ചോ അല്ലെങ്കിൽ അങ്ങനെയുള്ള വിഷയത്തെക്കുറിച്ചോ ഒരു വ്യവഹാരം ഉന്നയിക്കുമ്പോൾ, ആ വ്യവഹാരം മുൻപ്

വിചാരണ ചെയ്യാൻ അധികാരമുള്ള കോടതി മുമ്പാകെ വരികയും, ആ കോടതി അത് കേൾക്കുകയും അന്തിമമായി തീരുമാനിക്കുകയും ചെയ്തിട്ടുണ്ടെങ്കിൽ, അത്തരം വ്യവഹാരങ്ങളോ വിഷയങ്ങളോ വീണ്ടും വിചാരണ ചെയ്യാൻ പാടുള്ളതല്ല."

9.1. വളരെ പുരാതനമായ ചരിത്രമുള്ള റെസ് ജ്യൂഡിക്കാറ്റ സിദ്ധാന്തം ഒരു സാർവത്രിക നിയമമാണ്. ഒരു ജ്യൂഡീഷ്യൽ തീരുമാനം ശരിയാണെന്ന് അംഗീകരിക്കണം എന്നർത്ഥം വരുന്ന '*റെസ് ജ്യൂഡിക്കാറ്റ പ്രോ വെരിറ്റേറ്റ് ഒസിപ്പിറ്റർ*', ഒരേ കാരണത്താൽ ഒരു വ്യക്തിയെയും രണ്ടുതവണ ബുദ്ധിമുട്ടിക്കേണ്ടതില്ല എന്നർത്ഥം വരുന്ന '*നെമോ ഡെബെറ്റ് ബിസ് വെക്സാരി പ്രോ ഉന എറ്റ് ഈഡം കൗസ*' എന്നീ നിയമതത്വങ്ങളിൽ അടങ്ങിയിരിക്കുന്ന പൊതു നയത്തിന്റെ ഭാഗമാണിത്. ഈ സിദ്ധാന്തത്തിന്റെ പുരാതന ചരിത്രവും കാലങ്ങളായുള്ള അതിന്റെ അംഗീകാരവും **ഷിയോപർസൻ സിങ്ങും മറ്റുള്ളവരും v. രാംനന്ദൻ പ്രസാദ് നാരായൺ സിങ്ങും മറ്റുള്ളവരും. : A.I.R. 1916 പ്രിവി കൌൺസിൽ 78** എന്ന കേസിൽ സൂചിപ്പിച്ചിട്ടുണ്ട് :-

"... എന്നിരുന്നാലും, അവതരിപ്പിച്ച വാദങ്ങളുടെ വെളിച്ചത്തിൽ, റെസ് ജ്യൂഡിക്കേറ്റ സിദ്ധാന്തം പുരാതന മാതൃകയെ അടിസ്ഥാനമാക്കിയുള്ളതാണെങ്കിലും കാലാതീതമായ ജ്ഞാനത്താൽ നയിക്കപ്പെടുന്നുവെന്ന് ലോർഡ്ഷിപ്പ് ഊന്നിപ്പറയുന്നു".

"ലോർഡ് കോക്ക് ഇപ്രകാരം പറയുന്നു. *ഇന്ററസ്റ്റ് റിപബ്ലിക്കെ അറ്റ് സിറ്റ് ഫിനിസ് ലിറ്റിയം* എന്നത് വളരെ സുസ്ഥാപിതമായ ഒരു തത്വമാണ്. അല്ലെങ്കിൽ നിയമത്തിന്റെ പേരിൽ വലിയ നീതിനിഷേധം സംഭവിക്കും".-(6 കോക്ക്, 9 എ.)

സംഹിതയിലെ പ്രസ്തുത തത്വത്തിന്റെ ഉത്ഭവം ഇംഗ്ലീഷ് സ്രോതസ്സുകളിൽ

നിന്നാണെങ്കിലും ഹിന്ദു വ്യാഖ്യാതാക്കൾ അവതരിപ്പിച്ച നിയമതത്വങ്ങളുമായി ഒരുമിച്ച് പോകുന്ന ഒരു ആശയമാണത്. വിജ്ഞാനേശ്വരയും നീലകണ്ഠയും മുൻ വിധിന്യായം സംബന്ധിച്ച വാദം നിയമപ്രകാരം സാധുതയുള്ളതാണെന്ന് അംഗീകരിക്കുന്നു. അതിനെ പിന്തുണക്കുന്നതിനായി ഇരുവരും അപേക്ഷയെ കാത്യായന എന്ന ഗ്രന്ഥത്തെ ഉദ്ധരിക്കുന്നു. അതിൽ ഇപ്രകാരം പറഞ്ഞിരിക്കുന്നു: "ഒരു വ്യക്തി, മുമ്പത്തെ കേസിൽ പരാജയപ്പെട്ടെങ്കിലും, മറ്റൊരു കേസ് കൊണ്ടുവന്നാൽ, 'നിങ്ങൾ മുമ്പ് പരാജയപ്പെട്ടു' എന്നതായിരിക്കണം പ്രതികരണം. മുൻവിധിന്യായം സംബന്ധിച്ച വാദം എന്നാണ് ഇത് അറിയപ്പെടുന്നത്. [കാണുക "മിതാക്ഷര (വ്യവഹാര) *, ഗ്രന്ഥം II, അദ്ധ്യായം I, എഡിറ്റ് ചെയ്തത് ജെ. ആർ. ഘർപുരെ, പേജ് 14, കൂടാതെ "ദി മയൂഖ", അദ്ധ്യായം I, വകുപ്പ് 1, മണ്ഡ്ലിക്കിന്റെ പതിപ്പിന്റെ പേജ് 11.]

അതിനാൽ, ഇന്ത്യയിലെ കോടതികൾ നടപടിക്രമം സംബന്ധിച്ച സാങ്കേതികതകളെ അടിസ്ഥാനമാക്കിയല്ല, മറിച്ച് നിയമം നിശ്ചയിച്ചിട്ടുള്ള അതിരുകൾക്കുള്ളിൽ വിഷയത്തിന്റെ സത്തയെ അടിസ്ഥാനമാക്കിയാണ് നിയമം പ്രയോഗിക്കേണ്ടത്.

(ഊന്നൽ നല്കിയിരിക്കുന്നു)

9.2. **ദരിയാവോയും മറ്റുള്ളവരും v. യു.പി. സംസ്ഥാനവും മറ്റുള്ളവരും AIR 1961 SC 1457** എന്ന കേസിലെ ഭരണഘടനാ ബെഞ്ച് വിധിന്യായത്തിലൂടെ റെസ് ജൂഡീക്കേറ്റ സിദ്ധാന്തത്തിൻറെ വ്യാപ്തിയും അതിൻറെ പ്രയോഗവും നന്നായി മനസ്സിലാക്കാൻ കഴിയും. ആ കേസിൽ, ഇന്ത്യൻ ഭരണഘടനയുടെ അനുച്ഛേദം 226 പ്രകാരം അലഹബാദ്

ഹൈക്കോടതിയിൽ ഹർജിക്കാർ സമർപ്പിച്ച റിട്ട് ഹർജികൾ തള്ളിയതിനുശേഷം, ഹർജിക്കാർ ഭരണഘടനയുടെ അനുച്ഛേദം 32 പ്രകാരം സുപ്രീം കോടതിയിൽ പുതിയ അടിസ്ഥാന ഹർജികൾ ഫയൽ ചെയ്തു. അത്തരം ഹർജികളിൽ, ഹൈക്കോടതിയുടെ തീരുമാനം റെസ് ജൂഡീക്കേറ്റയായി പ്രവർത്തിക്കുമെന്ന ആക്ഷേപം സുപ്രീം കോടതി ശരിവയ്ക്കുകയും മറ്റ് കാര്യങ്ങൾക്കൊപ്പം ഇപ്രകാരം നിരീക്ഷിക്കുകയും ചെയ്തു -

"(9) എന്നാൽ, റെസ് ജൂഡീക്കേറ്റ കേവലം ഒരു സാങ്കേതിക നിയമമാണോ അതോ അത് ഉയർന്ന പൊതു നയത്തിൽ അധിഷ്ഠിതമാണോ?റെസ് ജൂഡീക്കേറ്റ നിയമവാഴ്ചയുടെ അനിവാര്യ വശമായ പൊതു നയത്തിന്റെ അടിസ്ഥാനത്തിലുള്ളതാണെങ്കിൽ, മൗലികാവകാശങ്ങൾ അപകടത്തിലാകുമ്പോൾ അത് പ്രയോഗിക്കാൻ കഴിയില്ലെന്ന വാദത്തിന് വലിയ സാധുതയില്ല. സിവിൽ പ്രൊസീജ്യർ കോഡിലെ വകുപ്പ് 11 ൽ വിവരിച്ചിരിക്കുന്നതുപോലെ റെസ് ജൂഡീക്കേറ്റയ്ക്ക് തീർച്ചയായും ചില സാങ്കേതിക വശങ്ങളുണ്ട്-ഉദാഹരണത്തിന്, കൺസ്ട്രക്റ്റീവ് റെസ് ജൂഡീക്കേറ്റയെ സാങ്കേതികമായി കണക്കാക്കാം. എന്നിരുന്നാലും, അതിന്റെ അടിസ്ഥാനം പൊതുനയത്തിൽ അധിഷ്ഠിതമാണ്. അധികാരിതയുള്ള കോടതികളുടെ വിധിന്യായങ്ങൾ അന്തിമമായിരിക്കണം എന്നതാണ് പൊതുതാൽപ്പര്യം. കൂടാതെ, ഒരേ വിഷയത്തിൽ വ്യക്തികൾ ആവർത്തിച്ചുള്ള വ്യവഹാരങ്ങൾക്ക് വിധേയരാകാതിരിക്കുക എന്നതും പൊതുനയത്തെ അടിസ്ഥാനമാക്കിയുള്ളതാണ്. ഈ രണ്ട് തത്വങ്ങളും റെസ് ജൂഡീക്കേറ്റ എന്ന പൊതുവായ നിയമത്തിന്റെ അടിത്തറയാണെങ്കിൽ, ഭരണഘടനയുടെ അനുച്ഛേദം 32 പ്രകാരം ഫയൽ ചെയ്ത ഹർജികളിൽ മൗലികാവകാശങ്ങൾ കൈകാര്യം ചെയ്യുമ്പോൾ പോലും അവ അപ്രസക്തമോ

അസ്വീകാര്യമോ ആയി കണക്കാക്കാൻ കഴിയില്ല.

(10) റെസ് ജ്യൂഡിക്കേറ്റയുടെ അവശ്യ ഘടകങ്ങൾ പരിശോധിക്കുമ്പോൾ, ഡച്ചസ് ഓഫ് കിംഗ്സ്റ്റൺ കേസിലെ 2 Smith Lead Cas. 13th Ed. pp. 644, 645 സർ വില്യം ബി. ഹെയ്ലിന്റെ വിധിന്യായത്തെ തീർച്ചയായും പരാമർശിക്കേണ്ടതുണ്ട്. സർ വില്യം ബി. ഹെയ്ൽ ഇപ്രകാരം പ്രസ്താവിച്ചു, "സിവിൽ സ്യൂട്ടുകളിൽ തെളിവായി ഉപയോഗിക്കുന്ന വിധിന്യായങ്ങളുമായി ബന്ധപ്പെട്ട വിവിധ കേസുകളിൽ നിന്ന്, ഈ രണ്ട് കിഴിവുകളും പൊതുവെ ശരിയാണെന്ന് തോന്നുന്നു: ഒന്നാമതായി, ഒരു വിഷയത്തിന്മേൽ സമാന്തര അധികാരിതയുള്ള ഒരു കോടതിയുടെ വിധി, ഒരു ഹർജി തടസ്സമോ വാദമോ തെളിവോ എന്ന നിലയിൽ മറ്റൊരു കോടതിയിലുള്ള അതേ വിഷയത്തിൽ അതേ കക്ഷികൾക്കിടയിൽ പ്രസക്തമാണ്. രണ്ടാമതായി, മറ്റൊരു ആവശ്യത്തിനായി മറ്റൊരു കോടതിയിൽ ആകസ്മികമായി വിഷയം ഉയർന്നുവന്നാലും, ഈ വിഷയത്തിൽ നേരിട്ട് അധികാരപരിധിയിലുള്ള ഒരു കോടതിയുടെ വിധി, ഒരേ വിഷയത്തിൽ, ഒരേ കക്ഷികൾക്കിടയിൽ സമാനമായി നിർണ്ണായകമാണ്." ഹാൽസ്ബറി നിരീക്ഷിച്ചതുപോലെ, "റെസ് ജ്യൂഡിക്കാറ്റ എന്ന സിദ്ധാന്തം രേഖകൾക്ക് മാത്രം ബാധകമായ ഒരു സാങ്കേതിക സിദ്ധാന്തമല്ല; വ്യവഹാരങ്ങൾ അവസാനിപ്പിക്കണമെന്നത് എല്ലാ കോടതികളുടെയും അടിസ്ഥാന സിദ്ധാന്തമാണ്". (ഹാൽസ്ബറിയുടെ ഇംഗ്ലണ്ടിലെ നിയമങ്ങൾ , മൂന്നാം പതിപ്പ്, വാല്യം. 15, ഖണ്ഡിക 357, പേജ് 185) ഈ സിദ്ധാന്തം എല്ലാ കോടതികളിലും തുല്യമായി ബാധകമാണെന്ന് ഹാൽസ്ബറി കൂട്ടിച്ചേർക്കുന്നു, മുൻ നടപടികൾ ഏത് കോടതിയിലാണ് നടന്നത്, അത് യോഗ്യതയുള്ള അധികാരപരിധിയിലുള്ള ഒരു കോടതിയായിരിക്കുന്നിടത്തോളം, അല്ലെങ്കിൽ നടപടികൾ ഏത് രൂപത്തിലാണ്

എടുത്തത്, അത് യഥാർത്ഥത്തിൽ അതേ കാരണത്തിന് വേണ്ടിയായിരുന്നു (പേജ് 187, ഖണ്ഡിക 362). ശരിയായ അധികാരപരിധിയിലുള്ള ഒരു കോടതിയായിരിക്കുന്നിടത്തോളം, മുമ്പത്തെ നടപടികൾ ഏത് കോടതിയിലാണ് നടന്നത് എന്നത് പ്രശ്നമല്ല, പ്രസ്തുത വ്യവഹാരങ്ങൾ ഒരേ കാരണത്തിന്മേലുള്ളതാണെങ്കിൽ പ്രസ്തുത നടപടിക്രമങ്ങളുടെ രൂപമെന്താണെന്നതും പ്രശ്നമല്ല" ഖണ്ഡിക 362, പേജ് 187). കോർപ്പസ് ജൂറിസിൽ സൂചിപ്പിച്ചതുപോലെ "റെസ് ജൂഡീക്കേറ്റ" എന്നത് എല്ലാ സംഘടിത നിയമവ്യവസ്ഥയിലും വ്യാപിച്ചുകിടക്കുന്ന സാർവത്രിക നിയമത്തിന്റെ തത്വമാണ്. ഇത് രണ്ട് പ്രധാന തത്വങ്ങളെ അടിസ്ഥാനമാക്കിയുള്ളതാണ്, അവ പൊതു നിയമത്തിന്റെ വിവിധ പ്രമാണങ്ങളിൽ പ്രതിഫലിക്കുന്നു. ഒരു തത്വം പൊതു നയവും ആവശ്യകതയും ആണ്, ഇത് വ്യവഹാരങ്ങൾ അവസാനിക്കുന്നുവെന്ന് ഉറപ്പാക്കുന്നതിലുള്ള രാഷ്ട്ര താല്പര്യത്തെ സേവിക്കുന്നു- ഇന്ററസ്റ്റ് റിപ്പബ്ലിക്കെ അറ്റ് സിറ്റ് ഫിനിസ് ലിറ്റിയം; മറ്റൊന്ന് ഒരേ കാരണത്താൽ രണ്ടുതവണ ഒരു വ്യക്തിയെ ബുദ്ധിമുട്ടിക്കാൻ പാടില്ല എന്ന തത്വമാണ്- നെമോ ഡെബെറ്റ് ബിസ് വെക്സാരി പ്രോ ഈഡം കോസ", കോർപ്പസ് ജൂറിസ്, വാല്യം 34, പേജ് 743.....

(11) അതേ ചോദ്യം മറ്റൊരു വീക്ഷണകോണിൽ നിന്ന് പരിഗണിക്കാം. മതിയായ അധികാരിതയുള്ള ഒരു കോടതി ഒരു വിധിന്യായം പ്രസ്താവിച്ചിട്ടുണ്ടെങ്കിൽ, അപ്പീൽ, പുനരവലോകനം അല്ലെങ്കിൽ നിയമം അനുശാസിക്കുന്ന മറ്റ് നടപടിക്രമങ്ങൾ എന്നിവയിലൂടെ അത് മാറ്റുകയോ പരിഷ്കരിക്കുകയോ ചെയ്തില്ലെങ്കിൽ അത് കക്ഷികൾക്കിടയിൽ അന്തിമമാകും. അതിനാൽ, ഒരു കക്ഷി സമർപ്പിച്ച റിട്ട് ഹർജിയിൽ ഹൈക്കോടതി ഒരു വിധി പുറപ്പെടുവിച്ചിട്ടുണ്ടെങ്കിൽ, ഒന്നുകിൽ

അവർക്ക് അവകാശപ്പെടുന്ന മൌലികാവകാശമില്ലെന്നും അല്ലെങ്കിൽ അവരുടെ അവകാശത്തിന്റെ ലംഘനമില്ലെന്നും അല്ലെങ്കിൽ ലംഘനം ഭരണഘടനയാൽ ന്യായീകരിക്കപ്പെടുന്നുവെന്നും പറഞ്ഞ് ഉചിതമായ റിട്ടിനുള്ള അവരുടെ അഭ്യർത്ഥന നിരസിക്കുകയാണെങ്കിൽ, ഭരണഘടന തന്നെ നിർദ്ദേശിക്കുന്ന നടപടിക്രമത്തിലൂടെ ചോദ്യം ചെയ്തിട്ടില്ല എങ്കിൽ പ്രസ്തുത വിധിന്യായം കക്ഷികൾക്കിടയിൽ അന്തിമമാകും. മതിയായ അധികാരിതയുള്ള കോടതികൾ പുറപ്പെടുവിക്കുന്ന വിധിന്യായങ്ങളുടെ അന്തിമ സ്വഭാവം തന്നെ നിയമവാഴ്ചയുടെ ഒരു പ്രധാന ഭാഗമാണ്, കൂടാതെ നിയമവാഴ്ച വ്യക്തമായും ഭരണഘടന വളരെയധികം ഊന്നൽ നൽകുന്ന നീതിനിർവ്വഹണത്തിന്റെ അടിസ്ഥാനമാണ്. ഹാൽസ്ബറി നിരീക്ഷിച്ചതുപോലെ: "അപ്പീലിനും ഭേദഗതി വരുത്തുന്നതിനും അല്ലെങ്കിൽ മാറ്റിവയ്ക്കുന്നതിനും വിധേയമായി ഒരു വിധി കക്ഷികൾക്കിടയിൽ അന്തിമമാണ്. മാത്രമല്ല അതിന്റെ നിലനിൽപ്പ്, തീയതി, നിയമപരമായ പ്രത്യാഘാതങ്ങൾ എന്നിവ സംബന്ധിച്ച് അത് അവസാനവാക്കായിരിക്കും" - ഹാൽസ്ബറിയുടെ ഇംഗ്ലണ്ടിലെ നിയമങ്ങൾ, മൂന്നാം പതിപ്പ്, വാല്യം. 22, പേജ് 780, ഖണ്ഡിക 1660.

(ഊന്നൽ നൽകിയിരിക്കുന്നു)

9.3. സിപിസിയുടെ വകുപ്പ് 11 റെസ് ജൂഡീക്കേറ്റ സിദ്ധാന്തത്തിന്റെ അടിസ്ഥാന വ്യവസ്ഥ അല്ലെന്നും അത് പ്രസ്തുത തത്വത്തിന്റെ ഒരു അംഗീകാരം മാത്രമാണെന്നും ഊന്നിപ്പറയേണ്ടത് പ്രധാനമാണ്. അതിനാൽ, അത് നിയമത്തിന്റെ പൊതുവായ തത്വങ്ങളുടെ സമഗ്രമായ പ്രസ്താവനയായി കണക്കാക്കപ്പെടുന്നില്ല. സമത്വം, നീതി, നല്ല മനസ്സാക്ഷി എന്നിവയുടെ തത്വങ്ങളെ അടിസ്ഥാനമാക്കിയുള്ള ഈ സിദ്ധാന്തം വിശാലമായ പൊതുതാൽപ്പര്യത്തിലാണ് വിഭാവനം ചെയ്തിരിക്കുന്നതെന്ന് അംഗീകരിക്കപ്പെടുന്നു. ഈ

തത്വങ്ങൾ **ലാൽ ചന്ദ് (മരണപ്പെട്ടു) നിയമപ്രതിനിധികളിലൂടെയും മറ്റുള്ളവരും v. രാധാ കൃഷ്ണൻ, (1977) 2 SCC 88** എന്ന കേസിൽ താഴെപ്പറയുന്ന വാക്കുകളിൽ കോടതി സൂക്ഷ്മമായി നിരീക്ഷിച്ചു:-

"**19.** ... സിവിൽ പ്രൊസീജ്യർ കോഡിലെ വകുപ്പ് 11 സാങ്കേതികമായി ബാധകമല്ലെന്ന വസ്തുത-മുമ്പത്തെ നടപടികൾ ഒരു ഔപചാരിക വ്യവഹാരമായിരുന്നില്ല എന്നതിനാൽ-റെസ് ജ്യൂഡിക്കേറ്റ തത്വം ഈ കേസിൽ ബാധകമല്ലെന്ന് പറയാനാകില്ല. പ്രയോഗിക്കുന്നതിൽ നിന്ന് അതിന്റെ പിന്നിലെ അടിസ്ഥാന തത്വം തടയുന്നില്ല. വകുപ്പ് 11 സമഗ്രമല്ലെന്നും അതിന്റെ പിന്നിലെ തത്വം അതിന്റെ കൃത്യമായ വാക്കുകൾ കർശനമായി പാലിക്കാത്ത കേസുകൾക്ക് പോലും ബാധകമാകുമെന്നും വളരെക്കാലമായി സ്ഥാപിക്കപ്പെട്ടിട്ടുണ്ട്. രണ്ട് നടപടികളിലെയും പ്രശ്നങ്ങൾ ഒന്നുതന്നെയാണ്, അവ ഒരേ കക്ഷികൾക്കിടയിൽ ഉന്നയിച്ചതാണ്. മൂന്നാമതായി ഇപ്പോൾ ഉയർത്തുന്ന പ്രശ്നം ഇതിനകം തന്നെ അധികാരിതയുള്ള ഒരു അർദ്ധ-ജുഡീഷ്യൽ അതോറിറ്റി തീർപ്പാക്കിയതാണ്. എല്ലാ വ്യവഹാരങ്ങളും എത്രയും വേഗം അവസാനിക്കണമെന്ന് ആവശ്യപ്പെടുന്ന വിശാലമായ പൊതുതാൽപ്പര്യത്തിലാണ് റെസ് ജുഡീക്കേറ്റ തത്വം വിഭാവനം ചെയ്തിരിക്കുന്നത്. ഒരു പ്രത്യേക വിഷയത്തിൽ ഇതിനകം വിജയിച്ച ഒരു കക്ഷിയെ അതേ വിഷയത്തിൽ ആവർത്തിച്ചുള്ള വ്യവഹാരത്തിന് വിധേയമാക്കരുതെന്ന് ആവശ്യപ്പെടുന്ന സമത്വം, നീതി, നല്ല മനസ്സാക്ഷി എന്നിവയെ അടിസ്ഥാനമാക്കിയുള്ളതാണ് ഈ തത്വം..."

(ഊന്നൽ നൽകിയിരിക്കുന്നു)

9.4. റെസ് ജൂഡീക്കേറ്റ സിദ്ധാന്തം ഇല്ലെങ്കിൽ, ജനങ്ങളുടെ അവകാശങ്ങൾ അനന്തമായ അനിശ്ചിതത്വത്തിൽ കുടുങ്ങുമെന്നും നിയമവാഴ്ച ഉയർത്തിപ്പിടിക്കുന്നതിനുള്ള അടിസ്ഥാനം തന്നെ ഗുരുതരമായ അപകടത്തിലാകുമെന്നും പറയാതെ വയ്യ. ഈ സിദ്ധാന്തത്തിന് ചില സാങ്കേതിക വശങ്ങളുണ്ടെങ്കിലും, ഈ കോടതി **ദരിയാവോ** (മേൽപ്പരാമർശം) കേസിൽ വിശദീകരിച്ചതുപോലെ, മതിയായ അധികാരിതയുള്ള കോടതിയുടെ വിധിന്യായങ്ങളെ അന്തിമമായി കണക്കാക്കണമെന്നതാണ് പൊതുതാൽപ്പര്യം. വ്യക്തികൾ ഒരേ വ്യവഹാരത്തിന് രണ്ടുതവണ വിധേയരാകരുത് എന്നതും പൊതുതാൽപ്പര്യത്തിലുള്ള തത്വമാണ്. സൂചിപ്പിച്ചതുപോലെ, നിയമവാഴ്ചയുടെ അവിഭാജ്യ ഘടകമായി അംഗീകരിച്ചുകൊണ്ട് ഭരണഘടനാ ബെഞ്ച് ഈ സിദ്ധാന്തത്തെ ഉയർന്ന തലത്തിലേക്ക് ഉയർത്തി.

9.5. റെസ് ജൂഡിക്കേറ്റ സിദ്ധാന്തത്തിന്റെ ലക്ഷ്യവും ചട്ടക്കൂടും മനസ്സിലാക്കിയ ശേഷം, കേസിന് പ്രസക്തമായ ചില അനുബന്ധ തത്വങ്ങളും ഇവിടെ ഉദ്ധരിക്കാം.

9.5.1. റെസ് ജൂഡീക്കേറ്റ സിദ്ധാന്തം തുടർന്നുള്ള പ്രത്യേക നടപടികളിൽ മാത്രമല്ല, അതേ നടപടികളുടെ പിന്നീടുള്ള ഘട്ടത്തിലും ബാധകമാണ് എന്ന തത്വം സംശയത്തിനും തർക്കത്തിനും അതീതമാണ്. **വൈ.ബി. പാട്ടീൽ** (മേൽപ്പരാമർശം) കേസിൽ ഈ കോടതിയുടെ 3-ജഡ്ജി ബെഞ്ച് ഈ നിയമ തത്വം താഴെപ്പറയുന്ന പദങ്ങളിൽ സംക്ഷിപ്തമായി ഉന്നിപ്പറഞ്ഞു:

> "**4.** ...റെസ് ജൂഡീക്കേറ്റയുടെ തത്വങ്ങൾ തുടർന്നുള്ള പ്രത്യേക നടപടികളിൽ മാത്രമല്ല, അതേ നടപടികളുടെ തുടർന്നുള്ള ഘട്ടത്തിലും പ്രയോഗിക്കാമെന്നത് സുസ്ഥാപിതമാണ്. ഒരു നടപടിക്രമത്തിനിടയിൽ പുറപ്പെടുവിച്ച ഒരു ഉത്തരവ് അന്തിമമായിക്കഴിഞ്ഞാൽ, അതേ നടപടിക്രമത്തിന്റെ തുടർന്നുള്ള ഘട്ടങ്ങളിൽ അത്

ബാധകമാകും....."

9.5.2. നിരവധി തീരുമാനങ്ങളിൽ പറഞ്ഞിരിക്കുന്നതുപോലെ, ഒരു തെറ്റായ തീരുമാനം പോലും ഒരേ കക്ഷികൾക്കിടയിൽ മതിയായ അധികാരിതയുള്ള ഒരു കോടതി നൽകിയതാണെങ്കിൽ, സമാന കക്ഷികൾക്കിടയിൽ അത് ബാധകമാണ്. **ഗോറി ഗൌരി നായിഡു**വിൻറെ (മേൽപ്പരാമർശം) കേസിൽ കോടതി ഇപ്രകാരം ഊന്നിപ്പറഞ്ഞു,

"**4...** മതിയായ അധികാരിതയുള്ള ഒരു കോടതി ഒരു പ്രശ്നം തീർപ്പാക്കിയിട്ടുണ്ടെങ്കിൽ അത് ഒരു തെറ്റായ തീരുമാനമാണെങ്കിൽ പോലും അത് ബന്ധപ്പെട്ട കക്ഷികൾക്കിടയിൽ അന്തിമമായിരിക്കുമെന്ന നിയമം സുസ്ഥാപിതമാണ്..."

9.5.3. **മഖിജ കൺസ്ട്രക്ഷൻ & എൻജിനീയറിങ് (പി) ലിമിറ്റഡിൽ** (മേൽപ്പരാമർശം) ഈ കോടതി മുൻ വിധിന്യായങ്ങളും റെസ് ജൂഡീക്കേറ്റ സിദ്ധാന്തത്തിന്റെ പ്രവർത്തനവും തമ്മിലുള്ള വ്യത്യാസം ഇനിപ്പറയുന്ന വാക്കുകളിൽ വ്യക്തമാക്കി:-

"**19.** ... മറ്റൊരു കേസിലെ സമാനമായ സാഹചര്യങ്ങളിലാണ് ഒരു മുൻവിധിന്യായം ബാധകമാകുക. വ്യവഹാരങ്ങൾ അവസാനിക്കുന്നുവെന്ന് ഉറപ്പാക്കാൻ മാത്രമാണ് റെസ് ജൂഡീക്കേറ്റ ബാധകമാക്കുന്നത്."

9.5.4. പെർ ഇൻക്യൂറിയം തത്ത്വങ്ങൾ മുൻവിധിന്യായങ്ങൾക്ക് പ്രസക്തമാണെങ്കിലും അവ റെസ് ജ്യൂഡിക്കേറ്റ സിദ്ധാന്തത്തിന് ബാധകമല്ലാത്തതിനാൽ പെർ ഇൻക്യൂറിയം തത്വങ്ങളുടെ അടിസ്ഥാനത്തിൽ പോലും ബാധകമായ തീരുമാനങ്ങളെ വിസ്മരിക്കാനാകില്ലെന്ന് **എസ്. നാഗരാജ്** (മേൽപ്പരാമർശം) കേസിൽ ഈ കോടതി

വ്യക്തമാക്കിയിരിക്കുന്നു.

10. മുൻ ഖണ്ഡികകളിൽ ചർച്ച ചെയ്തതുപോലെ, ഉത്തമമായ നിയമവ്യവസ്ഥിതികളെല്ലാം റെസ് ജൂഡീക്കേറ്റ സിദ്ധാന്തം ഒരു അടിസ്ഥാന തത്വമാണെന്നത് വ്യക്തമാണ്. ഒരു ജൂഡീഷ്യൽ തീരുമാനം ശരിയാണെന്ന് അംഗീകരിക്കണമെന്നും ഒരേ വ്യവഹാരത്തിലൂടെ ഒരു വ്യക്തിയെയും രണ്ടുതവണ ഉപദ്രവിക്കരുതെന്നും വ്യവസ്ഥ ചെയ്യുന്ന പൊതു നയ തത്വത്തിലാണ് ഇത് സ്ഥാപിതമായത്. റെസ് ജൂഡിക്കേറ്റ സിദ്ധാന്തം തുടർന്നുള്ള മറ്റ് വ്യതിരിക്ത വ്യവഹാരങ്ങളിൽ മാത്രമല്ല, അതേ നടപടികളുടെ തുടർന്നുള്ള ഘട്ടത്തിലും ബാധകമാകും. മാത്രമല്ല, ഒരു വിധിന്യായത്തെ എളുപ്പത്തിൽ അവഗണിക്കാനാവില്ല, അത് തെറ്റാണെങ്കിൽപ്പോലും, മതിയായ അധികാരിതയുള്ള ഒരു കോടതി നൽകിയതാണെങ്കിൽ, അതേ വ്യവഹാരത്തിലും അതേ പ്രശ്നവുമായി ബന്ധപ്പെട്ട കക്ഷികൾക്ക് അത് ബാധകമായി തുടരും. പെർ ഇൻക്യൂറിയം എന്ന തത്വത്തിന്റെ അടിസ്ഥാനത്തിൽ പോലും അത്തരമൊരു വിധിന്യായത്തെ അവഗണിക്കാനാവില്ല, കാരണം പ്രസ്തുത തത്വം മുൻവിധിന്യായങ്ങൾക്കാണ് ബാധകമാകുക. അത് റെസ് ജൂഡിക്കേറ്റയ്ക്ക് ബാധകമല്ല.

10.1. ഈ തത്ത്വങ്ങളുടെ ശരിയായ പ്രയോഗത്തിൽ, അപ്പീൽവാദിയുടെ മുഖ്ത്യാർ ഉടമ എന്ന നിലയിൽ ഈ വ്യവഹാരത്തിലെ അപ്പീൽവാദിയുടെ ഭാര്യയുടെ പങ്കാളിത്തം സംബന്ധിച്ച വിഷയത്തിൽ 20.04.2018,14.12.2018 എന്നീ തീയതികളിൽ ഹൈക്കോടതി ഈ വിഷയങ്ങളിൽ പാസാക്കിയ ഉത്തരവുകൾ കക്ഷികൾക്ക് ബാധകമാണെന്നും അവ അവഗണിക്കാനാവില്ലെന്നും ഈ കോടതി മനസിലാക്കുന്നു. മറ്റൊരു വിധത്തിൽ പറഞ്ഞാൽ, അപ്പീൽവാദിയുടെ ഭാര്യയ്ക്ക് അത്തരം അനുമതി നൽകുന്ന മുൻ ഉത്തരവുകൾ തെറ്റാണെന്ന് അവകാശപ്പെടുന്നുവെങ്കിൽപ്പോലും, അദ്ദേഹത്തിന്റെ മുഖ്ത്യാർ ഉടമ എന്ന

നിലയിൽ ഈ നടപടികളിൽ പങ്കെടുക്കാനുള്ള ഭാര്യയുടെ ശേഷി സംബന്ധിച്ച പ്രശ്നം അതേ നടപടികളിൽ വീണ്ടും ഉന്നയിക്കാൻ കഴിയില്ല.

11. എന്നിരുന്നാലും, **മഥുര പ്രസാദിലെയും അലഹബാദ് വികസന അതോറിറ്റിയിലെയും** (മുകളിൽ) തീരുമാനങ്ങളെ പരാമർശിച്ച്, 20.04.2018,14.12.2018 തീയതികളിലെ ഈ ഉത്തരവുകൾ റെസ് ജൂഡീക്കേറ്റയായി പ്രവർത്തിക്കുന്നില്ലെന്ന് എതിർകക്ഷിയുടെ അഭിഭാഷകൻ ശക്തമായി വാദിച്ചു. എതിർകക്ഷിക്ക് വേണ്ടി സമർപ്പിച്ച വാദങ്ങൾ കണക്കിലെടുത്ത്, മേൽപ്പരാമർശം ഉദ്ധരിച്ച കേസുകളുടെ പ്രസക്തമായ സവിശേഷതകൾ ആവശ്യമായ വിശദാംശങ്ങളോടെ പരിശോധിക്കാം.

11.1 **മഥുര പ്രസാദ്** (മേൽപ്പരാമർശം) കേസിൽ, അപ്പീൽവാദി അനുവദിച്ച പാട്ടത്തിന് അനുസൃതമായി തുറന്ന സ്ഥലത്ത് വാണിജ്യപരമോ പാർപ്പിടപരമോ ആയ ആവശ്യങ്ങൾക്കായി കെട്ടിടങ്ങൾ നിർമ്മിച്ചു. എന്നിരുന്നാലും, അത്തരം കെട്ടിടങ്ങളുടെ നിർമ്മാണത്തിനായി പാട്ടത്തിനെടുത്ത തുറന്ന ഭൂമിക്ക് ബോംബെ റെന്റ്സ്, ഹോട്ടൽ ആൻഡ് ലോഡിംഗ് ഹൌസ് റേറ്റ്സ് കൺട്രോൾ ആക്ട്, 1947 ബാധകമല്ലെന്ന കാരണത്താൽ അടിസ്ഥാന വാടക നിർണ്ണയിക്കുന്നതിനായി സിവിൽ ജഡ്ജിക്ക് മുമ്പാകെ അദ്ദേഹം നൽകിയ ഹർജി തള്ളപ്പെട്ടു. ഒരു കൂട്ടം പുനരവലോകന അപേക്ഷകൾ പരിഗണിക്കുമ്പോൾ ബോംബെ ഹൈക്കോടതിയിലെ സിംഗിൾ ജഡ്ജി ഈ തീരുമാനം ശരിവെച്ചു. എന്നിരുന്നാലും, **വിനായക് ഗോപാൽ ലിമായെ v. ലക്ഷ്മൺ കാശിനാഥ് അത്തവാലെ, ILR (1956) Bom 827** എന്ന വിധിന്യായത്തിൽ, ഒരു തുറന്ന പ്ലോട്ടിലെ ഒരു കെട്ടിട പാട്ടത്തിനെ ബോംബെ റെന്റ്സ്, ഹോട്ടൽ, ലോഡിംഗ് ഹൌസ് റേറ്റ്സ് കൺട്രോൾ ആക്ട്, 1947 ലെ വകുപ്പ് 6 (1) ന്റെ പരിധിയിൽ നിന്ന് ഒഴിവാക്കിയിട്ടില്ലെന്ന് ബോംബെ ഹൈക്കോടതി നിരീക്ഷിച്ചു. **വിനായക് ഗോപാൽ ലിമായെ** (മേൽപ്പരാമർശം)

കേസിൽ ബോംബെ ഹൈക്കോടതി സ്വീകരിച്ച കാഴ്ചപ്പാട് പിന്നീട് **ശ്രീമതി ദോസിഭായ് എൻ. ബി. ജീജീഭോയ് v. ഹിംഗ്ല മനോഹർ മിസ, (1962) 3 SCR 928** കേസിൽ സുപ്രീം കോടതി സ്ഥിരീകരിച്ചു. ഈ വിധിന്യായത്തെ ആശ്രയിച്ച്, അപവദിത വസ്തു ഗ്രേറ്റർ ബോംബെയുടെ പരിധിയിൽ സ്ഥിതി ചെയ്യുന്നതിനാൽ അടിസ്ഥാന വാടക നിർണ്ണയിക്കാൻ ഉത്തരവ് ആവശ്യപ്പെട്ട് അപ്പീൽവാദി ബോംബെയിലെ കോർട്ട് ഓഫ് സ്മോൾ കോസിൽ ഒരു പുതിയ ഹർജി ഫയൽ ചെയ്തു. വാടക നിശ്ചയിക്കുന്നതിനുള്ള മുൻ നടപടികളിൽ ഒരേ കക്ഷികൾക്കിടയിൽ പ്രശ്നം ഇതിനകം തീരുമാനിച്ചിട്ടുണ്ടെന്നതിന്റെ അടിസ്ഥാനത്തിലാണ് വിചാരണ ജഡ്ജി ഈ ഹർജി നിരസിച്ചത്. വിചാരണ ജഡ്ജി പുറപ്പെടുവിച്ച ഉത്തരവ് ഹൈക്കോടതി ശരിവയ്ക്കുകയും അതിന്റെ ഫലമായി വിഷയം അപ്പീലിൽ സുപ്രീം കോടതിക്ക് മുൻപാകെ വരുകയും ചെയ്തു.

11.1.1. ഈ സന്ദർഭത്തിൽ, ആശ്രയിക്കപ്പെട്ട ഖണ്ഡികയിലെ റെസ് ജൂഡീക്കേറ്റ സിദ്ധാന്തത്തിന്റെ വിവിധ വശങ്ങളെക്കുറിച്ച് സുപ്രീം കോടതി ഇനിപ്പറയുന്ന രീതിയിൽ വിശദീകരിച്ചു:

> "**11.** റെസ് ജൂഡീക്കേറ്റ പ്രയോഗിക്കുമ്പോൾ കോടതി മുമ്പത്തെ വിധിന്യായത്തിന്റെ കൃത്യതയോ മറ്റെന്തെങ്കിലും വിശദാംശങ്ങളോ ശ്രദ്ധിക്കുന്നില്ല എന്നത് ശരിയാണ്. പ്രശ്നത്തിലുള്ള വിഷയം പൂർണ്ണമായും ഒരു വസ്തുതാ പ്രശ്നമാണെങ്കിൽ, യോഗ്യതയുള്ള കോടതി മുമ്പത്തെ നടപടികളിൽ തീരുമാനിച്ചിട്ടുണ്ടെങ്കിൽ, അത് അതേ കക്ഷികൾ തമ്മിലുള്ള തുടർന്നുള്ള ഏതെങ്കിലും വ്യവഹാരത്തിൽ അന്തിമമായി തീർപ്പാക്കിയതായി കണക്കാക്കണം, അത് വീണ്ടും തീർപ്പാക്കുവാൻ കഴിയില്ല. ഒരേ കക്ഷികൾ തമ്മിലുള്ള മുൻ നടപടികളിൽ തീരുമാനിച്ച നിയമത്തെയും വസ്തുതയെയും കുറിച്ചുള്ള ഒരു സമ്മിശ്ര ചോദ്യവും അതേ കാരണത്താൽ അതേ കക്ഷികൾ

തമ്മിലുള്ള പിന്നീടുള്ള നടപടികളിൽ വീണ്ടും ചോദ്യം ചെയ്യുവാൻ കഴിയില്ല. എന്നിരുന്നാലും, പ്രസ്തുത വിധിന്യായത്തിൽ ഒരു നിയമപ്രശ്നം ഉൾപ്പെടുമ്പോൾ-ഒരു നിയമത്തിന്റെ വ്യാഖ്യാനം പോലെ-വ്യവഹാര കാരണം സമാനമാണെങ്കിൽ അതേ കക്ഷികൾ തമ്മിലുള്ള പിന്നീടുള്ള നടപടികളിൽ അത് റെസ് ജൂഡീക്കേറ്റയായി പ്രവർത്തിക്കും. കാരണം, സിവിൽ പ്രൊസീജ്യർ കോഡിലെ വകുപ്പ് 11 ലെ "പ്രശ്നത്തിലുള്ള വിഷയം" എന്ന പദം കക്ഷികൾ തമ്മിലുള്ള അവകാശത്തെ സൂചിപ്പിക്കുന്നു, അതായത്, ആ പ്രശ്നം നിർണ്ണയിക്കുന്നതിന് ബാധകമായ നിയമത്തോടൊപ്പം അവകാശം ഉന്നയിക്കുകയോ നിഷേധിക്കുകയോ ചെയ്യുന്ന വസ്തുതകൾ. എന്നിരുന്നാലും, ചോദ്യം പൂർണ്ണമായും നിയമപരമാണെങ്കിൽ, പ്രത്യേകിച്ച് കോടതിയുടെ അധികാരപരിധിയെക്കുറിച്ചോ അല്ലെങ്കിൽ നിയമവിരുദ്ധമായ എന്തെങ്കിലും അനുവദിക്കുന്ന തീരുമാനത്തെക്കുറിച്ചോ ആണെങ്കിൽ, ആ ഉത്തരവിന്റെ സാധുതയെ ചോദ്യം ചെയ്യുന്നതിൽ നിന്ന് തീരുമാനം ബാധിച്ച ഒരു കക്ഷിയെ റെസ് ജൂഡീക്കേറ്റ നിയമം തടയില്ല. ഒരു നടപടിക്രമ നിയമത്തിന് രാജ്യത്തെ നിയമത്തെ മറികടക്കാൻ കഴിയാത്തതിനാലാണിത്.

(ഊന്നൽ നൽകിയിരിക്കുന്നു)

11.1.2. നിലവിലെ കേസിൽ, സാധാരണ വാടക നിശ്ചയിക്കുന്നതിനുള്ള അപേക്ഷ സ്വീകരിക്കാൻ തനിക്ക് അധികാരമില്ലെന്ന് പ്രസ്താവിച്ച സിവിൽ ജഡ്ജിയുടെ മുൻ തീരുമാനം വ്യക്തമായും തെറ്റാണെന്ന് ഈ കോടതി വിലയിരുത്തി. *'അത്തരമൊരു തീരുമാനത്തെ അന്തിമമായി കണക്കാക്കുകയാണെങ്കിൽ, അത് കോടതിയുടെ അധികാരപരിധിയുമായി ബന്ധപ്പെട്ട കക്ഷികൾക്ക് ബാധകമായ ഒരു പ്രത്യേക നിയമവാഴ്ച സൃഷ്ടിക്കും, അത് നിയമനിർമ്മാണസഭ സ്ഥാപിച്ച നിയമത്തിന് വിരുദ്ധമായിരിക്കും.'*

അതിനാൽ, റെസ് ജൂഡീക്കാറ്റ സിദ്ധാന്തത്തിന്റെ പ്രയോഗം ഈ കേസിൽ തള്ളിക്കളഞ്ഞു.

11.2. **അലഹബാദ് വികസന അതോറിറ്റി** (മേൽപ്പരാമർശം) യുടെ കേസിൽ, ട്രാൻസ്പോർട്ട് നഗർ പദ്ധതിക്കായി ഒരു വലിയ ഭൂമി ഏറ്റെടുക്കുന്നതിനായി 1894 ലെ ഭൂമി ഏറ്റെടുക്കൽ നിയമത്തിലെ (1894 ലെ നിയമം) വകുപ്പ് 4 (1) പ്രകാരം വിജ്ഞാപനം പുറപ്പെടുവിച്ചതിന് ശേഷം, വകുപ്പ് 5-എ പ്രകാരമുള്ള അന്വേഷണം സംസ്ഥാന നിയമസഭ ഭേദഗതി ചെയ്തതി ചെയ്ത വകുപ്പ് 17 (1-എ) പ്രകാരം അനുവദിച്ച അധികാരം ഉപയോഗിച്ച് ഒഴിവാക്കി. ഈ ഭൂമിയുടെ ഉടമസ്ഥാവകാശം 02.11.1977 ന് ഏറ്റെടുക്കുകയും തത്ഫലമായി 1894 ലെ നിയമത്തിലെ വകുപ്പ് 16 പ്രകാരം ഈ ഭൂമി രാഷ്ട്രത്തിൽ നിക്ഷിപ്തമാക്കുകയും ചെയ്തു. എന്നിരുന്നാലും, വകുപ്പ് 11-എയുടെ പ്രവർത്തനം കാരണം ഏറ്റെടുക്കൽ നടപടികൾ കാലഹരണപ്പെട്ടതായി പ്രഖ്യാപിച്ചുകൊണ്ട് ഹൈക്കോടതി ഒരു ഉത്തരവ് പുറപ്പെടുവിച്ചു, ഇത് പ്രഖ്യാപനം പ്രസിദ്ധീകരിച്ച തീയതി മുതൽ രണ്ട് വർഷത്തിനുള്ളിൽ ഒരു അവാർഡ് നൽകണമെന്ന് നിർബന്ധിക്കുന്നു. ആ കാലയളവിനുള്ളിൽ അവാർഡ് നൽകിയില്ലെങ്കിൽ ഭൂമി ഏറ്റെടുക്കൽ പ്രക്രിയ മുഴുവൻ അവസാനിക്കും. **സത്യേന്ദ്ര പ്രസാദ് ജെയിൻ v. സ്റ്റേറ്റ് ഓഫ് യു. പി. (1993) 4 SCC 369, അവധ് ബിഹാരി യാദവ് v. സ്റ്റേറ്റ് ഓഫ് ബിഹാർ (1995) 6 SCC 31** എന്നീ കേസുകളിൽ ഇതേ വിഷയം ഈ കോടതി പരിശോധിച്ചു, അവിടെ ഇതിനകം കൈവശപ്പെടുത്തുകയും ഭൂമി സംസ്ഥാനത്ത് നിക്ഷിപ്തമാക്കുകയും ചെയ്ത 17-ാം വകുപ്പ് പ്രകാരം ഭൂമി ഏറ്റെടുക്കൽ കേസുകൾക്ക് 1894-ലെ നിയമത്തിലെ വകുപ്പ് 11-എ ബാധകമല്ലെന്ന് വിധിച്ചു. ഈ സന്ദർഭത്തിൽ, **മുനിസിപ്പൽ കമ്മിറ്റി v. സ്റ്റേറ്റ് ഓഫ് പഞ്ചാബ് (1969) 1 SCC 475** എന്ന കേസിലെ വിധിന്യായത്തെ പരാമർശിക്കുമ്പോൾ കോടതി ഇപ്രകാരം നിരീക്ഷിച്ചു:-

"6. മേൽപ്പരാമർശം വിധിന്യായ സാരാംശം കണക്കിലെടുക്കുമ്പോൾ,

നിയമനിർമ്മാണസഭ ഒരു പ്രത്യേക രീതിയിൽ നടപടിയെടുക്കാൻ നിർദ്ദേശിക്കുകയും നടപടിയെടുക്കുന്നതിൽ പരാജയപ്പെടുകയും ചെയ്യുന്നത് ഒരു പ്രത്യേക അനന്തരഫലത്തിലേക്ക് നയിക്കുകയും ചെയ്യുമ്പോൾ, പ്രസ്തുത മുൻ ഉത്തരവ് തർക്കത്തിൽ ഉൾപ്പെട്ട വ്യക്തികൾക്കെതിരെ റെസ് ജൂഡീക്കേറ്റ അല്ലെങ്കിൽ എസ്റ്റോപ്പൽ ആയി പ്രവർത്തിക്കുമോ എന്ന ചോദ്യം ഉയർന്നുവരുന്നു. മുൻ തീരുമാനം തെറ്റാണെന്ന് കണ്ടെത്തിയപ്പോൾ, ഈ കോടതി മേൽപ്പരാമർശം വിധിന്യായത്തിന് അത് റെസ് ജ്യൂഡിക്കേറ്റ ആകില്ലെന്ന് വിധിച്ചു. മേൽപ്പരാമർശം വിധിന്യായ സാരാംശത്തെ ഈ കോടതിയും പിന്തുടരുന്നു. എസ്റ്റോപ്പൽ അല്ലെങ്കിൽ റെസ് ജ്യൂഡിക്കേറ്റ തത്വം അവയ്ക്ക് പ്രാബല്യം നൽകുന്നത് നിയമപരമായ നിർദ്ദേശത്തിനോ നിരോധനത്തിനോ വിരുദ്ധമാകുമ്പോൾ ബാധകമാകില്ല. ഒരു നിയമപരമായ നിർദ്ദേശമോ നിരോധനമോ കക്ഷികൾക്കിടയിലുള്ള ഒരു വിധിന്യായത്തിലൂടെ മറികടക്കുവാൻ സാധിക്കില്ല. ഈ ഭൂമി ഇതിനകം തന്നെ എല്ലാ ബാധ്യതകളിൽ നിന്നും മുക്തമായി രാഷ്ട്രത്തിൽ നിക്ഷിപ്തമായതിനാൽ, അത് വിൽക്കുന്ന പ്രശ്നം ഉദിക്കുന്നില്ല. ഭൂമി സംസ്ഥാനത്ത് നിക്ഷിപ്തമായിക്കഴിഞ്ഞാൽ, വകുപ്പ് 4 (1) പ്രകാരമുള്ള വിജ്ഞാപനവും വകുപ്പ് 6 പ്രകാരമുള്ള പ്രഖ്യാപനവും കാലഹരണപ്പെടുമെന്ന ചോദ്യം ഉയരുന്നില്ല. ഈ വീക്ഷണകോണിൽ നിന്ന് നോക്കുമ്പോൾ, ആദ്യ നിർദ്ദേശം തന്നെ തെറ്റായിരുന്നു, അതിനാൽ, ഭൂമി കൈവശപ്പെടുത്തുന്നത് സംബന്ധിച്ച തുടർന്നുള്ള നിർദ്ദേശം നിയമപരമായി സാധുതയുള്ളതല്ല.

(ഊന്നൽ നൽകിയിരിക്കുന്നു)

11.3. അതിനാൽ, **മഥുര പ്രസാദ്** (മേൽപ്പരാമർശം) കേസിൽ, അധികാരപരിധി

സംബന്ധിച്ച ചോദ്യത്തിലെ മുൻ വിധിന്യായം തെറ്റാണെന്ന് കണ്ടെത്തിയ സ്ഥിതിക്ക് അതിനെ അന്തിമമായി കണക്കാനാകില്ല. അല്ലാത്തപക്ഷം, അത് തെറ്റായ തീരുമാനത്തിന് ഒരു പ്രത്യേക പദവി നൽകുകയും അതിൽ ഉൾപ്പെട്ട കക്ഷികൾക്ക് മാത്രം ബാധകമായ സവിശേഷമായ നിയമമാകുകയും ചെയ്യും. അത് നിയമനിർമ്മാണസഭ പ്രഖ്യാപിച്ച നിയമത്തിന് വിരുദ്ധമായിരിക്കും. **അലഹബാദ് വികസന അതോറിറ്റിയിൽ** (മേൽപ്പരാമർശം) ഈ കോടതി ഒരു നിയമപരമായ നിർദ്ദേശത്തിന്റെ ഫലത്തെ കൈകാര്യം ചെയ്യുകയും ഭൂമി ഏറ്റെടുക്കൽ കാലഹരണപ്പെടുന്നതുമായി ബന്ധപ്പെട്ട വ്യവസ്ഥകൾ ഇതിനകം ഭൂമി കൈവശപ്പെടുത്തുകയും രാഷ്ട്രത്തിൽ നിക്ഷിപ്തമാക്കുകയും ചെയ്ത കേസുകളിൽ ബാധകമല്ലെന്ന് വിധിക്കുകയും ചെയ്തു. ലളിതമായി പറഞ്ഞാൽ, ഈ കേസുകളിൽ, അധികാരപരിധിയെക്കുറിച്ചോ നിയമപരമായ നിർദ്ദേശത്തെക്കുറിച്ചോ നിരോധനത്തെക്കുറിച്ചോ ഉള്ള ഒരു പ്രശ്നം ഉൾപ്പെടുമ്പോൾ റെസ് ജൂഡീക്കേറ്റ സിദ്ധാന്തം ബാധകമല്ലെന്ന് കണക്കാക്കപ്പെട്ടു.

12. അതിനാൽ, ഒരേ വ്യവഹാരത്തിൽ, ഒരേ കക്ഷികൾക്കിടയിൽ, അപ്പീൽവാദിയുടെ ഭാര്യയ്ക്ക് അപ്പീൽവാദിയെ പ്രതിനിധീകരിക്കുവാനുള്ള ശേഷിയെക്കുറിച്ചുള്ള പ്രശ്നവുമായി ബന്ധപ്പെട്ട് 20.04.2018,14.12.2018 തീയതികളിൽ ഹൈക്കോടതി പുറപ്പെടുവിച്ച മുൻ ഉത്തരവുകളെ അന്തിമമല്ലാത്തതായി കണക്കാക്കാനാകുമോ എന്നും അധികാരിത സംബന്ധിച്ചതോ ഏതെങ്കിലും നിയമപരമായ നിർദ്ദേശമോ നിരോധനമോ സംബന്ധിച്ച ഒരു പ്രശ്നം ഇല്ലാത്തതിനാൽ അതിനെ റെസ് ജ്യൂഡിക്കേറ്റ ആയി കണക്കാക്കേണ്ടതില്ലേ എന്നതുമാണ് ഈ അപ്പീലുകളിലെ കേന്ദ്ര ചോദ്യം.

13. 1961 ലെ നിയമത്തിലെ 32-ാം വകുപ്പ് അഭിഭാഷകർക്ക് കോടതിയുടെ അനുമതി തേടുന്നത് വിലക്കുന്നുവെന്നും അഭിഭാഷകർ അല്ലാത്തവർക്ക് മാത്രമേ ഒരു കക്ഷിയെ

പ്രതിനിധീകരിക്കാൻ അത്തരം അനുമതി അഭ്യർത്ഥിക്കാൻ അർഹതയുള്ളവെന്നും എതിർകക്ഷികൾ ഈ കോടതിയിൽ വാദിച്ചു. മുൻ തീരുമാനങ്ങളിൽ ഈ വ്യവസ്ഥയെ അവഗണിച്ചിട്ടുണ്ടെന്നും എതിർകക്ഷികളുടെ അഭിഭാഷകൻ വാദിച്ചു.

13.1. 1961 ലെ നിയമത്തിലെ 32-ാം വകുപ്പ് ഇപ്രകാരമാണ്:-

"32. ചില പ്രത്യേക കേസുകളിൽ ഹാജരാകുവാൻ അനുവദിക്കുന്നതിനുള്ള കോടതിയുടെ അധികാരം.-ഈ അധ്യായത്തിൽ എന്തും അടങ്ങിയിരിക്കുന്നുവെങ്കിൽപ്പോലും, ഈ നിയമപ്രകാരം അഭിഭാഷകനായി എൻറോൾ ചെയ്യാത്ത ഏതെങ്കിലും വ്യക്തിയെ ഏതെങ്കിലും പ്രത്യേക കേസിൽ തന്റെ മുമ്പാകെ ഹാജരാകാൻ ഏതെങ്കിലും കോടതിക്കോ അതോറിറ്റിക്കോ വ്യക്തിക്കോ അനുവദിക്കാം."

14. അപ്പീൽവാദിയുടെ ഭാര്യ ഒരു എൻറോൾ ചെയ്ത അഭിഭാഷകയായതിനാൽ മുക്ത്യാർ ഉടമ എന്ന നിലയിൽ ഭർത്താവിന് വേണ്ടി ഹാജരാകാൻ കോടതിയുടെ അനുമതി തേടാൻ ഈ 32 ആം വകുപ്പ് തടസ്സം സൃഷ്ടിക്കുന്നുവെന്ന വാദത്തിൽ കഴമ്പുള്ളതായി ഈ കോടതിക്ക് തോന്നുന്നില്ല. 1961 ലെ നിയമത്തിലെ 32-ാം വകുപ്പിലെ വ്യവസ്ഥ പ്രകാരം ഏതെങ്കിലും പ്രത്യേക കേസിൽ ഏതെങ്കിലും അഭിഭാഷകനല്ലാത്ത ഒരാൾക്ക് ഹാജരാകാൻ ഏതെങ്കിലും കോടതി, അതോറിറ്റി അല്ലെങ്കിൽ വ്യക്തിക്ക് അനുവാദം നൽകുന്നതിലൂടെ ഒരു കക്ഷിയുടെ മുക്ത്യാർ ഉടമയ്ക്ക് കോടതിയിൽ നടപടികൾ നടക്കുന്ന സമയത്ത് അഭിഭാഷകനായി എൻറോൾ ചെയ്യപ്പെട്ടാൽ ആ കക്ഷിയെ പ്രതിനിധീകരിക്കാൻ അനുമതി നൽകുന്നതിൽ അനുബന്ധ തടസ്സം സൃഷ്ടിക്കുന്നതായി വായിക്കാൻ പ്രയാസമാണ്. മറ്റൊരു വിധത്തിൽ പറഞ്ഞാൽ, ഒരു അഭിഭാഷകനായി എൻറോൾ ചെയ്തിട്ടുള്ള ഒരു കക്ഷിയുടെ നിലവിലുള്ള ജിപിഎ ഹോൾഡറെ ജിപിഎ ഹോൾഡറുടെ ശേഷിയിൽ മാത്രം ഹാജരാകാൻ അനുവദിക്കുന്നതിൽ നിന്ന് തടയുന്ന നിയമപരമായ

നിരോധനമൊന്നും ഈ കേസിൽ ഇല്ല.

14.1. ഹൈക്കോടതി 20.04.2018,14.12.2018 എന്നീ തീയതികളിൽ പുറപ്പെടുവിച്ച മുൻ ഉത്തരവുകളുടെ അർത്ഥവും ഉദ്ദേശ്യവും ഫലവും ഈ കേസുകളിൽ അപ്പീൽവാദിയുടെ ഭാര്യയ്ക്ക് ജിപിഎ ഹോൾഡറായി മാത്രമേ ഹാജരാകാൻ അർഹതയുള്ളൂവെന്നും അഭിഭാഷകയായി ഹാജരാകുവാൻ കഴിയില്ലെന്നും വ്യക്തമായി പറഞ്ഞിരിക്കുന്നു. ഹൈക്കോടതി പുറപ്പെടുവിച്ച ഉത്തരവുകൾ ഏതെങ്കിലും നിയമപരമായ നിരോധനവുമായി വൈരുദ്ധ്യമുള്ളവയാണെന്നോ അല്ലെങ്കിൽ അവ ഏതെങ്കിലും നിർബന്ധിത നിയമ വ്യവസ്ഥകൾ ലംഘിക്കുന്നുവെന്നോ ഉള്ള എതിർകക്ഷിയുടെ വാദം അംഗീകരിക്കാൻ ഞങ്ങൾക്ക് കഴിയില്ല.

14.2. കൂടാതെ, വാദത്തിനുവേണ്ടി 20.04.2018,14.12.2018 തീയതികളിൽ പുറപ്പെടുവിച്ച മുൻ ഉത്തരവുകളിൽ പിഴവുണ്ടായിട്ടുണ്ടെന്ന് സങ്കല്പിക്കുകയാണെങ്കിൽ തന്നെ ഒരേ കക്ഷികൾക്കിടയിൽ പുറപ്പെടുവിച്ചതും അതേ നടപടികളിൽ മുക്ത്യാർ ഉടമ ആയി ഹാജരാകുവാനുള്ള എതിർകക്ഷിയുടെ അവകാശം സംബന്ധിച്ച അതേ പ്രശ്നം അഭിസംബോധന ചെയ്യുന്നതുമായ ആ ഉത്തരവുകൾ തീർച്ചയായും റെസ് ജൂഡീക്കേറ്റ ആയി വർത്തിക്കും.

14.3. മുൻകൂട്ടി പ്രതീക്ഷിക്കാത്ത ഒരേയൊരു സംഭവം അപ്പീൽവാദിയുടെ മുക്ത്യാർ ഉടമയായി പ്രവർത്തിച്ചിരുന്ന ഭാര്യ പിന്നീട് നിയമ ബിരുദം നേടുകയും അഭിഭാഷകനായി എൻറോൾ ചെയ്യപ്പെടുകയും ചെയ്ത ഈ കേസിന്റെ സവിശേഷമായ വസ്തുതകളും സാഹചര്യങ്ങളും കണക്കിലെടുത്തുകൊണ്ട് ഹൈക്കോടതി, മുൻ നടപടിയിൽ അപ്പീൽവാദിയുടെ ഭാര്യ അദ്ദേഹത്തിന്റെ മുക്ത്യാർ ഉടമയായി മാത്രം ഹാജരാകണമെന്നും അഭിഭാഷകയായി ഹാജരാകരുതെന്നും നിർദ്ദേശിച്ചുകൊണ്ട് നിയമത്തിന്റെ

ആവശ്യകതകൾ, പ്രത്യേകിച്ച് സിപിസിയിലെ വ്യവസ്ഥകൾ, സംസ്ഥാനത്തെ സിവിൽ റൂൾസ് ഓഫ് പ്രാക്ടീസ്, 1961 ലെ നിയമം, 1961 ലെ നിയമത്തിന് കീഴിൽ രൂപം കൊടുത്ത ചട്ടങ്ങൾ എന്നിവ ശ്രദ്ധാപൂർവ്വം പരിഗണിക്കുകയും സന്തുലിതമാക്കുകയും ചെയ്തു. 20.04.2018,14.12.2018 തീയതികളിൽ പുറപ്പെടുവിച്ച ഉത്തരവുകളിൽ അധികാരിത സംബന്ധിച്ച ഒരു പ്രശ്നമോ നിയമപരമായ നിരോധനം സംബന്ധിച്ച ഒരു പ്രശ്നമോ ഉദിക്കുന്നില്ല. അതിനാൽ, പ്രസ്തുത ഉത്തരവുകൾ വഴി അവസാനിപ്പിച്ച പ്രശ്നം ഇതേ വ്യവഹാരത്തിന്റെ തന്നെ തുടർന്നുള്ള ഘട്ടത്തിൽ ബദൽ വ്യാഖ്യാനങ്ങൾ നിർദ്ദേശിച്ച് വീണ്ടും സജീവമാക്കാൻ കഴിയില്ല.

15. ഈ ഘട്ടത്തിൽ, അപവദിത ഉത്തരവ് പുറപ്പെടുവിക്കുന്നതിന് ഹൈക്കോടതി സ്വീകരിച്ച യുക്തിയും നാം വിശകലനം ചെയ്യേണ്ടതുണ്ട്.

15.1. മുൻപ് നിരീക്ഷിച്ചത് പോലെ **മധുപ് ഹരിനാരായണൻ (മേൽപ്പരാമർശം)** കേസിലെ ഡിവിഷൻ ബെഞ്ചിന്റെ വിധിന്യായത്തിൽ നിന്നുള്ള ഏതാനും ഖണ്ഡികകൾ അതേപടി പകർത്തിക്കൊണ്ടും ആ വിധിന്യായം പ്രകാരം ജി.പി.എ. ഉടമയ്ക്ക് തന്റെ പ്രിൻസിപ്പലിന് വേണ്ടി വാദിക്കാനോ വാദങ്ങൾ ഉന്നയിക്കാനോ കഴിയില്ലെന്ന് നിരീക്ഷിച്ചുകൊണ്ടും ഹൈക്കോടതി 2018 ഏപ്രിൽ 20, 2018 ഡിസംബർ 14 തീയതികളിലെ മുൻ ഉത്തരവുകൾ അവഗണിക്കാൻ തീരുമാനിച്ചു. ഹൈക്കോടതി **മധുപ് ഹരിനാരായണൻ** കേസിലെ പ്രസ്തുത വിധിന്യായത്തിൽ നിന്നുള്ള താഴെ പറയുന്ന രണ്ട് ഭാഗങ്ങളാണ് ഹൈക്കോടതി അതേപടി ഉദ്ധരിച്ചത്:

"28. സിവിൽ നടപടിക്രമത്തിലെ ഓർഡർ III-ലെ റൂൾ 1, 2 എന്നിവയും, അഭിഭാഷക നിയമത്തിലെ വകുപ്പ് 2(a) ഉം വകുപ്പ് 29, 30, 33, 34 എന്നിവയും, വകുപ്പ് 34 റൂൾസിലെ റൂൾ 2 ഉം ക്രിമിനൽ നടപടിക്രമവും എല്ലാം ചേർത്ത്

പരിശോധിക്കുമ്പോൾ, ഒരു നടപടിക്രമത്തിലെ എല്ലാ വാദങ്ങളും കക്ഷി നേരിട്ടോ അല്ലെങ്കിൽ അയാളുടെ അംഗീകൃത ഏജന്റോ നടത്തേണ്ടതാണെന്ന് കാണാം. നേരിട്ട് ഹാജരാകുന്ന കക്ഷിയോ, അംഗീകൃത ഏജന്റോ, കേസിൽ ഹാജരാകാനും വാദിക്കാനും അഭിഭാഷകനെ ഔദ്യോഗികമായി ചുമതലപ്പെടുത്തിക്കൊണ്ട് രേഖാമൂലമുള്ള ഒരു നിയമനം (വക്കാലത്ത്) നൽകണം. ആന്ധ്രാപ്രദേശ് ബാർ കൗൺസിലിന്റെ പട്ടികയിൽ പേര് ചേർക്കുകയും, വക്കാലത്ത് ലഭിക്കുകയും അത് സ്വീകരിക്കുകയും ചെയ്ത ഒരു അഭിഭാഷകന് മാത്രമേ, കക്ഷിക്ക് വേണ്ടിയോ അല്ലെങ്കിൽ അഭിഭാഷകനെ നിയമിച്ച അംഗീകൃത ഏജന്റിന് വേണ്ടിയോ വാദിക്കാനുള്ള അവകാശമുള്ളൂ. അഡ്വക്കേറ്റ്സ് ആക്ടിലെ വകുപ്പ് 29, 30 എന്നിവ നിയമം പ്രാക്ടീസ് ചെയ്യാൻ അർഹതയുള്ള അംഗീകൃത വിഭാഗം അഭിഭാഷകർ മാത്രമാണെന്ന് വ്യക്തമാക്കുന്നു, അങ്ങനെയുള്ള ഒരു അഭിഭാഷകൻ അഡ്വക്കേറ്റ്സ് ആക്ട് പ്രകാരം എൻറോൾ ചെയ്ത ആളായിരിക്കണം. ഏതൊരു അഭിഭാഷകനല്ലാത്ത വ്യക്തിക്കും ഒരു പ്രത്യേക കേസിൽ ഹാജരാകാൻ അനുവാദം നൽകാൻ അഡ്വക്കേറ്റ്സ് ആക്ടിലെ വകുപ്പ് 32 കോടതിയെ അധികാരപ്പെടുത്തുന്നുണ്ട്. ഇതിനർത്ഥം, അഡ്വക്കേറ്റ്സ് ആക്ട് പ്രകാരം എൻറോൾ ചെയ്ത ഒരു അഭിഭാഷകനല്ലെങ്കിൽ, ഏതൊരാളും ഒരു കേസ് വാദിക്കുന്നതിന് കോടതിയുടെ മുൻകൂർ അനുമതി തേടണം എന്ന് മാത്രമാണ്. കൂടാതെ, അഡ്വക്കേറ്റ്സ് ആക്ടിലെ വ്യവസ്ഥകൾ പ്രകാരം അഭിഭാഷകനല്ലാത്ത ഒരാൾക്ക് പ്രാക്ടീസ് ചെയ്യുന്നത് ഒരു കുറ്റമാണ്. വകുപ്പ് 45 ആറുമാസം തടവ് ശിക്ഷ വ്യവസ്ഥ ചെയ്യുന്നു.

31. നിയമങ്ങളും പൂർവ്വകാല വിധിന്യായങ്ങളും ഈ വിഷയത്തിൽ വ്യക്തമാണ്. സംസ്ഥാന ബാർ കൗൺസിലിന്റെ പട്ടികയിൽ പേര് ചേർത്തിട്ടുള്ള അഭിഭാഷകർക്ക്

മാത്രമേ ഏതൊരു കോടതിയിലും പ്രാക്ടീസ് ചെയ്യാൻ അവകാശമുള്ളൂ. ഏതെങ്കിലും വ്യക്തി അത്തരം അധികാരമില്ലാതെയും, എൻറോൾമെന്റ് ഇല്ലാതെയും ഏതെങ്കിലും കോടതിയിൽ പ്രാക്ടീസ് ചെയ്യുകയാണെങ്കിൽ, അത് അഡ്വക്കേറ്റ്സ് ആക്ടിലെ വകുപ്പ് 45 പ്രകാരം ആറുമാസം വരെ തടവ് ശിക്ഷ ലഭിക്കാവുന്ന ഒരു കുറ്റമായിരിക്കും. അതിനാൽ, ജി.പി.എ. ആയ ശ്രീ. ടി.ഡി. ദയാലിന് അപ്പീൽവാദിയ്ക്ക് വേണ്ടി ഹാജരാകാനും വാദിക്കാനും അർഹതയില്ല. ഈ കേസ്സിലോ മറ്റ് ഏതൊരു കേസ്സിലോ അദ്ദേഹത്തിന് വാദിക്കാനുള്ള അവകാശമില്ല."

15.2. ഈ വിഷയത്തിൽ ഹൈക്കോടതി സ്വീകരിച്ച സമീപനത്തോട് ഞങ്ങൾക്ക് യോജിക്കാൻ കഴിയില്ല, പ്രത്യേകിച്ചും **മധുപ് ഹരിനാരായണൻ** (മേൽപ്പരാമർശം) കേസിലെ വിധിന്യായത്തിന്റെ അടിസ്ഥാന വസ്തുതകളും അത് പുറപ്പെടുവിച്ച പശ്ചാത്തലവും കണക്കിലെടുക്കാതെയാണ് അതിനെ ആശ്രയിച്ചിരിക്കുന്നത്. പ്രസ്തുത കേസ്സിലെ അപ്പീൽവാദി പ്രത്യേക നിവൃത്തിക്കായുള്ള ഒരു അന്യായം ഫയൽ ചെയ്തിരുന്നു, അത് വിചാരണ കോടതി തള്ളി. വിചാരണ കോടതിയുടെ വിധി ഹൈക്കോടതി ശരിവെച്ചു, തുടർന്ന്, അപ്പീൽ നല്കാൻ അനുമതി തേടിയുള്ള ഹർജികളും ഈ കോടതി തള്ളി. അതുവരെ, അപ്പീൽവാദിയെ പ്രതിനിധീകരിച്ചിരുന്നത് ശരിയായി ചുമതലപ്പെടുത്തിയ ഒരു അഭിഭാഷകനാണ്, ഒരു എൻറോൾ ചെയ്ത അഭിഭാഷകൻ. അതിനുശേഷം, അപ്പീൽവാദി ഇന്ത്യൻ ഭരണഘടനയുടെ അനുച്ഛേദം 32 പ്രകാരം ഈ കോടതിയിൽ ഒരു റിട്ട് ഹർജി ഫയൽ ചെയ്തു. റിട്ട് ഹർജി സ്വീകരിക്കുന്നതിനെ ന്യായീകരിക്കുന്ന യാതൊരു കാരണങ്ങളും ഇല്ലാതിരുന്നതിനാൽ 1966-ലെ സുപ്രീം കോടതി നിയമങ്ങളിലെ ഓർഡർ XVIII റൂൾ 5 പ്രകാരം അത് തള്ളപ്പെട്ടു. പിന്നീട്, രജിസ്ട്രാറുടെ ഉത്തരവിനെതിരെ അപ്പീലായി ഫയൽ ചെയ്ത ഐ.എകളും (IAs) തള്ളി. ഈ കേസ്സുകളിൽ, ഈ കോടതിയിൽ, ഒരു ടി.ഡി. ദയാൽ

അപ്പീൽവാദിയെ അദ്ദേഹത്തിന്റെ ജി.പി.എ. ഹോൾഡർ എന്ന നിലയിൽ പ്രതിനിധീകരിച്ചു, അദ്ദേഹം കോടതിയുടെ രജിസ്ട്രിയിലേക്ക് ചില ആശയവിനിമയങ്ങളും അയച്ചിരുന്നു, അവയ്ക്ക് കൃത്യമായി മറുപടിയും ലഭിച്ചു. അതിനുശേഷം, ഹൈക്കോടതിയിൽ ഒരു റിട്ട് ഹർജി ഫയൽ ചെയ്തു, അതിനെ പിന്തുണച്ച് ജി.പി.എ. ഹോൾഡർ എന്ന് പറയപ്പെടുന്നയാൾ ഒരു സത്യവാങ്മൂലം സമർപ്പിച്ചു. അതിൽ, വിചാരണ കോടതി വിധിന്യായത്തിനെതിരെ വിമർശനങ്ങൾ ഉന്നയിക്കുന്നതിന് പുറമേ ഹൈക്കോടതിക്കും ഈ കോടതിക്കും നേരെ അടിസ്ഥാനരഹിതവും അസത്യവുമായ ആരോപണങ്ങൾ ഉന്നയിക്കുവാനും ശ്രമിച്ചു. ഹൈക്കോടതി സിംഗിൾ ജഡ്ജി ഈ റിട്ട് ഹർജി തള്ളുകയും അതിനുശേഷം, വിഷയം അപ്പീലിൽ ഡിവിഷൻ ബെഞ്ചിന് മുമ്പാകെ എത്തുകയും ചെയ്തു. ഈ അപ്പീലും വാദിച്ചത് അപവദിത ജി.പി.എ. ഹോൾഡറാണ്. അപവദിത ജി.പി.എ. ഹോൾഡറുടെ സംശയാസ്പദമായ ഇടപാടുകളുടെ നിരവധി സവിശേഷതകൾ ഡിവിഷൻ ബെഞ്ചിന്റെ ശ്രദ്ധയിൽപ്പെട്ടു, കൂടാതെ ജി.പി.എ.യുടെ പകർപ്പ് പോലും റിട്ട് ഹർജിയ്ക്കോ റിട്ട് അപ്പീലിനോടൊപ്പമോ ചേർത്തിരുന്നില്ല എന്നും ശ്രദ്ധിക്കപ്പെട്ടു. ഈ കേസ് ഒരു നഴഞ്ഞുകയറ്റക്കാരൻ നടത്തുന്ന ശല്യപ്പെടുത്തുന്ന വ്യവഹാരമാണെന്നും, കോടതി നടപടിക്രമങ്ങളുടെ ഗുരുതരമായ ദുരുപയോഗമാണെന്നും ഹൈക്കോടതി കണ്ടെത്തി, വിധിന്യായത്തിന്റെ തുടക്കത്തിൽ തന്നെ താഴെ പറയുന്ന പ്രകാരം നിരീക്ഷിച്ചു:

> "2. ശ്രീ. ടി.ഡി. ദയാലിന്റെ വാദം വളരെ ക്ഷമയോടെ കേട്ടതിനും, അഡ്വക്കേറ്റ്സ് ആക്ട്, 1961-ലെ വിവിധ വ്യവസ്ഥകളും അദ്ദേഹം ഒരു സാമൂഹിക പ്രവർത്തകനായോ അല്ലെങ്കിൽ റിട്ട് ഹർജികളിലെ കക്ഷികളുടെ ജി.പി.എ. ആയോ ഹാജരായിട്ടുള്ള സുപ്രീം കോടതിയുടെയും ഈ കോടതിയുടെയും വിധിന്യായങ്ങളും പരിശോധിച്ചതിനും ശേഷം, ഇതൊരു അനാവശ്യ വ്യവഹാരമാണ് എന്ന് ഞങ്ങൾക്ക്

ബോധ്യപ്പെട്ടു. ഇത് സംസ്ഥാനത്തെ ഏറ്റവും ഉയർന്ന കോടതിയിൽ അനാവശ്യമായി ഇടപെടുന്ന ചിലർ, സമൂഹത്തിന് അനീതി സംഭവിച്ചുവെന്ന ധാരണയിലോ അല്ലെങ്കിൽ അവർ പ്രതിനിധീകരിക്കുന്ന, എളുപ്പത്തിൽ സ്വാധീനിക്കാവുന്ന ഏതാനും വ്യക്തികൾക്ക് വേണ്ടിയോ അടിസ്ഥാനമില്ലാത്ത കേസുകൾ ഫയൽ ചെയ്യുന്നതിന്റെ മറ്റൊരു ഉദാഹരണമാണ്....”

15.3. ഹൈക്കോടതി നിരവധി നിർദ്ദേശങ്ങൾ പുറപ്പെടുവിച്ചു, അതിൽ ആരോപിക്കപ്പെടുന്ന ജി.പി.എ. ഹോൾഡറെ കോടതി നടപടികളിൽ നിന്ന് വിലക്കുന്നതും, അടിസ്ഥാനരഹിതവും നിന്ദ്യവുമായ പരാമർശങ്ങൾ നടത്തിയതിന് സ്വമേധയാ കോടതിയലക്ഷ്യ കേസ് രജിസ്റ്റർ ചെയ്യുന്നതും ഉൾപ്പെടുന്നു. നിലവിലെ കേസിന്റെ ആവശ്യത്തിനായി ആ വിശദാംശങ്ങളിലേക്ക് കടക്കേണ്ടതില്ല; പ്രസ്തുത വിധിന്യായം അതിന്റെ തനതായ വസ്തുതകളെ അടിസ്ഥാനമാക്കിയുള്ളതാണെന്നും, ആ കേസിൽ ഉയർന്നുവന്ന വിഷയങ്ങളും നിലവിലെ കേസിൽ ഹൈക്കോടതിക്ക് മുമ്പാകെ ഉയർന്നുവന്ന വിഷയങ്ങളും തമ്മിൽ വ്യക്തമായ വ്യത്യാസമുണ്ടെന്നും നിരീക്ഷിച്ചാൽ മാത്രം മതിയാകും. **മധുപ് ഹരിനാരായണൻ** (മേൽപ്പരാമർശം) കേസിൽ നിർണ്ണയിക്കേണ്ട വിഷയം, ഒരു അഭിഭാഷകനായി എൻറോൾ ചെയ്യാത്ത ഒരു ജി.പി.എ. ഹോൾഡർക്ക് കോടതിയിൽ ഹാജരാകാനും വാദിക്കാനും അവകാശമുണ്ടോ എന്നതായിരുന്നു, പ്രത്യേകിച്ചും അദ്ദേഹം അനാവശ്യ കേസുകൾ ഫയൽ ചെയ്യുന്നതിലും നീതിന്യായ വ്യവസ്ഥിതിക്ക് നേരെ അവിവേകപരമായ പരാമർശങ്ങൾ നടത്തുന്നതിലും ഉൾപ്പെട്ടിട്ടുണ്ടെന്ന് കണ്ടെത്തിയ സാഹചര്യത്തിൽ. ഇതിനു വിപരീതമായി, നിലവിലെ കേസിൽ ഹൈക്കോടതിക്ക് മുമ്പാകെ നിർണ്ണയിക്കേണ്ട വിഷയം, അപ്പീൽവാദിയുടെ ഭാര്യ, അദ്ദേഹത്തിന്റെ ജി.പി.എ. ഹോൾഡർ ആയതുകൊണ്ടും, നടപടികൾ നിലവിലിരിക്കുമ്പോൾ അഭിഭാഷകയായി

എൻറോൾ ചെയ്തിട്ടുണ്ടെങ്കിൽ പോലും അങ്ങനെ ഹാജരാകാൻ അനുമതി ലഭിച്ചിട്ടുണ്ടെങ്കിൽ, സാക്ഷികളെ വിസ്തരിക്കാൻ അവർക്ക് അർഹതയുണ്ടോ എന്നതായിരുന്നു. **മധുപ് ഹരിനാരായണൻ** കേസിലെ പ്രസ്തുത വിധിന്യായം ഒരു കാരണവശാലും, ഒരേ കക്ഷികൾ തമ്മിൽ ഒരേ നടപടികളിൽ മുൻപ് നടന്നതും അന്തിമവും നിയമപരമായി ബാധകവുമായ തീരുമാനങ്ങളെ അസാധുവാക്കാൻ ഉപയോഗിക്കാൻ പാടില്ലായിരുന്നു.

16. മുകളിൽ ചർച്ച ചെയ്ത കാര്യങ്ങളുടെ അടിസ്ഥാനത്തിൽ, 2018 ഏപ്രിൽ 20, 2018 ഡിസംബർ 14 തീയതികളിലെ മേൽപ്പരാമർശം ഉത്തരവുകൾ റെസ് ജൂഡിക്കേറ്റ ആയി പ്രവർത്തിക്കുകയും, ഈ കാര്യങ്ങളിൽ അപ്പീൽവാദിയുടെ ഭാര്യയുടെ യോഗ്യത സംബന്ധിച്ച വിഷയം വീണ്ടും വാദമുന്നയിക്കുന്നതിന് തടസ്സമുണ്ടാക്കുകയും ചെയ്യുന്നുവെന്ന് ഞങ്ങൾ കരുതുന്നു. കക്ഷികൾക്കിടയിൽ ബാധകമായ ഈ തീരുമാനങ്ങൾ അവഗണിച്ച ഹൈക്കോടതിക്ക് ഗുരുതരമായ പിഴവ് സംഭവിച്ചിരിക്കുന്നു.

17. മുൻപ് നിരീക്ഷിച്ച കാര്യങ്ങൾ ആധാരമാക്കി, അപ്പീൽവാദി ശരിയായി വാദിച്ചതുപോലെ ഹൈക്കോടതി അപവദിത ഉത്തരവിൽ പരിഗണനയിലുള്ള വിഷയം തെറ്റായിട്ടാണ് രേഖപ്പെടുത്തിയിരിക്കുന്നതെന്നത് ശരിയാണ്. ശ്രദ്ധയിൽപ്പെട്ടതുപോലെ, 'വാദിയുടെ മുക്ത്യാർ ഉടമയെ ഒരു അഭിഭാഷകനെപ്പോലെ പ്രവർത്തിക്കാനും സാക്ഷികളെ വിസ്തരിക്കാനും അനുവദിക്കാമോ' എന്നതായിരുന്നു ഈ വിഷയത്തിലെ നിർണ്ണയിക്കേണ്ട വിഷയം എന്ന് ഹൈക്കോടതി നിരീക്ഷിച്ചു. തന്റെ മുക്ത്യാർ ഉടമ (ഭാര്യ) ഒരു അഭിഭാഷകനെപ്പോലെ പ്രവർത്തിക്കാനോ ആ നിലയിൽ സാക്ഷികളെ വിസ്തരിക്കാനോ ഒരിക്കലും ശ്രമിച്ചിട്ടില്ലെന്ന് വാദി-അപ്പീൽവാദിയുടെ ഭാഗത്തുനിന്ന് ചൂണ്ടിക്കാട്ടിയിട്ടുണ്ട്. മുൻപുള്ള നടപടികളുടെ ഘട്ടങ്ങളിൽ, ഹൈക്കോടതി അപ്പീൽവാദിയുടെ ഭാര്യ

അപ്പീൽവാദിയുടെ പവർ ഏജന്റായി മാത്രമേ പ്രവർത്തിക്കാവൂ എന്നും ഒരു അഭിഭാഷക എന്ന നിലയിലുള്ള അവളുടെ തൊഴിൽപരമായ ശേഷിയിൽ പ്രവർത്തിക്കരുതെന്നും പ്രത്യേകം ഉത്തരവിട്ടിരുന്നു. മുകളിൽ പറഞ്ഞവയും പിന്നീട് എതിർകക്ഷി ഉന്നയിച്ച ആക്ഷേപങ്ങളും കണക്കിലെടുക്കുമ്പോൾ, ഈ കേസിൽ കോടതിക്ക് മുമ്പാകെ നിർണ്ണയിക്കേണ്ട വിഷയം, അപ്പീൽവാദിയുടെ ഭാര്യ, അദ്ദേഹത്തിന്റെ മുക്ത്യാർ ഉടമ ആയതുകൊണ്ട്, സാക്ഷികളെ വിസ്തരിക്കാൻ അവൾക്ക് അർഹതയില്ലാതാകുമോ എന്നതായിരുന്നു. വിചാരണ കോടതി 2019 ഫെബ്രുവരി 7-ലെ ഉത്തരവിലെ അഞ്ചാം ഖണ്ഡികയിൽ ഇത് രേഖപ്പെടുത്തിയിട്ടുണ്ട്. മുക്ത്യാർ ഉടമയായ അപ്പീൽവാദിയുടെ ഭാര്യക്ക് ഒരു അഭിഭാഷകനെ നിയമിക്കാൻ മാത്രമേ കഴിയൂ എന്നും, വിചാരണയിൽ പങ്കെടുക്കാനോ സാക്ഷികളെ വിസ്തരിക്കാനോ വാദിക്കാനോ കഴിയില്ലെന്നുമുള്ള എതിർകക്ഷിയുടെ ആക്ഷേപങ്ങളും വിചാരണ കോടതിയുടെ ശ്രദ്ധയിൽപ്പെട്ടിരുന്നു. അവർക്ക് കേസ് നടപടികളിൽ നേരിട്ട് പങ്കെടുക്കാൻ അനുമതി ലഭിച്ചിട്ടുണ്ടെങ്കിലും, ഒരു നിയമപരമായ പ്രാക്ടീഷണർക്ക് മാത്രം ചെയ്യാൻ കഴിയുന്ന അത്തരം ഒരു പ്രവർത്തിയും ചെയ്യാനുള്ള അധികാരം അത് അവർക്ക് നൽകുന്നില്ലെന്നും വാദിക്കുകയുണ്ടായി. വിചാരണ കോടതി അത്തരം എതിർപ്പുകളെ, പ്രത്യേകിച്ചും ഹൈക്കോടതി പുറപ്പെടുവിച്ച മുൻ ഉത്തരവുകൾ കണക്കിലെടുത്ത് ശരിയായി തള്ളിക്കളഞ്ഞു.

17.1. ഇതിനിടയിൽ, ഈ കേസിൽ ഹൈക്കോടതിക്ക് സംഭവിച്ച പിഴവുകൾ, നിർണ്ണയിക്കേണ്ട വിഷയം തെറ്റായി രേഖപ്പെടുത്തിയതിലും **മധുപ് ഹരിനാരായണൻ** (മേൽപ്പരാമർശം) കേസിലെ വിധിന്യായം തെറ്റായി പ്രയോഗിച്ചതിലും മാത്രം ഒതുങ്ങുന്നില്ല. വാസ്തവത്തിൽ, പശ്ചാത്തല വിവരണം നൽകുമ്പോൾ 2018 ഏപ്രിൽ 20, 2018 ഡിസംബർ 14 തീയതികളിലെ മുൻ ഉത്തരവുകളെക്കുറിച്ച് ഹൈക്കോടതി നടത്തിയ പരാമർശം

അപൂർണ്ണവും തെറ്റുനിറഞ്ഞതുമായിരുന്നു. അപവദിത ഉത്തരവിലെ 13-ാം ഖണ്ഡികയിൽ, 2018 ഏപ്രിൽ 20, 2018 ഡിസംബർ 14 തീയതികളിലെ മുൻ ഉത്തരവുകൾ മുക്ത്യാർ ഉടമ, അഭിഭാഷകൻ എന്നീ രണ്ട് പദവികൾ സംയോജിപ്പിക്കാൻ കഴിയില്ല എന്ന് നിരീക്ഷിച്ച് അവസാനിച്ചുവെന്ന് ഹൈക്കോടതി വായിച്ചതായി ശ്രദ്ധയിൽപ്പെട്ടു. എന്നിരുന്നാലും, അതിനുപുറമെ, 2018 ഏപ്രിൽ 20, 2018 ഡിസംബർ 14 തീയതികളിലെ പ്രസ്തുത ഉത്തരവുകളിൽ, അപ്പീൽവാദിയുടെ ഭാര്യ പവർ ഏജന്റായി മാത്രമാണ് ഹാജരാകുന്നതെന്ന് ഹൈക്കോടതി കൃത്യമായി നിരീക്ഷിച്ചിരുന്നു. കൂടാതെ, വിചാരണ കോടതിയുടെ ഉത്തരവുകൾ സ്ഥിരീകരിക്കുകയും, അവർ പവർ ഏജന്റായി നേരിട്ട് ഹാജരാകുമെന്നും അവരുടെ ഔദ്യോഗിക പദവിയിൽ ഹാജരാകില്ലെന്നും വ്യക്തമാക്കുകയും ചെയ്തിരുന്നു. 2018 ഏപ്രിൽ 20, 2018 ഡിസംബർ 14 തീയതികളിലെ രണ്ട് ഉത്തരവുകളിലെയും ഈ അവസാന ഭാഗം ഹൈക്കോടതിയുടെ ആവശ്യമായ പരിഗണനയിൽ വന്നിട്ടില്ലെന്ന് തോന്നുന്നു.

18. അതിനാൽ, ഹൈക്കോടതി ഈ കേസ് മൊത്തത്തിൽ തെറ്റായ കോണിലൂടെയാണ് കണ്ടതെന്ന് വ്യക്തമാണ്. അതായത്, നിർണ്ണയിക്കേണ്ട യഥാർത്ഥ വിഷയത്തിൽ സ്വയം വഴിതെറ്റിച്ച്; ഒരേ കക്ഷികൾ തമ്മിൽ ഒരേ നടപടികളിൽ മുൻപുണ്ടായതും നിയമപരമായി ബാധകവുമായ 2018 ഏപ്രിൽ 20, 2018 ഡിസംബർ 14 തീയതികളിലെ ഉത്തരവുകളുടെ അർത്ഥവും ഉദ്ദേശ്യവും ഫലവും മനസ്സിലാക്കാതെ; അതേ ഹൈക്കോടതിയുടെ തന്നെ ഡിവിഷൻ ബെഞ്ച് വിധിന്യായത്തെ തെറ്റായി പ്രയോഗിച്ചുകൊണ്ടാണ് ഹൈക്കോടതി ഈ വിഷയത്തെ സമീപിച്ചത്. ഈ തെറ്റായ സമീപനം കാരണം ഹൈക്കോടതി റെസ് ജൂഡിക്കേറ്റ എന്ന തത്വം അവഗണിക്കുകയും, മുൻപുണ്ടായ നിയമപരമായി ബാധകമായ ഉത്തരവുകളിലെ നിർദ്ദേശങ്ങൾക്ക് തികച്ചും

വിപരീതമായ നിർദ്ദേശങ്ങൾ പുറപ്പെടുവിക്കുകയും ചെയ്തു.

19. മുകളിൽ ചർച്ച ചെയ്തുകയും നിലനിർത്തുകയും ചെയ്ത കാര്യങ്ങൾ കണക്കിലെടുക്കുമ്പോൾ, 2019 ജൂൺ 28-ലെ അപവദിത ഉത്തരവ് നിലനിൽക്കില്ലെന്നും അത് റദ്ദാക്കേണ്ടതുണ്ടെന്നും വരുന്നു.

20. ഈ ഘട്ടം വരെയുള്ള ചർച്ചകൾ തന്നെ ഈ വിഷയം അവസാനിപ്പിക്കാൻ പര്യാപ്തമാണ്. എന്നിരുന്നാലും, അവസാനിപ്പിക്കുന്നതിന് മുമ്പ്, ഈ കേസിന്റെ മറ്റ് ചില സവിശേഷതകൾ ഞങ്ങൾ പരാമർശിക്കാം.

20.1. ഈ കേസിൽ എതിർകക്ഷികളുടെ ഭാഗത്തുനിന്ന് ഒരുപാട് വാദങ്ങൾ ഉന്നയിക്കപ്പെട്ടിട്ടുണ്ട്. ഒരു കോടതി ഉദ്യോഗസ്ഥൻ എന്ന നിലയിൽ, ഒരു അഭിഭാഷകന് വക്കാലത്ത് ഇല്ലാതെ വാദിക്കാനോ സാക്ഷികളെ വിസ്തരിക്കാനോ കഴിയില്ലെന്നും; ബാർ കൗൺസിൽ നിയമങ്ങളുടെ, പ്രത്യേകിച്ചും പ്രൊഫഷണൽ പെരുമാറ്റച്ചട്ടങ്ങളെയും മര്യാദകളെയും കുറിച്ചുള്ള നിയമങ്ങളുടെ സ്വാധീനത്തെക്കുറിച്ചും വാദിച്ചു. മുഖ്യാർ ഉടമകളായി ഹാജരാക്കാൻ ഈ കോടതിയുടെയും ഹൈക്കോടതിയുടെയും നിയമശാസ്ത്രം അഭിഭാഷകരെ അനുവദിക്കുന്നില്ലെന്ന് സമർപ്പിക്കാൻ നിരവധി വിധിന്യായങ്ങൾ ഉദ്ധരിക്കപ്പെട്ടു. ഞങ്ങളുടെ അഭിപ്രായത്തിൽ, വിചാരണ കോടതിയുടെയും പിന്നീട് ഹൈക്കോടതിയുടെയും മുൻ തീരുമാനങ്ങളാൽ ഈ വിഷയം തീർപ്പായതുകൊണ്ട്, അത്തരം വാദങ്ങളെല്ലാം നിലവിലെ കേസിന്റെ വസ്തുതകളുമായി തികച്ചും ബന്ധമില്ലാത്തതാണ്. പ്രസ്തുത തീരുമാനങ്ങൾ നിയമപരമായ നിർദ്ദേശങ്ങൾക്ക് ഒരു തരത്തിലും എതിരായി പ്രവർത്തിക്കുന്നതായി ഞങ്ങൾക്ക് കണ്ടെത്താനായില്ല. അപ്പീൽവാദിയുടെ ഭാര്യ ഒരു അഭിഭാഷകയായതുകൊണ്ട് താൽപ്പര്യ സംഘട്ടനത്തിന് സാധ്യതയുണ്ടെന്നും, അവർക്ക്

നേരിട്ട് സാമ്പത്തിക താൽപ്പര്യമുള്ള കാര്യങ്ങളിൽ അഭിഭാഷകയായി പ്രവർത്തിക്കാൻ കഴിയില്ലെന്നുമുള്ള വിവിധ വാദങ്ങൾ, ഈ കേസുകളിൽ പുറപ്പെടുവിച്ച നിയമപരമായി ബാധകമായ ഉത്തരവുകൾ പ്രകാരം അപ്പീൽവാദിയുടെ ഭാര്യ ജി.പി.എ. ഹോൾഡറായി മാത്രമേ ഹാജരാകുന്നുള്ളൂ എന്ന വസ്തുതയുടെ വെളിച്ചത്തിൽ തികച്ചും അപ്രസക്തമാണ്.

20.2. മുകളിൽ പറഞ്ഞ കാര്യങ്ങൾ കണക്കിലെടുക്കുമ്പോൾ, എതിർകക്ഷിയുടെ ഭാഗത്തുനിന്നും അപ്പീൽവാദിയുടെ അഭിഭാഷകൻ അതിന് മറുപടിയായി ഉന്നയിച്ച മറ്റ് വാദങ്ങളെക്കുറിച്ച് കൂടുതൽ വിശദീകരിക്കേണ്ട ആവശ്യമില്ല. എന്നിരുന്നാലും, 1961-ലെ നിയമത്തിലെ വകുപ്പ് 32-ന്റെ പ്രവർത്തനം അഭിഭാഷകരല്ലാത്തവരിൽ മാത്രം ഒതുങ്ങുന്നില്ലെങ്കിൽ, പ്രാക്ടീസിൽ നിന്ന് സസ്പെൻഡ് ചെയ്യപ്പെട്ടതോ ബാർ കൗൺസിൽ ഓഫ് ഇന്ത്യ നിയമങ്ങൾ പ്രകാരം മറ്റ് ദുരുപയോഗങ്ങളിൽ ഏർപ്പെട്ടിരിക്കുന്നതോ ആയ സത്യസന്ധരല്ലാത്ത അഭിഭാഷകർക്ക് മുക്ത്യാർ ഉടമകളായി ഹാജരായി നിയമപരമായ പ്രത്യാഘാതങ്ങളിൽ നിന്ന് ഒഴിഞ്ഞുമാറാൻ അത് അധികമായി സാധ്യത നൽകിയേക്കാം എന്ന എതിർകക്ഷിയുടെ ഭാഗത്തുനിന്നുള്ള വാദങ്ങളിലെ ആശങ്ക ഈ കോടതി ശ്രദ്ധിക്കുന്നു. ഈ വാദം തികച്ചും അനാവശ്യവും അതിരുകടന്നതുമാണ്; ഞങ്ങൾക്ക് മുമ്പിലുള്ള യഥാർത്ഥ വിഷയവുമായി ഇതിന് ബന്ധമില്ല. എന്നിരുന്നാലും, 1961-ലെ നിയമത്തിലെ വകുപ്പ് 32 പ്രകാരമുള്ള അനുമതി, അതിന്റെ സ്വഭാവമനുസരിച്ച്, ഓരോ കേസിനും പ്രത്യേകമായി നൽകേണ്ടതും, ഒരു പ്രത്യേക കേസിനും ഒരു പ്രത്യേക വ്യക്തിക്കും ബാധകമായ വസ്തുതകളും സാഹചര്യങ്ങളും കണക്കിലെടുത്ത് നിരസിക്കാവുന്നതുമാണെന്ന് ഞങ്ങൾ നിരീക്ഷിക്കുന്നു. എന്തായാലും, ഈ കേസിന്റെ എല്ലാ സവിശേഷതകൾക്കും ഘടകങ്ങൾക്കും, ഈ വാദത്തിന് പ്രസക്തിയില്ല, കൂടുതൽ അഭിപ്രായം ആവശ്യമില്ല.

21. മുകളിൽ ചർച്ച ചെയ്യുകയും നിലനിർത്തുകയും ചെയ്ത കാര്യങ്ങൾ കണക്കിലെടുത്ത്, ഈ അപ്പീലുകൾ വിജയിക്കുകയും അനുവദിക്കുകയും ചെയ്തിരിക്കുന്നു; 2019 ജൂൺ 28-ലെ അപവദിത പൊതു ഉത്തരവ് റദ്ദാക്കുകയും; 2019 ഫെബ്രുവരി 7-ൽ വിചാരണ കോടതി പുറപ്പെടുവിച്ച ഉത്തരവുകൾ പുനഃസ്ഥാപിക്കുകയും ചെയ്തിരിക്കുന്നു.

21.1. ഈ കോടതിയിലെ ഈ വ്യവഹാരത്തിന്റെ ചെലവുകൾ വിചാരണ കോടതിയിലെ പ്രധാന നടപടികളിലെ തീരുമാനത്തെ ആശ്രയിച്ചിരിക്കും.

ദിവ്യ പാണ്ഡെ, അനുരാഗ് ഭാസ്കർ അപ്പീലുകൾ അനുവദിക്കുന്നു.
(സഹായം: അജയ്, എൽ സി ആർ എ)